

**ОҚУШЫЛАРДЫҢ ОҚУ ІС- ӘРЕКЕТІН
ҰЙЫМДАСТЫРУДАҒЫ САРАЛАНҒАН ТӘСІЛ**

**ДИФФЕРЕНЦИРОВАННЫЙ ПОДХОД ПРИ
ОРГАНИЗАЦИИ УЧЕБНОЙ
ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ШКОЛЬНИКОВ**

**ҚОСТАНАЙ ОБЛЫСЫ ӘКІМДІГІ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫНЫҢ
«ҚОСТАНАЙ ДАРЫНЫ» ӨҢІРЛІК ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ
ОРТАЛЫҒЫ»
РЕГИОНАЛЬНЫЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЙ ЦЕНТР «ҚОСТАНАЙ
ДАРЫНЫ» УПРАВЛЕНИЯ ОБРАЗОВАНИЯ АКИМАТА
КОСТАНАЙСКОЙ ОБЛАСТИ**

МАЗМҰНЫ

Мащенко Е.В.	Оқушылардың оқу іс- әрекетін ұйымдастырудағы сараланған тәсіл	4
Практикалық бөлімі		
А.А.Жургумбаева	4 сыныптарға арналған қазақ тілі сабағының жоспар-конспектісі	10
Э.Е. Рахимова	9 сыныптарға арналған қазақ тілі сабағының жоспар-конспектісі	14
А.В.Семкина	8 сыныптарға арналған орыс тілі сабағының жоспар-конспектісі	27
Т.В. Чесовская	8 сыныптарға арналған орыс әдебиеті сабағының жоспар-конспектісі	34
Ф.А.Абилова	5 сыныптарға арналған ағылшын тілі сабағының жоспар-конспектісі	40
Ш.С.Құдайберген	4 сыныптарға арналған ағылшын тілі сабағының жоспар-конспектісі	48
А.Б.Нысанбаева	4 сыныптарға арналған ағылшын тілі сабағының жоспар-конспектісі	51
Л.М. Иралинова	4 сыныптарға арналған әдебиеттік оқу сабағының жоспар-конспектісі	54
Г.Н. Досанова	1 сыныптарға арналған дүниетану сабағының жоспар-конспектісі	57
Ж.А.Ильясова	6 сыныптарға арналған тарих сабағының жоспар-конспектісі	59
А.Ш.Муканова	5 сыныптарға арналған математика сабағының жоспар-конспектісі	63
Т.Н.Зимовец	1 сыныптарға арналған математика сабағының жоспар-конспектісі	75
В.А.Довгодько	5 сыныптарға арналған математика сабағының жоспар-конспектісі	83
Т.Т. Кенжетаева	8 сыныптарға арналған математика сабағының жоспар-конспектісі	89
Т.Ш.Альмагамбетова	9 сыныптарға арналған химия сабағының жоспар-конспектісі	94
И.Г.Кириченко	9 сыныптарға арналған биология сабағының жоспар-конспектісі	98

СОДЕРЖАНИЕ

Мащенко Е.В.	Дифференцированный подход при организации учебной деятельности	4
--------------	--	---

Практическая часть

А.А.Жургумбаева	4 сыныптарға арналған қазақ тілі сабағының жоспар-конспектісі	10
Э.Е. Рахимова	9 сыныптарға арналған қазақ тілі сабағының жоспар-конспектісі	14
Семкина А.В.	План-конспект урока русского языка в 8 классе	27
Чесовская Т.В.	План-конспект урока русской литературы в 8 классе	34
Абилова Ф.А.	План-конспект урока английского языка в 5 классе	40
Құдайберген Ш.С.	4 сыныптарға арналған ағылшын тілі сабағының жоспар-конспектісі	48
А.Б.Нысанбаева	4 сыныптарға арналған ағылшын тілі сабағының жоспар-конспектісі	51
Л.М. Иралинова	4 сыныптарға арналған әдебиеттік оқу сабағының жоспар-конспектісі	54
Г.Н. Досанова	1 сыныптарға арналған дүниетану сабағының жоспар-конспектісі	57
Ильясова Ж.А.	6 сыныптарға арналған тарих сабағының жоспар-конспектісі	59
Муканова А.Ш.	План-конспект урока математики в 5 классе	63
Зимовец Т.Н.	План-конспект урока математики в 1 классе	75
Довгодько В.А.	План-конспект урока математики в 5 классе	83
Т.Т. Кенжетаева	8 сыныптарға арналған математика сабағының жоспар-конспектісі	89
Т.Ш.Альмагамбетова	9 сыныптарға арналған химия сабағының жоспар-конспектісі	94
Кириченко И.Г.	План-конспект урока биологии в 9 классе	98

ОҚУШЫЛАРДЫҢ ОҚУ ІС- ӘРЕКЕТІН ҰЙЫМДАСТЫРУДАҒЫ САРАЛАНҒАН ТӘСІЛ

Білім беру сапасын арттыру заманауи қоғамның өзекті мәселелерінің бірі болып табылады. Бұл мәселені шешу білім беру мазмұнын жаңғыртуға байланысты. Соңғы онжылдықта білім беру нәтижесін бағалауды «білімділік» ұғымынан «құзыреттілік» ұғымына қайта бағдарлау жүріп жатыр.

Демек, білім беру процесіне құзыреттілік тәсілін енгізу қажеттілігі ХХІ ғасыр түлектеріне қойылатын талаптарға негізделеді. Заманауи педагог әмбебап білім мен құзыреттіліктің жаңа жүйесін, сондай-ақ өмір бойы оқыту құндылығын қалыптастыруы тиіс. Осы мақсаттарды жүзеге асыруға мүмкіндік беретін тетіктердің бірі тиімді білім беру технологияларына жүгіну болып табылады. Осындай технологиялардың бірі дифференциалды оқыту технологиясы болып табылады.

Оқу қызметін дифференциалды ұйымдастырудың негізгі міндеті - оқушылардың даралығы мен әлеуетін ашу. Оқытудың бұл технологиясы нақты өмірлік міндеттер мен проблемалық жағдайларды шешу үшін оқушылардың теориялық білімдерін қолданудағы қиындықтарды табысты еңсеруге мүмкіндік береді.

Білім берудің жаңартылған мазмұнын іске асыру аясында мұғалімдер сабақта дифференциалды тәсілдерге айрықша көңіл бөледі, алайда, тәжірибе көрсеткендей, сабақты жоспарлау және өткізу кезінде дифференциалды оқыту әдістері мен тәсілдерін пайдалануда қиындықтар туындайды.

Дифференциалды оқытудың қажеттілігі айқын көрінеді, себебі оқушылардың бір-бірінен айтарлықтай айырмашылығы бар. Бала оқу тапсырмасын орындай отырып, кенеттен өзі үшін бұрын белгісіз мүмкіндіктерді ашатындай қорытындыға әкелетін жағдайлар жасау қажет. Ол білімді ынталандыратын қызықты нәтиже алуы тиіс.

Заманауи педагог үнемі ізденісте болуы керек. Командалық жоспарлау, сабақтардың зерттеу әдістері мен сабақты және оны жоспарлаудың проблемалық сәттерін жетілдірудің шығармашылық жолдарын табуға мүмкіндік береді.

Барлық оқушылардың нақты мүмкіндіктерін ескере отырып, бүкіл сыныптың нәтижелі іс-әрекетін ұйымдастыруға, сабақта дифференциалды оқытуды жүзеге асыруға болады. Оқушылардың жеке және зияткерлік қабілеттерін ескермей, тек жас принципі бойынша жиналған бір сыныптың немесе топтың бірнеше оқушылары білімді меңгеруде біркелкі және бірдей алға шыға алмайды. Бір сыныптың оқушылары бір тапсырманы орындау үшін 5 минуттан 1,5 сағатқа дейін жұмсай алады. Кейбір оқушылар осы дағдыларға, білімге, қандай да бір міндеттерді шешуге шығармашылықпен қарауға дағдыланбаған, оқу материалын өткен кезде артта қалады. Бұл үлгермеушілікке жиі әкеледі.

Оқуға деген ынтасы жоғары мектеп оқушылары сабақтың «орташа» оқушыға бағытталуына байланысты өз мүмкіндіктерін толық пайдаланбай жұмыс істеуге мәжбүр. Олар бірте-бірте оқу тапсырмаларын орындау оңайлығына үйренеді және алғашқы қиындықтар өз-өзіне сенімсіздікті, абыржушылықты тудырады. Бұл жағдайлар үлгерімнің төмендеуіне әкеледі. Сондықтан әр оқушының барынша

жоғары үлгеріміне қол жеткізу міндеті оқушылардың жеке ерекшеліктерін зерделеу негізінде ғана шешілуі мүмкін.

Дифференциалды оқыту- бұл бір бағдарлама бойынша әр оқушының тұлғасын дамыту мақсатында сынып - сабақ жүйесі шеңберінде әр түрлі күрделілік деңгейіндегі жұмыс.

Дифференциалды оқытудың мақсаты - әрбір оқушының қабілеттерін барынша дамыту, танымдық қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін оған жағдай жасау. Әрбір баланы оқыту оған қолжетімді деңгейде және ол үшін оңтайлы қарқынмен жүргізілуі тиіс.

Білім алушылардың жеке ерекшеліктеріне негіздей отырып, деңгейлік дифференциялау түрлері мен тәсілдерін пайдалану тұлғалық-бағдарлы оқыту процесінде жеке тұлғаның дамуына қолайлы жағдай жасайды. Осыдан:

- дифференциалды оқыту процесін құру әрбір оқушының жеке тұлға ретіндегі даралығы мен оған ғана тән тұлғалық ерекшеліктерінсіз мүмкін емес;

- деңгейлік дифференцияға негізделген оқыту мақсаты емес, бұл тұлғалық ерекшеліктерді даралық ретінде дамыту құралы;

- әрбір оқушының дамудағы, яғни дифференциалды оқыту процесінде жеке ерекшеліктерін ашып, тұлғалық-бағдарлы оқыту процесін жүзеге асыруды қамтамасыз етуге болады.

Білім алушылардың іс-әрекетін ұйымдастырудың әр түрлі тәсілдерін қолдана отырып, дифференциялау бөлінеді:

- шығармашылық деңгейі;
- қиындық деңгейі;
- оқу материалының көлемі;
- оқушылардың дербестік дәрежесі.

Оқу тапсырмаларын шығармашылық деңгейі бойынша дифференциялау

Мұндай тәсіл оқушылардың танымдық іс-әрекеті сипатындағы айырмашылықтарды көздейді, бұл іс-әрекет репродуктивті немесе продуктивті (шығармашылық) болуы мүмкін.

Репродуктивті тапсырмалар ретінде оқушыларға оқулықтағы жаттығуды орындау, сөйлемде жіберілген сөздерді, сөзде әріпті қою және т.б. ұсынылады.

Продуктивті тапсырмаларға стандарттылардан ерекшеленетін жаттығулар жатады. Продуктивті тапсырмаларды орындау барысында оқушылар шығармашылық іс-әрекет тәжірибесін алады. Орыс тілі сабақтарында, мысалы, ұйқас таңдау, сөздің лексикалық мәнімен жұмыс істеген кезінде – эмоциялық реңкіне сәйкес келетін сөздерді, синонимдерді таңдау, әңгімені аяқтау, сөйлемдегі көп мағыналы сөзді қолдануды түсіндіру ұсынылады.

Оқу тапсырмаларын қиындық деңгейі бойынша дифференциялау

Дифференцияның мұндай тәсілі неғұрлым ынталандырылған білім алушылар үшін тапсырмаларды күрделілендірудің түрлерін көздейді.

Тапсырмаларды оқу материалының көлемі бойынша дифференциялау

Тапсырмаларды көлемі бойынша дифференциялау қажеттілігі білім алушылардың әр түрлі жұмыс қарқынымен байланысты. Әдетте, көлемі бойынша дифференциялау оның басқа тәсілдерімен үйлеседі. Қосымша ретінде шығармашылық немесе одан да қиын тапсырмаларды, сондай-ақ мазмұны бойынша

негізгілерге байланысы жоқ, мысалы, бағдарламаның басқа бөлімдерінен алынған тапсырмаларды ұсынамыз. Тапқырлыққа берілетін тапсырмалар, стандартты емес есептер, ойын сипатындағы жаттығулар қосымша болуы мүмкін. Оларды оқушыларға карточка түріндегі тапсырмалар ұсына отырып дараландыруға болады.

Жұмысты дербестік дәрежесі бойынша дифференциялау

Мұндай дифференциялау тәсілі кезінде білім алушылардың әр түрлі топтарына арналған оқу тапсырмаларында айырмашылықтардың болуы көзделмеген. Барлық балалар бірдей жаттығуларды орындайды, бірақ кейбіреулері оны мұғалімнің басшылығымен, ал басқалары өз бетінше жасайды.

Оқытудың дифференциалды тәсілін сабақтың әр түрлі кезеңдерінде: үй тапсырмаларын тексеру кезінде, жаңа материал үшін білімді өзектендіру кезінде, бекіту, қайталау, өз бетінше орындалатын жұмыстар кезінде жүзеге асыруға болады деп саналады.

Әдістемелік құрал жалпы білім беретін мектептердің мұғалімдеріне арналған. Мұнда оқушыларды оқытудағы сараланған тәсілдің теориялық негіздері көрсетілген, сондай-ақ оқыту қызметін ұйымдастыруда сараланған тәсілді қолданатын педагогтердің сабақ бойынша жоспарлауынан тұратын практикалық бөлім ұсынылған.

Бұл әдістемелік оқу құралында дифференциалды оқыту технологиясының тәсілдерімен 16 сабақ жоспарының үлгісі беріліп отыр.

Педагогтер осы оқу құралының практикалық бөлімінде ұсынылған күнделікті сабақ жоспарлауында блиц-сұрақтар тәсілдерін, топтық жұмыс, «Алты қалпақ» тәсілі, «Еркін микрофон» тәсілі, «Делегат» стратегиясы, әр түрлі деңгейлік тапсырмалар, Венн диаграммасы, рөлдік ойындар және т.б. қолданады.

Қолданылған әдебиет:

1. <http://www.ipksko.kz/index.php/proekty-filiala/proekt-orleu-online-resources/5198-nurtaeva-k-b-chast-1-differentsirovannoe-obuchenie-na-urokakh-istorii>
2. https://xn--j1ahfl.xn--p1ai/library/differentsirovannoe_obuchenie_na_urokah_russkogo_yazi_233747.html
3. <https://articlekz.com/article/12316>
4. <https://urok.1sept.ru/%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8C%D0%B8/628401/>

ДИФФЕРЕНЦИРОВАННЫЙ ПОДХОД ПРИ ОРГАНИЗАЦИИ УЧЕБНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Повышение качества образования является одной из актуальных проблем современного общества. Решение этой проблемы связано с модернизацией содержания образования. В последнее десятилетие происходит резкая переориентация оценки результата образования с понятия «образованность» на понятие «компетенция».

Следовательно, необходимость включения компетентностного подхода в образовательный процесс обуславливается требованиями к выпускникам XXI века. Современный педагог должен формировать новую систему универсальных знаний и компетенций, а также ценность обучения на протяжении всей жизни. Одним из рычагов, позволяющим осуществить данные цели, является обращение к эффективным образовательным технологиям. Одной из таких технологий является технология дифференцированного обучения.

Основная задача дифференцированной организации учебной деятельности – раскрыть индивидуальность и потенциал школьников. Данная технология обучения позволяет успешно преодолевать трудности учащихся в использовании теоретических знаний для решения конкретных жизненных задач или проблемных ситуаций.

В рамках реализации обновленного содержания образования учителя важную роль отводят методам дифференциации на уроке, однако, практика показывает, что при планировании и проведении уроков возникают трудности в использовании способов и приемов дифференциации.

Необходимость в дифференциации очевидна, ведь учащиеся в значительной мере отличаются друг от друга. Необходимо создать условия, при которых ребенок, выполняя учебное задание, неожиданно для себя пришел бы к выводу, раскрывающему неизвестные для него ранее возможности. Он должен получить интересный результат, стимулирующий познание.

Современный педагог в постоянном поиске. Командное планирование, методы исследования уроков позволяют находить творческие пути совершенствования проблемных моментов урока и его планирования.

Учитывая реальные возможности в учёбе всех учащихся, можно организовать продуктивную деятельность всего класса, осуществить дифференцированное обучение на уроке. Несколько учащихся одного класса, группы, собранных вместе только по возрастному принципу без учёта их индивидуальных и интеллектуальных способностей, не могут равномерно и одинаково продвигаться вперёд в усвоении знаний. Ученики одного и того же класса для выполнения одного и того же задания могут тратить от 5 минут до 1,5 часов. Одни ученики не обладают для данного возраста навыками, знаниями, умением обобщать, творчески подходить к решению тех или иных задач, начинают отставать в прохождении учебного материала. Что часто приводит к неуспеваемости.

Школьники с повышенной мотивацией к обучению вынуждены работать не в полную силу своих возможностей в связи с тем, что урок ориентирован на «среднего» ученика. Они постепенно привыкают к лёгкости выполнения учебных

заданий, и первые трудности приводят к растерянности, неуверенности в себе. Данные обстоятельства ведут также к снижению успеваемости. Поэтому задача достижения максимально высокой успеваемости каждым учащимся может быть решена только на основе изучения индивидуальных особенностей учащихся.

Дифференцированное обучение – это работа по одной программе, но на разном уровне сложности в рамках классно-урочной системы с целью развития личности каждого учащегося.

Цель дифференцированного обучения – обеспечить каждому ученику условия для максимального развития его способностей, удовлетворения его познавательных потребностей. Обучение каждого ребенка должно происходить на доступном для него уровне и в оптимальном для него темпе.

Использование форм и методов уровневой дифференциации, основываясь на индивидуальных особенностях обучаемых, создают благоприятные условия для развития личности в личностно – ориентированном образовательном процессе. Отсюда следует:

- построение дифференцированного процесса обучения невозможно без индивидуальности каждого ученика как личности и присущим только ему личностным особенностям;
- обучение, основанное на уровневой дифференциации, не является целью, это средство развития личностных особенностей как индивидуальности;
- только раскрывая индивидуальные особенности каждого ученика в развитии, т.е. в дифференцированном процессе обучения, можно обеспечить осуществление личностно – ориентированного процесса обучения.

Используя различные способы организации деятельности учащихся дифференциация выделяется:

- по уровню творчества;
- по уровню трудности;
- по объёму учебного материала;
- степени самостоятельности учащихся.

Дифференциация учебных заданий по уровню творчества

Такой способ предполагает различия в характере познавательной деятельности школьников, которая может быть репродуктивной или продуктивной (творческой).

В качестве репродуктивных заданий учащимся предлагается выполнить упражнение в учебнике, вставить пропущенные слова в предложении, букву в слове и т.д.

К продуктивным заданиям относятся упражнения, отличающиеся от стандартных. В процессе работы над продуктивными заданиями школьники приобретают опыт творческой деятельности. На уроках русского языка, например, предлагается подобрать рифмы, при работе над лексическим значением слова – выбрать подходящие по эмоциональной окраске слова, синонимы, закончить рассказ, объяснить использование многозначного слова в предложении.

Дифференциация учебных заданий по уровню трудности

Такой способ дифференциации предполагает следующие виды усложнения заданий для наиболее мотивированных учащихся.

Дифференциация заданий по объёму учебного материала

Необходимость дифференциации заданий по объёму обусловлена разным темпом работы учащихся. Как правило, дифференциация по объёму сочетается с другими способами дифференциации. В качестве дополнительных предлагаем творческие или более трудные задания, а также задания, не связанные по содержанию с основными, например, из других разделов программы. Дополнительными могут быть задания на смекалку, нестандартные задачи, упражнения игрового характера. Их можно индивидуализировать, предложив ученикам задания в виде карточек.

Дифференциация работы по степени самостоятельности

При таком способе дифференциации не предполагается различий в учебных заданиях для разных групп учащихся. Все дети выполняют одинаковые упражнения, но одни это делают под руководством учителя, а другие самостоятельно.

Считается, что дифференцированный подход в обучении можно осуществить на разных этапах урока: при проверке домашних заданий, при актуализации знаний для нового материала, при закреплении, повторении, самостоятельных работах.

Методическое пособие предназначено для учителей общеобразовательных школ. В нем отражены теоретические основы дифференцированного подхода в обучении школьников, а также представлена практическая часть, состоящая из поурочного планирования педагогов, использующих дифференцированный подход при организации урочной деятельности.

Данное методическое пособие содержит 16 поурочных планов с применением приемов технологии дифференцированного обучения.

В практической части данного пособия в представленном поурочном планировании педагоги используют методы блиц-опроса, групповую работу, прием «Шесть шляп», прием «Свободный микрофон», стратегия «Делегат», разноуровневые задания, диаграмма Венна, ролевые игры и другие методы и приемы.

Использованная литература:

5. <http://www.ipksko.kz/index.php/proekty-filiala/proekt-orleu-online-resources/5198-nurtaeva-k-b-chast-1-differentsirovannoe-obuchenie-na-urokakh-istorii>
6. https://xn--j1ahfl.xn--p1ai/library/differentsirovannoe_obuchenie_na_urokah_russkogo_yazi_233747.html
7. <https://articlekz.com/article/12316>
8. <https://urok.1sept.ru/%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8C%D0%B8/628401/>

Сабақ: қазақ тілі

Сынып: 4

Мұғалім: Жургумбаева Асия Асыгатбековна, М.Қозыбаев атындағы № 23 ОМ қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімі

САБАҚ: Кәдесый	Мектеп: Қостанай қаласы әкімдігінің білім бөлімінің М.Қозыбаев атындағы № 23 орта мектебі» ММ	
Күні:	Мұғалімнің аты-жөні: Жургумбаева Асия Асыгатбековна	
СЫНЫП: 4	Қатысқандар:	Қатыспағандар:
Осы сабақ арқылы жүзеге асатын оқу мақсаттары	4.4.1.1 - шағын сюжетті комикс/буклет/коллаж/жарнаманы сөйлемдермен толықтыру; 4.5.1.2 - көптік/ тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде еркін қолдану.	
Сабақ мақсаттары	Барлық оқушылар орындай алады:	
	Шағын сюжетті коллажды қолдану арқылы сөйлемдермен толықтырады; септік жалғаулы сөздерді жазбаша түрде кесте арқылы қолданады.	
	Оқушылардың көпшілігі орындай алады:	
	Шағын сюжетті коллажды өз беттерінше сөйлемдермен толықтырады; септік жалғаулы сөздерді жазбаша тілде еркін қолданады.	
	Кейбір оқушылар орындай алады:	
	Шағын сюжетті коллажды қосымша мәліметтерді пайдалана отырып, сөйлемдермен толықтырады, шағын мазмұндама жазады; септік жалғаулы сөздерді ауызша және жазбаша еркін қолданады.	
Тілдік мақсат	Оқушылар орындай алады: Мәтін мазмұнын анықтай алады, мәтін бойынша коллаж құра алады, мазмұндама жаза алады, септік жалғауларын жазбаша және ауызша қолдана алады.	
	Пәнге қатысты сөздік қор мен терминдер:	
	кәдесый, текемет, ою-өрнек, сәнді, қымбат, мұра	
	Диалог құруға / шығарма жазуға арналған пайдалы тіркестер: Қолөнер мұрасы, қойдың жүні, қымбат бұйым, сәнді кәдесый, көнеден келе жатқан, жасалған.	
	<i>Талқылауға арналған сұрақтар:</i>	
	Бұл не? Білесің бе? Қандай? Неден жасалған? Көрдің бе? Бар ма?	
	<i>ишара: ым-ишара, дауыс ырғағы, мимика, шапалақ</i>	
Алдыңғы оқу:	«Тұсау кесер» жыры	
Жоспар		
Жоспарланған уақыт	Жоспарланған жаттығу түрлері	Ресурстар
Басы: 2 мин	Ұйымдастыру кезеңі: - Сәлемдесу. - Оқушылардың сабаққа қатысуын тексеру;	

<p>3 мин</p>	<p>Сабақтың басталуына жағымды ықпал ететін көңіл -күй қалыптастыру.</p> <p>Психологиялық ахуал тудыру. Оқушылар бір шеңбердің ішінде тұрып, бір-біріне жақсы тілектер айтады. Мен саған сәттілік тілеймін! Саған денсаулық тілеймін! Бүгінгі сабақта сәттілік тілеймін!</p> <p>Сыныпты топқа бөлу. Торсық, құмыра, тостаған суретін таңдау арқылы үш топқа бөлінеді.</p> <p>Үй тапсырмасын тексеру: «Блиц-бақылау» әдісі арқылы оқушылардан өткен тақырып бойынша үй тапсырмасы тексеріледі. Шартын алдын-ала таныстыра отырып, әрқайсысына тапсырма беремін. Аз уақыт ішінде сөздердің мағынасын бағаннан табады. Соңынан дұрыс жауаптарды айтамын , оқушылар жауап нөмірінің алдына “+” немесе “-” белгісінің бірін қойып, соңына нәтижесі мен берілген шартқа байланысты жұлдызшаны салып, өз парағын өткізеді.</p> <p>Сөздердің мағынасын келесі бағаннан тап: А) тілек 1.Екі түсті жіп Ә) жыр 2.Әнге айтып қосатын өлең Б) өнегелі 3.Басқа адамдарға айтатын жақсы сөз В) сыйлы 4. Барлығы жақсы көреді Г) ала жіп 5.Тәрбиесі мол Д) ғасыр 6. Ата-бабадан қалған зат, өнер Е) мұра 7. Баяғыда өткен жылдар Балалардың алдарында дұрыс жауаптары бар бағалау парақшалары жатыр.</p> <p>Қалыптастырушы бағалаудың түрі : Өз-өзін бағалау, «Бағдаршам» әдісі</p>	<p>Оқулық. 4 сынып [Алматыкітап баспасы, 2009ж., 90 бет, Н.Ж.Дәулеткереева, Г.Б. Муханғалиева]</p>
--------------	--	---

	<p>0 қате – жасыл жұлдызша 1-2 қате – сары жұлдызша 3-5 қате – қызыл жұлдызша</p>	
Ортасы 2 мин.	<p>Тақырыпты ашу. Сөзжұмбақты шешу арқылы тақырыбын ашаңыз. - Балалар, сөзжұмбақты шешіп, бүгінгі сабағымыздың тақырыбын ашайық.</p> <p>К жд ””</p>	
5 мин.	<p>Дұрыс, балалар. Сабағымыздың тақырыбы – «Кәдесый».</p> <p>Жаңа сөздермен жұмыс. <i>Үстел үстінде әр түрлі кәдесыйлар тұр.</i> «Табиғи әдіс» арқылы балалар жаңа сөздермен танысады - Балалар, мынау заттарға қараңдаршы. Бұл – кәдесыйлар. Кәдесыйларды адамдар әр түрлі мерекелерге бір-біріне сыйлайды, шетелден келген қонақтарға ұлттық кәдесыйларды сыйлайды. Бұл – текемет. Ол – сәнді, әдемі. Бұл – қоржын. Ол ою-өрнекпен безендірілген. Бұл зат көне қолөнер түрі.</p> <p>Балалар келіп, қолымен ұстап, сұрақтарға жауап береді. «Миға шабуыл» әдісі - Бұл не? - Ол қандай? - Үйіңде, әжеңде бар ма? - Ол неден жасалған?</p> <p>- Тапсырма орындау алдында септіктерді қайталап жіберейік. Септіктерді қайталайды. 1 тапсырма. Топтық жұмыс. Оқулықпен жұмыс Мәтінді оқиды. Септік жалғаулы сөздерді тауып, белгі қойып, дәптерге жазады. I топ – 1 абзацтан II топ – 2 абзацтан III топ – 3 абзацтан.</p> <p>Бағалау критерийлері : Септік жалғаулы сөздерді жазбаша қолданады</p> <p>Дескрипторлар: 1. Септік жалғауларды басқа жалғаулардан ажыратады. 2. Септік жалғаулы сөздерді жазбаша</p>	<p>https://arhivurokov.ru/kopilka/up/html/2017/05/24/k_5925b1cd1434c/418341_1.p http://gala-sport.ru/filecache/cache/6ce7db332d279d1f9858e017fc23dd34.png</p>
7 мин.		

	<p>қолданады</p> <p>Қалыптастырушы бағалау: Бір – бірін бағалау. «Шапалақ» 0 қате – 1 шапалақ 1-2 қате – 2 шапалақ 3-4 қате – 3 шапалақ (Дұрыс жауаптар экранда)</p> <p>Сергіту сәті. <i>Көз гимнастикасы</i></p>	<p>Оқулық. 4 сынып [Алматыкітап баспасы, 2009ж., 93 бет, Н.Ж.Дәулеткереева, Г.Б. Муханғалиева]</p>
1 мин.	<p>2 тапсырма «Кубизм» әдісі Кубиктің қырларында әр түрлі сұрақтар: Не? Неден? Нені? Қайдан? Немен? Кімге? Бір топтан бір қабілетті оқушы шығады, кубикті лақтырып, сұрақ қою арқылы тақырып бойынша сұрақ құрастырады. Басқа топтағы бала жауап береді. - Бұл не? - Текемет неден жасалған? - Сен кәдесыйды кімге сыйлайсың? т.б.</p>	
4 мин.	<p>Қалыптастырушы бағалау: «Жұдырық – алақан» Жауаптары дұрыс болса – ашық алақан көрсетеді, егер қателер болса – 2 саусақ көтереді, ал көп қате жіберсе – жұдырық көрсетеді.</p> <p>3 тапсырма. Шағын сюжетті коллажды жасау. Әр топ өзінің оқыған абзац мазмұнын анықтап, коллаж жасайды. Коллажды тірек сөздерді қолданып, сөйлемдермен толықтырады. Қорғайды.</p>	
12 мин.	<p>*Деңгейлік тапсырма: - «Мәтін бойынша сұрақтарға жауап бер» - Текемет неден жасалынады? - Текеметтің оюлары қандай болады? - Оюлар нені бейнелейді? - Ол қандай бұйым? - Киізден не жасайды?</p> <p>***Деңгейлік тапсырма Мәтін бойынша шағын мазмұндама жаз.</p> <p>Бағалау критерийі: Шағын сюжетті коллажды сөйлемдермен толықтырады.</p> <p>Дескрипторлар: 1. Мәтін мазмұнын анықтады. 2. Берілген суреттер бойынша коллаж жасады.</p>	

	<p>3. Тірек сөздер арқылы сөйлемдерді құрастырды.</p> <p>4. Коллажды сөйлемдермен толықтырды.</p> <p>Қалыптастырушы бағалау: Өз-өзін бағалау. «Жұдырық – алақан».</p> <p>Егер мақсатқа жеткеніне сенімді болса – ашық алақан; Егер мақсатқа жету үшін әлі жұмыс істеу керек болса – 2 саусақ; Егер мақсатқа жеткен жоқпыз деп ойласа – жұдырық көрсетеді.</p>	
Соңы: 4 мин.	<p>«Галерея шарлау»</p> <p>Дайын коллаждар тақтаға ілініп қойылады.</p> <p>Рефлексия. Балалар стикерлерді алып, тілектерді, ұсыныстарды жазады, коллаждарға жапсырады.</p> <p>Үйге тапсырма: «Кәдесый» сөзімен «Синквейн» жазып келу.</p>	

Сабақ: қазақ тілі

Сынып: 9

Мұғалім: Рахимова Эльмира Ерсалимовна, №1МЖІ қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімі, педагог-шебер, Қостанай қ.

САБАҚ: қазақ тілі мен әдебиеті	Мектеп: «Қостанай қаласы әкімдігінің білім бөлімінің №1 мектеп-лицейі» ММ	
Күні:	Мұғалімнің аты-жөні: Рахимова Эльмира Ерсалимовна, қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімі, педагог-шебер	
СЫНЫП: 9	Қатысқандар:	Қатыспағандар:
Бөлім Тақырып	Жаһандандық мәселе: демография. Әлемдік демографиялық жағдай	
Осы сабақ арқылы жүзеге асатын оқу мақсаттары	9.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтап, оқырманға әсерін бағалау; 9.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шағын мақала жазу.	
Сабақ мақсаттары	шығармадағы автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтау.	
	мәтін бойынша оқырманға әсерін бағалау.	
	мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шағын мақала жазу.	
Құндылықтарға баулу	Отбасы құндылықтарының маңызын дәріптеу, үлкендерді сыйлау, салт-дәстүрлер.	
Ойлау дағдыларының деңгейі	Білу, түсіну, талдау	
Бағалау критерилері	<ul style="list-style-type: none"> - Мәтіндегі автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтады. - Мәтін бойынша оқырманға әсерін бағалады. - Мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтай отыра, шағын мақала жазды 	

Тілдік мақсат	- Оқушылар орындай алады: мәтіндегі автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтай алады; анықталған мәселе бойынша оқырманға әсерін бағалай алады; мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін біледі; шағын мақала жаза алады.
	Тілдік дағдылар: оқылым, жазылым
	Пәнге қатысты сөздік қор мен терминдер: жаһандану, демография, неке, халық саны, санақ, постсоветтік елдер, көрсеткіш, жәрдемақы
	Диалог құруға / шығарма жазуға арналған пайдалы тіркестер: жаһандану үрдісі, халық саны, демографиялық көрсеткіш, халықтық өсім, әлеуметтік-саяси
	Талқылауға арналған сұрақтар: Демография дегеніміз не? Демография мәселесі жаһандық мәселеге жата ма? Қазақстанда қанша адам өмір сүреді? Қазақстан халқының өсуіне мемлекеттің тарапынан қандай көмек көрсетіледі? Неліктен әлем мемлекеттері халық санының өсуіне алаңдайды? Қазақстан Республикасы егемендік алған кезге дейін қай мемлекеттің құрамында болды? Қазақстан Республикасы қалай аталады? «Постсоветтік елдер» деген не ? Постсоветтік елдерге қай мемлекеттер жатады? Осы елдердің халық саны туралы не білесіңдер?
	Не себепті демография жаһандық мәселеге айналып отыр деп ойлайсыз?
	<i>шиара:</i>
Пәнаралық байланыс	Қазақстан тарихы, дүниежүзілік тарихы, география
Алдыңғы оқу:	Мұғалім жетекші сұрақтар қою арқылы оқушылардың бастапқы білімін тексереді. <i>Демографиялық дағдарыс, галамшар, қауіптену, жаһандық мәселе.</i>

Жоспар

Жоспарланған уақыт	Жоспарланған жаттығу түрлері	Ресурстар
Басы 5 минут.	<p>Ұйымдастыру кезеңі: Оқушылармен сәлемдесу, түгендеу.</p> <p>Сыныпта жағымды ахуал қалыптастыру. «Көрші» тренингі</p> <p><i>Мақсаты:</i> әрбір қатысушының сол топтың бір мүшесі екендігін сезінуі, бір-біріне жылылық сыйлау.</p> <p><i>Нұсқаулық:</i></p> <p>Көршіңді оң жақтан құшақта, Көршіңді сол жақтан құшақта. Оң жақтағы көршіңе бір жымыып, Сол жақтағы көршіңе бір жымыып, Бүгінгі тренинг барысы, Біз-үлкен отбасы.</p> <p>Топқа бөліну. «Адасқан әріптер» арқылы топқа бөліну. «АОСБЫТ», «АЖНҺА», «ЫАХҚЛ» («ОТБАСЫ», «ЖАҺАН», «ХАЛЫҚ»)</p> <p>Алдыңғы білім бойынша кері байланыс. Сұрақ-жауап арқылы алдыңғы білімді еске түсіру.</p> <p>1. Демография дегенді қалай түсінесіңдер?</p>	

	<p>2.Әлемдегі халық саны туралы не білесіңдер? 3.Ғаламшардың басты байлығы неде деп ойлайсыңдар ?</p> <p>Қызығушылықты ояту. «Қазақстан халқы» видеосын тамашалап, сабақтың мақсатын бағдарлау.</p> <p>Тақырыпқа талдау жасауға бағыттау: «Ой шақыру» әдісі (мақсаты оқушылардың зейінін жаңа тақырыпқа шоғырландыру). Оқушылар бейнежазба арқылы сабақтың тақырыбын болжайды.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Бейнежазбада не көрдіңдер? Не туралы айтылады? - Бейнежазбаның бүгінгі сабақ тақырыбымен байланысы қандай? - Бүгінгі сабақта немен айналысамыз? <p>Оқушылар сабақтың тақырыбын, оқыту мақсатын, бағалау критерийлерін анықтайды.</p>	<p>«Қазақстан халқы» видео:https://youtu.be/xFfZqDevnI</p> <p>https://informburo.kz/kaz/zastanday-haly-sany-men-el-demografiyas-y-turaly-yzyty-derekte.html</p>
--	---	---

<p>Ортасы 15 минут</p>	<p>Оқылым тапсырмасы. Оқылым алдындағы кезеңде сөздікті пайдаланып, жаңа сөздердің баламасын кестеге жазады.</p> <table border="1" data-bbox="344 1064 1125 1294"> <tr><td>халықтық өсім</td><td></td></tr> <tr><td>халық санағы</td><td></td></tr> <tr><td>қоныс аударды</td><td></td></tr> <tr><td>туу көрсеткіші</td><td></td></tr> <tr><td>демографиялық құлдырау</td><td></td></tr> </table> <p>Оқылым барысында оқушылар маңызды ақпаратты табуға үйренеді.</p> <p>1-тапсырма. Мәтіндерді оқып шығып, мәтіндегі автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтаңыздар.</p> <p>Дескриптор:</p> <table border="1" data-bbox="344 1550 1137 1740"> <tr> <th>Бағалау критерийі</th> <th>Дескриптор</th> </tr> <tr> <td rowspan="2">Мәтіндегі автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтайды.</td> <td>автордың ойын айтады – 1 балл</td> </tr> <tr> <td>көтерілген мәселені анықтайды – 1 балл</td> </tr> </table> <table border="1" data-bbox="344 1814 1147 2058"> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">«Концептуалды кесте»</td> </tr> <tr> <th>Мәтін</th> <th>Автордың ойы</th> <th>Көтерілген мәселе</th> </tr> <tr> <td>Әлемдік демография</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	халықтық өсім		халық санағы		қоныс аударды		туу көрсеткіші		демографиялық құлдырау		Бағалау критерийі	Дескриптор	Мәтіндегі автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтайды.	автордың ойын айтады – 1 балл	көтерілген мәселені анықтайды – 1 балл	«Концептуалды кесте»			Мәтін	Автордың ойы	Көтерілген мәселе	Әлемдік демография			<p>«Концептуалды кестесі» әдісі.</p>
халықтық өсім																										
халық санағы																										
қоныс аударды																										
туу көрсеткіші																										
демографиялық құлдырау																										
Бағалау критерийі	Дескриптор																									
Мәтіндегі автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтайды.	автордың ойын айтады – 1 балл																									
	көтерілген мәселені анықтайды – 1 балл																									
«Концептуалды кесте»																										
Мәтін	Автордың ойы	Көтерілген мәселе																								
Әлемдік демография																										

Постсоветтік демография		
Қазақстандағы демография		

Саралау:

1. Демография (грекше демос — халық) — белгілі бір халықтың, ұлттың, ұлыстың, этникалық топтың санын, құрамы мен құрылымын, аумаққа бөлінуін, өсу не кему динамикасын қоғамдық-тарихи жағдайлармен байланыстырып зерттейтін әлеуметтік ғылым саласы.

Жаһандану дегеніміз – бір-бірімен тығыз экономикалық, ғылыми-техникалық, саяси, мәдени байланыстағы біртұтас адамзат қауымдастығының қалыптасуы.

Мәселе - белгілі бір түсініспеушіліктен туындайтын, мәселелік жағдаятқа талдау жасаудан бастау алып, танымдық мәселені субъектің түсінуі, танымдық түрткінің тууы, мәселелік жағдаяттың танымдық міндетке айналуы.

Автор ойы - шығармада суреттеліп отырған кейіпкерге, оқиғаға, өмір құбылысына автордың беретін бағасы,оның өз ойы мен пікірі.

2.Дерекөздер бойынша саралау (әлемдік демография, Постсоветтік демография, Қазақстандағы демография).

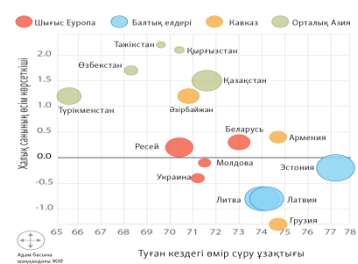
Кері байланыс (мұғалімнің әрекеті): тапсырманы толық орындаған оқушыларды мұғалім мадақтайды, кейбір оқушылар мәтіндегі мәселені таба алмады, мұғалім жетекші сұрақтар беру арқылы бағыт-бағдар береді, оқушының мәселені табуына көмек көрсетеді.

Мәтіндердің мазмұнын түсіну қиын болды ма? Неге? Көтерілген мәселені табуда қандай қиындықтар туды? Автордың ойымен келісесіз бе? Ұсыныс беру. Қолпаштау.

Қалыптастырушы бағалау: бағалау парағы арқылы жүргізіледі.Топтың әр мүшесінде бағалау парағы бар.

А Мәтін: Демографтардың болжауынша, алдағы уақытта Үндістан халқының саны қытайлықтардан да гөрі өсіп, ал Африкада халықтың саны 1,5 млрд. дейін жетуі мүмкін. Халқы тез өсіп жатқан даму үстіндегі елдердегі өндіргіш күштердің төмендігі, ауыл шаруашылығы өнімділігі, тұрғындардың жалпы мәдени деңгейі, білім беру саласы – бәрі де өте төмен жағдайда. Мұндай ақуал бұрыннан келе жатқан өмір салтын ұстау, бала тууға шек қоймау әдетімен байланысты. Сондықтан, бұл үрдіс таяу арада бәсеңдейді деу артығырақ болар. Дегенмен де, Қытай еліндегі

соңғы 15 жыл шамасында жүргізілген демографиялық саясат өз күшін көрсетті. Ертелі-кеш басқа елдер де сондай саясатқа көшуі мүмкін. Африкада адамдар азық-түлік тапшылығынан зардап шегіп, аштыққа ұшырап отыр. Ал «Демографиялық дағдарыс» ұғымы көптеген Батыстың дамыған елдеріне тән болып отыр. Бұл елдерде халықтың өсуі емес, керісінше кемуі

Сілтеме:
<http://islam.kz/kk/news/arturli/halyq-sany-arturli-bagyttar-demografiyalыq-taldau-6172/#gsc.tab=0>

байқалады. Қазіргі таңда Еуропа елдерінің көпшілігі бала туу көрсеткішінің азаюынан зардап шегіп отыр. Мұның салдары еңбекке жарамды халық санының құлдырауы, адам капиталының төмендеуі, денсаулық сақтау саласының шығындалуы сияқты мәселелерге алып келуі мүмкін.

Еуропа халқы 25 пайызға көбейсе, ал Азияда 114 пайызға, Африкада 211 пайызға, Солтүстік Америкада 147 пайызға көбейді. Осылайша, Еуропа елдері «көрі құрлық» аталып жатса, жер шарының Азия құрлығында адам саны толассыз өсіп жатыр.

Ә Мәтін: Пост-советтік елдерде адам саны таңқаларлық жылдамдықпен азайып келеді. 1991 жылы тәуелсіздік алған соң Украина 6 миллион адамға кеміді. Балтық елдерінде 20 пайызға жуық азамат елден кетті. Ресей халқы 2009 жылы 142 миллионнан түсіп кетті, бұл 1991 жылдан бергі ең төменгі көрсеткіш. Бірақ, Ресей миграция, туу көрсеткішін жақсарту, өлім санын азайту арқылы қайтадан демографиясын жақсартты. Армения мен Грузияның да халық саны азайды, ал Әзербайжанда, керісінше, қатты өсті.

Орталық Азияның жағдайы бұдан мүлдем басқаша. Қырғызстан, Тәжікстан, Түркіменстан мен Өзбекстан бала туу бойынша бұрын-соңды болмаған жетістікке жетті. Қазақстан халқы этникалық орыс және немістердің қоныс аударуынан соң 10 жылдай кеміді. Дегенмен, жоғары туу көрсеткішінің арқасында қайта өсті.

Пост-советтік мигранттардың көбі Ресейге көшті. Олардың біразы одақ тараған соң туыстарын іздеп барған этникалық орыстар болса, қалғаны – білім мен жұмыс іздеп барғандар. Пост-советтік мигранттар орыс тілін біледі, әлеуметтік-мәдени тұрғыда жақын болғандықтан Ресейге жүгіреді. Балтық эмигранттары да қалың, бірақ олардың көбі Ұлыбритания мен Германияға қоныс аударды. Эмигранттар арасында жастар өте көп. Соның кесірінен білімді жастар азайып, еңбек нарығында бәсеке әлсіреді, бұл демографияға да теріс ықпал етіп жатыр.

25 жыл өткен соң Ресей Еуропа бойынша туудың ең жоғары көрсеткішіне жетіп отыр. Бірақ, демографтардың айтуынша, табиғи популяцияны сақтау үшін 2,1 шамасына жету керек. Орталық Азияда бала туу көрсеткіші азайғанымен, орын басу тұрғысынан алғанда жақсы нәтиже көрінеді. Бала туу көрсеткіші халықтың өсімін анықтаудағы негізгі фактор саналады. Демографиялық құлдырау үкіметті де алаңдатады, себебі, елдің геосаяси салмағы, экономикалық және әскери қуаты соған байланысты. 1989 жылы СССР халқы 289 миллион болып, әлем бойынша Қытай мен Үндістаннан соң үшінші орында тұрды. 25 жылдан соң бұл көрсеткіш 294 миллион адамды құрады. Бірақ,

Сілтеме: <https://lektcii.org/6-94907.html>

сілтеме: <https://khabar.kz/kz/news/kogam-kz/item/93697-aza-standa-kha>

2050 жылға қарай бұл сан 284 миллионға азаяды, яғни Нигерия халқынан да аз болмақ деген болжам бар. Кезінде 50 миллион адам тұрған Украина оншақты жылда Өзбекстаннан қалып қоюы мүмкін. Иммиграцияның арқасында Ресейдің көрсеткіші жақсы, бірақ, пост-советтік Еуропадағы жалпы үрдістің орнын иммиграция толтыра алмайды.

Б Мәтін:

Қазақстанда халық саны 2017 жылғы 1 қыркүйектегі есеп бойынша 18 074,1 мың адамға жетті. 2016 жылдың 1 қыркүйегімен салыстырғанда, 232,5 мың адамға көбейіп, өсім 1,3 пайызды құрады. Есепті кезеңде Қазақстанда қала халқының саны 10 367,4 мың адам (жалпы халық санының 57,4%-і), ауыл халқының саны 7706,7 мың адам (42,6%) болған.

Азаматтық ахуалды тіркеу органдарының берген мәліметтерді өңдеу нәтижесінде ағымдағы жылдың қаңтар-тамыз айларында 257,5 сәби дүниеге келгені анықталды, бұл көрсеткіш 2016 жылдың осы кезеңімен салыстырғанда 6,5%-ке аз. 1 мың адамға шаққанда жалпы туу коэффициенті 21,45-ті құрайды. Республика халқының табиғи өсімі осы кезеңде 2016 жылдың қаңтар-тамызымен салыстырғанда 17,3 мың адамға немесе 9,3%-ке қысқарып, 169,4 мың адамды көрсетті. Халық санының табиғи өсу коэффициенті 1 адамға шаққанда 14,11 адам болды. Осы есепті кезеңде 88,1 мың адам қайтыс болды, бұл 2016 жылдың қаңтар-тамызындағы көрсеткіштен 0,8 пайызға аз деген сөз. 1 мың адамға шаққандағы жалпы өлім коэффициенті 7,34-ті құрады. 2017 жылдың қаңтар-тамызында республикада 1 жасқа дейінгі балалардың 2140 өлімі тіркелді, яғни 2016 жылдың осы кезеңімен салыстырғанда бұл көрсеткіш 13,7%-ке қысқарған. Жақын жылдары Қазақстандағы халық санын жиырма миллионға жеткізу мақсаты бар. Бұл мақсатқа жету жолында көптеген жұмыстар атқарылып жатыр. Қазақстанда туу көрсеткіші өсті, көп балалы отбасыларға берілетін жөргекпұл өсті, өлім көрсеткіші төмендеді, Қазақстан азаматтарының өмір сүру ұзақтығы ұзарды. Экономикалық жағдай да тұрақталып келеді. Осының барлығы Қазақстандағы демографиялық ахуалға әсер етпей қоймайды.

Оқығаннан кейінгі кезеңде оқушылардан қайтадан оқып шығып, белгілі бір ақпаратты табуды және оқығандарын түйіндеуді сұрауға болады.

2-тапсырма:

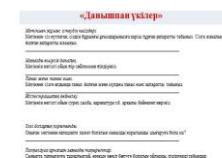
Мәтінді мұқият оқып шығып, өзінің алған әсерін сұрақтарға жауап беру арқылы түсіндіру қажет.

Дескриптор:

Бағалау критерийі	Дескриптор
Мәтін бойынша оқырманға әсерін	Мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға

8 минут

«Еркін микрофон» әдісі.

	бағалады.	жауап берді - 1балл;	
		Мәтіннен алған әсерлерін айтты - 1балл.	
8 минут.	<p>«Данышпан үкілер» <i>техникасы</i> – мәтінді кешенді талдау мақсатында қолданылады. Оқушылар талдау барысында мәтіннен негізгі (жаңа) ұғымдарды немесе тірек сөздерді табады, өзі күтпеген, бұрынғы ұғымдарға қарсы тұрған ақпаратты анықтайды, өзіне жаңалық болған ақпаратты дәптерлеріне жазады, пікірін айтады, қорытынды шығарады.</p> <p>1. <i>Мәтінмен жұмыс істеудің негіздері.</i> Сізге жаңалық болған ақпаратты жазыңыз.</p> <hr/> <p>2. <i>Маңызды өмірлік даналық.</i> Мәтіннің негізгі ойын бір сөйлеммен білдіріңіз.</p> <hr/> <p>3. <i>Таныс және таныс емес.</i> Мәтіннен сізге алдында таныс болған және мүлдем таныс емес ақпаратты табыңыз.</p> <hr/> <p>4. <i>Иллюстрациялық бейнелеу.</i> Мәтіннің негізгі ойын сурет, сызба, карикатура т.б. арқылы бейнелеп көріңіз.</p> <hr/> <p>5. <i>Үлгі боларлық қорытынды.</i> Оқыған мәтіннен келешекте қажет болатын маңызды қорытынды шығаруға бола ма?</p> <hr/> <p>6. <i>Талқылауға арналған маңызды тақырыптар.</i> Сыныпта талқылауға тұрарлықтай, ерекше көңіл бөлуге болатын ойларды, пікірлерді табындар.</p> <hr/> <p>Саралау: Әсер — адамға не өзге жанды-жансыз дүниеге сырттағы құбылыстан, іс-әрекеттен болатын ықпал. Оқырман әсері - шығарманы, мәтінді оқығанда, оқушылардың ол туралы өзіндік әсері. Қажетті сөз тіркестері: жаһандану үрдісі, халық саны, демографиялық көрсеткіш, халықтық өсім, әлеуметтік-саяси және т.б. сөз тіркестерін ұсыну.</p> <p>Кері байланыс. «Аяқталмаған ой» әдісі арқылы оқушылар мына сұрақтарға жауап бере отырып, тапсырмаларды орындау барысында туындаған жағдаятты тізбектейді. Алдымен, біз былай деп ойладық... Одан кейін біз мына мәселеге тап болдық... Мәселені шешу үшін мынаны ... жасадық.</p>		

Бұдан біз ... көрдік.
Демек, бұл мынаны білдіреді...
Сонымен біз... деген шешімге келдік.

Қалыптастырушы бағалау: бағалау парағы арқылы жүргізіледі. Топтың әр мүшесінде бағалау парағы бар.

3- тапсырма: Мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шағын мақала жазыңыз.

РАФТ

Роль	Аудитория	Форма	Тақырып
Демографтар	Қоғамға	Насихаттық мақала	Қазақстанның демографиясына қандай факторлар әсер етеді?
Тарихшылар	Оқушыларға	Проблемалық мақала	Қазақстанның халық өсіміне КСРО ықпалы.
Депутаттар	көпбалалы аналарға	Түсіндірме мақала	Көп балалы отбасыларға берілетін жөргекпұл мен әлеуметтік көмектер туралы.

«РАФТ» әдісі

Дескриптор:

Бағалау критерийі	Дескриптор
Мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтай отыра, шағын мақала жазды.	Шағын мақала жазды - 1 балл.
	Мақаланың жанрлық сипатын сақтады – 1 балл
	Мақаланың тілдік сипатын сақтады- 1 балл;

Саралау:

Мақала –публицистикалық стильде белгілі бір деректерге сүйене отырып, белгілі бір тақырыпты қамтитын шығармашылық жұмыс.

Мақала жазу бойынша ортақ нұсқаулықтар:

- 1.Мақала тақырыбын нақтылау.
 - 2.Мақаланың негізгі фактілерін белгілеңіз.
 - 3.Әр сөздеріңізге (факт, ой, мағына) 1 абзацтан жазыңыз.
- Құрылымы мен стилін сақтаңыз.

Стильдік сипаты - Ресмилік, нақтылық, дәлдік. Ой, сөз дәлелді, тура мағынада қолданылады. Сөз үндеу, жұртшылықты жұмылдыру, иландыру мәнінде жұмсалады. Эмоционалды, экспрессивті болады.

Тілдік сипаты - сөз, сөз тіркестері тілдегі өз мағынасына сай жұмсалады. Ғылыми терминдер жиі қолданылады. Бағалауыш сөз,

жалпы саяси лексика, терминдер, күрделі тіркестер, мақал-мәтелдер, заңға сілтеме, терминология, жалқы есімдер жиі кездеседі. Сөзді әр түрлі ауыспалы мағынада қолдану жиі ұшырасады.

2. Насихаттық мақала ғылым, техника, өнер жаңалықтары заман талабына сай бүгінгі өмірдің практикалық міндеттерімен байланыстырып отырады. Құрылымы: Кіріспе (бас тақырыпсыз), Негізгі бөлім: зерттеу әдістемесі, нәтижелер, талқылау. Тұжырым. Мақалада келесі сөздерді қолдануға болады: *КСРО, Совет үкіметі, Постсоветтік елдер, факторлар.*

Проблемалық мақала шешуді, тексеруді, зерттеуді қажет ететін теориялық және практикалық мәселелерді көтереді. Мақалада келесі сөздерді қолдануға болады: *постсоветтік мигранттар, тарихы тамырлас елдер, жоғары туу көрсеткіші ықпал етті, демографиялық дағдарыс.*

Түсіндірме мақала заманымыздың негізгі бағытын, үкіметтің алға қойған саяси, шаруашылық, мәдени міндеттерді түсіндіріп, іске бағыт береді. Мақалада келесі сөздерді қолдануға болады: *заң, бұйрық, мерзім, әлеуметтік көмек, көпбалалы аналар, «Алтын алқа», «Күміс алқа», мемлекеттік қолдау;*

Кері байланыс: «Не қиын, не оңай?» әдісі бойынша түсініктерін толықтырды.

Қалыптастырушы бағалау: бағалау парағы арқылы жүргізіледі. Топтың әр мүшесінде бағалау парағы бар.

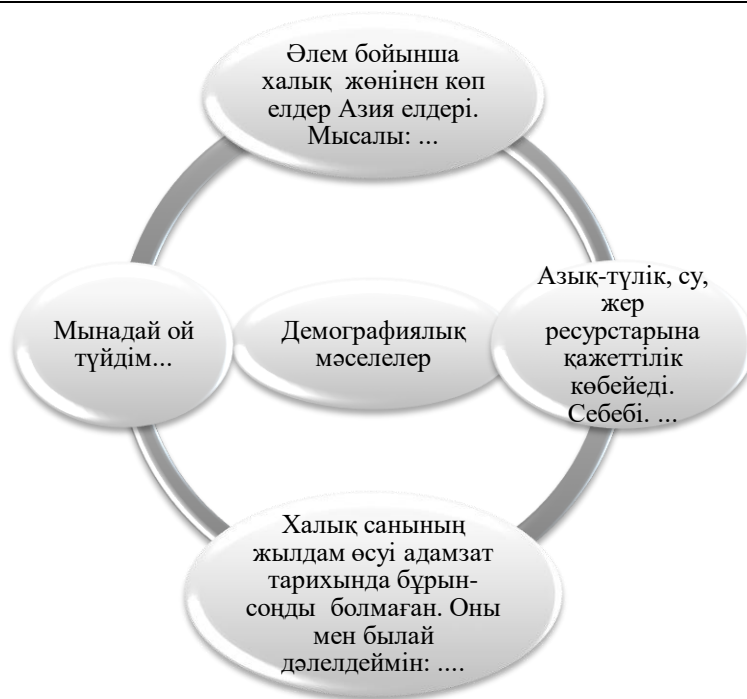
Саралау тапсырмасы:

1 – деңгей :

Міндетті: «Жаһандану, демография, неке, халық саны, санақ, постсоветтік елдер, көрсеткіш, жәрдемақы» тірек-сөздер арқылы тақырып бойынша сөйлем құраңыз.

2- деңгей:

Мүмкін: /bilimland.kz сайтындағы мәліметтерді оқып, сызба бойынша өз ойларыңды дәлелдеп жазыңыз.

3-деңгей :

Шығармашылық:

«Дербес пікір» жазу тәсілін қолданып, мәтін мазмұны бойынша пікірді жазыңыз.

«Дербес пікір жазу» тәсілі бойынша әр оқушыдан тақырыпқа қатысты өз көзқарасын білдіруін сұрайды. Оқушы 7–8 минут ішінде қарастырылған тақырып бойынша өз ойын жазады. Ой мынандай құрылымнан тұруы керек:

1. Өзіндік пікір – 1 сөйлем.
2. Дәлел – 2 сөйлем.
3. Өз пікірін дәлелдейтін мысал – 2 сөйлем.
4. Өз пікіріне қарсы дәлел – 1 сөйлем.
5. Қарсы дәлелді жоққа шығаратын мысал – 1 сөйлем.
6. Қорытынды – 2 сөйлем.

Үй жұмысы: «Елімізде болып жатқан демографиялық саясатқа көңілің тола ма?» келісу/келіспеу эссесін жазу.

Эссеге қойылатын талаптар:

- нақты айқындалған кіріспе, негізгі тарау, қорытындыдан құралуы шарт;
- шынайы өмірмен байланыс болуы тиіс;
- өзіндік тың пікірлер келтіру керек;
- баяндау стилі нақты болуы шарт;
- эссе мәтіні орфографиялық нормаға сай жазылуы қажет;

- – көлемі – 100–150 сөз.

Ескерту: Кіріспеде оқушы өзінің ойын 3–4 сөйлеммен берсе жеткілікті. Тақырыпқа қатысты не айтқысы келетінін соңғы сөйлемінде береді. Негізгі бөлімде оқушы өзінің айтқан әр ойына дәлел келтіріп отыруы қажет. Қорытындыда кіріспеде айтылған соңғы сөйлемдегі ойына қатысты және де негізгі бөлімдегі

<https://bilimland.kz/ru/subject/kazah-tili/9-synyp/zhahandyq-masele-demografiya?mid=8b1e96e0-22ee-11ea-9132-d121dd539515>

<https://bilimland.kz/ru/subject/kazah-tili/9-synyp/zhahandyq-masele-demografiya?mid=8b1e96e0-22ee-11ea-9132-d121dd539515>

	дәлелдемелеріне байланысты нәтиже көрсетілуі тиіс. Дескриптор: – эссе жазады; – тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазады.													
Соңы 4 минут	<p>Рефлексия: «Ақылдың алты қалпағы» әдісі</p> <table border="1"> <tr> <td></td> <td>Сабақта не ұқтым, маған қандай ақпарат алу қажет?</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Сабақта маған қандай ой келді?</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Алған мәліметтерден қандай жаңа идеялар туындады?</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Сабақтың жағымды тұстары қандай болды, артықшылығы неде?</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Сабақтың жағымсыз тұстары қандай, не қамтылмай қалды?</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ортақ қорытынды</td> </tr> </table>		Сабақта не ұқтым, маған қандай ақпарат алу қажет?		Сабақта маған қандай ой келді?		Алған мәліметтерден қандай жаңа идеялар туындады?		Сабақтың жағымды тұстары қандай болды, артықшылығы неде?		Сабақтың жағымсыз тұстары қандай, не қамтылмай қалды?		Ортақ қорытынды	«Ақылдың алты қалпағы» әдісі
	Сабақта не ұқтым, маған қандай ақпарат алу қажет?													
	Сабақта маған қандай ой келді?													
	Алған мәліметтерден қандай жаңа идеялар туындады?													
	Сабақтың жағымды тұстары қандай болды, артықшылығы неде?													
	Сабақтың жағымсыз тұстары қандай, не қамтылмай қалды?													
	Ортақ қорытынды													

Қосымша ақпарат: Қазақстандағы демографиялық саясат, жаһандану

Саралау – оқушыға мейлінше қолдау көрсетуді қалай жоспарлайсыз? Қабілетті оқушыға тапсырманы қалай түрлендіресіз?	Бағалау – оқушы білімін тексеруді қалай жоспарлайсыз?	Пәнаралық байланыс – Денсаулық және қауіпсіздік, АКТ-мен байланыс. Құндылықтар мен байланыс
Сабақ мақсатын саралау (оқушыларды білім деңгейлеріне қарай) Топқа бөлу Білім деңгейлеріне сай оқушылардың топтары «Адасқан әріптер» әдісі арқылы бөлінеді. Топқа бөлуде әр оқушыға «адасқан әріптерді» ұсыну барысында мұғалім алдын ала оқушылардың білім	1 – тапсырма «Концептуалды кесте» әдісі. Бірінші тапсырма «Концептуалды кесте» әдісі арқылы жүргізілді. Әдістің тиімді тұсы оқушылар мәтінді оқып, нақты мәлімет, нақты мәселені табуға баса назар аударады. Яғни, ойларын ортаға салып, қорыта алады. 2 – тапсырма Екінші тапсырмадағы әдісім «Данышпан үкілер». Тиімділігі, ең алдымен сабақтан тыс қалып, үнсіз отырған оқушыны серпілту, оқуға тарту, екіншіден, тақырыпты түсінген деңгейін пайымдау және талқылау дағдыларын дамытуға қол жеткізуімен тиімді. Бұл әдіс оқушыларының өзіндік ой-пікір айтуда белсенділік көрсетуге ынталандырады. Сонымен	Осы сабақ ежелгі Қазақстан тарихы, дүние жүзі тарихымен, география пәнімен байланысты. Себебі, оқушылар ұсынылған мәтіндерді оқи отырып, қазіргі

деңгейлерін ескеріп, қабілеттеріне қарай, олардың қажеттілігіне қарай саралап бөледі.

Саралау үрдісі сабақтың кез келген бөлімінде

қолданылды.

Сабақ барысында кезең-кезеңмен деңгейлік тапсырмалар оқушыны оқу мақсатына жетуге талпындырып, оқу дағдыларын жетілдіру мақсатында әдіс-тәсілдерге негізделіп, спиральды әдіс арқылы ұйымдастырылды.

Блум таксономиясының қарапайым деңгейден жоғары деңгей кезеңдеріне сай, жеңілден ауырға тапсырмалары берілді.

1– тапсырма

Ұсынылған мәтіндерден (дереккөздер бойынша сараланған) автордың ойы мен көтерілген мәселелерді анықтаңдар дегенде оқушыларға «мәселе», «демография», «автордың ойы», «жаһандану» ұғымдарының түсініктемесі берілген.

2 – тапсырма

Сыныптағы кейбір оқушылар мәтін бойынша өзінің әсерін толық жеткізе алмауы мүмкін, оны оқушы өзіндік пікірімен немесе көзқараспен жаңылуы мүмкін, сондықтан да саралауда олардың аражігін еске түсіруі үшін

қатар талқылауға арналған маңызды тақырыптар оқушыларды өз әсерлерін еркін жеткізуге дайындайды. Нақты жазуды талап етеді.

3 – тапсырма

Келесі тапсырма «РАФТ» әдісі арқылы тілдік және стилдік сипатты ескеріп шағын мақала жазу. Бұл әдістің тиімділігі - оқушыны ізденіске бағыттауға үлкен ықпал етеді. Ең тиімді тұсы оқушылар мақаланың түріне байланысты тілдік ерекшеліктерді қолданып, ізденеді. «Еркін микрофон әдісі» оқушылардың шығармашылық тұлғасын қалыптастыруда маңызды тақырыптар бойынша мақала жазу болғандықтан, бұл әдіс оқушылардың жазған шағын мақаласын топта оқып талдауларына, өз ойын жинақтап, дәлелді жеткізуге, ішінен үздігін таңдауларына тиімді. Сонымен қатар мұғалім оқушыларының қай деңгейде екенін, ең жақсы жазған оқушыны басқа оқушыларға үлгі қылуы мүмкін. Сонымен қатар оқылым, айтылым дағдыларын қалыптастырады. Оқушылар бір-бірін дескрипторлар арқылы бағаланды. Сол арқылы кері байланыс берілді.

уақытта әлемдік демографиялық жағдай қандай екенін, әлемде қандай елдер демографиялық дағдарыста, сонымен қатар неге Еуропа «ең кәрі құрлық» болатындығын, Қазақстандағы халық өсімі, Постсоветтік елдер тәуелсіздік алғаннан кейін қандай демографиялық өзгерістер болғанын, демографиялық мәселе неге әлемдік мәселе болатындығын, КСРО-ның Қазақстан халқына қалай әсер еткені жайында біледі. Яғни, оқушыларды түрлі жұмыс барысында қазіргі уақытта демографиялық саясат қалай жүзеге асырылатындығын білуге баулиды. Бұл олардың отбасылық құндылықтарды сақтауға, отансүйгіштік сезімдерін оятады.

№	Топтық бағалау		Жұптық бағалау		Өзін-өзі бағалау			
	Аты-жөні:	1. Мәтін дегі автордың ойын айтады-1 балл	2.Көтерілген мәселені анықтайды-1 балл;	1.Мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап берді-1балл;	2.Мәтіннен алған әсерлерін айтты-1 балл	1.Шағын мақала жазды -1 балл.	2.Мақаланың жанрлық сипатын сақтады – 1 балл	3.Мақаланың тілдік сипатын сақтады – 1 балл
1.								
2.								

Бағалау парағының тиімділігі әр оқушының мақсатқа жету барысында табыс критерийін анықтау үшін, сонымен қатар әр тапсырманы орындауда нақтылық пен жетістіктерін көруге

<p>«эсер» «оқырманның эсері» анықтамаларының түсінігі берілді. Кейбір оқушылардың сөздік қоры аздау болуы мүмкін, сондықтан да қажетті сөз тіркестері беріледі.</p> <p>Мәтіндегі мәліметтерге қайта оралып, мұқият оқып, түсініп, қайтадан өз эсерін білдіруге ұсыныс жасалды.</p> <p><u>3-тапсырма</u></p> <p>Мақала жазу барысында тілдік және стилдік сипаттамасы беріліп, РАФТ әдісі арқылы мақаланы жазуда жазу қадамдары және қажетті сөздер мен сөз тіркестері көрсетілді.</p> <p><u>Деңгейлік тапсырмалар.</u></p> <p>Оқушылардың қабілеттеріне байланысты тапсырманы тез немесе баяу орындағандықтан тапсырманы орындай алмаулары мүмкін, сондықтан бұл оқушыларға зерігіп отырмаулары үшін деңгейлік тапсырма ұсынылады. Кейбір оқушылар басқаларына қарағанда жылдам жұмыс істейді. «Сызбаны толтыр» , «Дербес пікір» тапсырмасында көп күш жұмсауды талап ететін оқушылар үшін қолдануға болады. Негізгі тапсырмаларды түсіндіруде көмек қажет ететін оқушыларға жеңілдеу тапсырма беріліп,</p>	<p>ықпал етеді. Мұғалім осы сабақтың мақсатын жүзеге асыру үшін үш тапсырмаға да бағалау парағын қолданады, бағалау парағында жүзеге асырылатын әрекеттер бойынша нақтылық бар. Қалыптастыру бағалауда бағалау парағы мұғалімге де, оқушыға да тиімді. Себебі әр тапсырманың нақты дескрипторлары мен балдары бар. Және осы бағалау парағында оқушылардың топтық бағалауға, жұптық бағалауға, өзін-өзі бағалауына оңтайлы. Яғни, өздерінің қабілеттерін саралап отыруға көмектеседі, ынталандырады. Бағалау парағындағы шкала бойынша, тапсырманы орындауда оқушылар жинаған балдарын санап, сабақ мақсатына қаншалықты қол жеткізгендерін анықтайды. Сонымен қатар мұғалімнің өзіне де оқушылардың белсенділігін, алған білімдерін саралай отырып, олардың қаншалықты мақсатқа жеткенін немесе жетпегенін анықтауына көмектеседі. Яғни, мұғалімнің оқушыларға кері байланыс өткізуіне өте тиімді.</p>	
---	--	--

орындауға біршама уақыт беріледі.		
<p>Рефлексия Сабақтың мақсаты мен оқу міндеттері орындалды ма? Бүгін оқушылар не үйренді? Сабақ қалай өтті, қандай деңгейде өтті? Жоспарланған саралау жақсы іске асты ма? (тапсырмалар сәйкес болды ма?) Уақытты қалай пайдаландым? Жоспарыма қандай өзгеріс енгіздім және неге?</p>	<p>Өз сабағыңызды талдау үшін осы бос орынды пайдаланыңыз. Сол жақта берілген сұрақтарға жауап беріңіз. Сабақтың мақсаты мен міндеті сабақ үрдісінде орындалды. Оқушылар бүгін сабақта мәтіндегі автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтай алды, анықталған мәселе бойынша оқырманға әсерін бағалай алды, мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін айқындап, шағын мақала жаза алды.</p>	
	<p>Алға қойған мақсат біреу болғандықтан сабақтың әр кезеңдері, бір – бірімен байланысып, кері байланыс тәсілдері арқылы жүйелі қорытындыланып өз уақытында өтті. Жоспарланған саралау әдістері жүзеге асты. Әсіресе, «Данышпан үкілер» әдісі арқылы жүзеге асырылатын тапсырманы аса қызығушылықпен орындады. Сонымен қатар, Bilimlend.kz сайтында шығармашылық деңгейдегі тапсырмалар ұтымды қолданылды. Әр тапсырма оқушылардың қажеттілігін ескеріліп жоспарлағандықтан саралау жақсы іске асты. Сабақ барысында жоспарыма өзгеріс енгізген жоқпын.</p>	

Урок: русский язык

Класс: 8

Учитель: Семкина Анна Викторовна, учитель русского языка и литературы СШ №23 им.М.Козыбаева г. Костаная, педагог-эксперт

Урок: 2	Школа: ГУ «СШ №23 им. М. Козыбаева отдела образования акимата города Костаная».	
Дата:	Ф.И.О. учителя: Семкина Анна Викторовна	
Класс: 8	Количество присутствующих:	Количество отсутствующих:
Цели обучения, которые необходимо достичь на данном уроке	<p>8.2.3.1 Понимать применение и объяснять подразумеваемый смысл отдельных слов, словосочетаний и предложений в тексте, эмоционально-окрашенных и профессиональных слов, неологизмов, окказионализмов с учетом лексической сочетаемости.</p> <p>8.3.3.1 Представлять информацию сплошных текстов в виде рисунков, схем, таблиц, диаграмм и др. и наоборот.</p>	
Цели урока	<p>Все учащиеся смогут:</p> <p>Понимать применение и объяснять подразумеваемый смысл отдельных слов, словосочетаний и предложений в тексте, эмоционально-окрашенных и профессиональных слов, неологизмов, окказионализмов с учетом лексической сочетаемости.</p> <p>Представлять информацию сплошных текстов в виде рисунков, схем, таблиц, диаграмм и др. и наоборот.</p>	

	<p>Большинство учащихся смогут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Используя информацию текста, создавать макет мини-театра по сказке для представления ее ученикам (5 класс. Русский язык. Раздел 8. Астрономия: звезды и созвездия.). • Создавать афишу к фильму, используя графический планшет, составляя сплошной и несплошной текст, соблюдая орфографические и пунктуационные нормы. <p>Некоторые учащиеся смогут:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Описывать свои впечатления путем создания сценария к фильму, используя неологизмы, соблюдая орфографические и пунктуационные нормы, собирать по инструкции очки VR для путешествия в мир Космоса.
<p>Языковая цель</p>	<p>Ключевые слова и фразы: Неологизмы; космос; инновационные проекты; космическая техника; спутник; Солнечная система и т.д.</p> <p>Полезные фразы для диалога/письма:</p> <p>Вопросы для обсуждения:</p> <p><i>В чем заключается основная мысль текста?</i> <i>Какое слово (слова) вы можете отнести к неологизмам, а какие нет?</i> <i>Можете ли вы сказать, почему...?</i> <i>Почему некоторые слова, мы не можем уже отнести к неологизмам?</i></p> <p>Письменные подсказки:</p> <p><i>По моему мнению...</i> <i>Мы считаем, что...</i> <i>По мнению ученых...</i> <i>В недалеком будущем...</i></p>
<p>Предыдущее обучение</p>	<p>Данный урок основывается на знаниях и навыках, полученных на предыдущих уроках. Учащиеся также имеют представление о космосе из уроков естествознания, физики.</p>

План		
Планируемое время	Запланированные задания (впишите свои задания, вместо изложенных ниже)	Ресурсы
Начало 2 минуты	<p>И. Психологический настрой.</p> <p>В 1961 году на полигоне космодрома Байконур, находясь внутри корабля «Восток-1», космонавт-испытатель с позывным «Кедр» произнёс знаменитую фразу «поехали». Миссия позволила выполнить один оборот корабля с Юрием Гагариным вокруг земли и успешно приземлить на землю первого человека побывавшего в космосе.</p> <p>Поэтому, сжимаем кулачки и все вместе давайте произнесем знаменитую фразу «поехали!».</p>	http://ency.info/earth/vstrecha/75-yurij-alekseevich-gagarin-pervyj-kosmonavt
1 минута	<p>II. Деление на группы. Жеребьевка по карточкам. Ученики выбирают карточку и делятся на группы, исходя их попавшегося им изображения:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Группа «Солнце» • Группа «Луна» • Группа «Астероид» • Группа «Комета» <p>Записывают в тетради дату, тему урока.</p>	
1 минута	<p>III. Актуализация.</p> <p><u>Дифференциация по источникам.</u></p> <p>Прием «Мозговой штурм»</p> <p>Задание 1. Просмотрите видеоматериал и выполните задание в группе.</p> <p><i>Просмотр видеоматериала.</i> Видеоклип сопровождается песней «Млечный путь» муз. А.Рыбников, сл..И.Кохановский.</p> <p>Задания:</p>	https://www.youtube.com/watch?v=SJ6g6wGdM_c
5 минут	<p><u>1 группа.</u> Используя компьютер, выполните упражнение.</p> <p>Вставьте пропущенные слова песни («Млечный путь» муз. А.Рыбников, сл..И.Кохановский).</p> <p><u>2 группа.</u> Создать ассоциативное поле на тему «Млечный путь» (30-35 слов).</p> <p><u>3 группа.</u> Изобразить иллюстрацию, используя выдержки из текста песни.</p> <p><u>4 группа.</u> Представьте и запишите, какой может состояться диалог между космонавтами, которые только что вышли в открытый космос?</p> <p>ФО Словесная оценка.</p>	
2 минуты		https://learnin.gapps.org/display?v=po1yxdjcn18
Середина урока	<p>Стратегия «Делегат»</p> <p>1. Выбрать в группе одного представителя (делегата) и делегировать его в соседнюю группу по часовой стрелке.</p>	<p>лист А4, краски, карандаши Раздаточный материал ФО1</p> <p>Информационная справка</p>

2. Задача делегата – разъяснить позицию своей группы (в данном случае, ознакомить с определенным видом неологизмов), кратко зафиксировав информацию новой группы.
3. Делегаты возвращаются в свои группы.
4. Обсуждают (сопоставляется информация с информацией другой группы). Выбор выступающего от группы, который подводит итог работы.

1 минута

Задание 2. Все ученики знакомятся с понятием *Неологизмы*, которое приводится для ознакомления в «Информационной справке». Записывают информацию в тетради (тезисно).

Далее каждая группа знакомится с видами неологизмов по их значению.

ИС: Неологизмы – это слова, которые являются абсолютно новыми лексическими единицами для данного исторического периода.

Новые слова, или неологизмы (от греч. *neos*- новый, *logos* – слово) появляются ежечасно, ежеминутно, но не все слова сохраняются в человеческой памяти, фиксируются в различного рода справочниках.

Для каждого поколения какие-то слова в свое время были новыми.

По команде учителя делегатам необходимо ознакомить с новой информацией другие группы. Записывают информацию в тетради (тезисно).

Информация для работы в группах.

5 минут

1 группа. Языковые неологизмы создаются главным образом для обозначения нового предмета, понятия. Они входят в пассивный словарный запас и отмечаются в словарях русского языка. Неологизмом является слово до тех пор, пока оно сохраняет налет свежести. Так, недавно вошедшие в русский язык слова *бульдозер, вертолёт, космонавт, нейлон, универсам* полностью освоены и активно употребляются, а бывшие в 20-е годы неологизмы *будённовец, женотдел, ликбез, нарком, нэп* успели войти в активный словарный запас, но затем стали историзмами. Если понятие актуально, а называющее его слово хорошо связано с другими словами, то слово скоро перестает быть неологизмом.

2 группа. Лексические неологизмы могут быть образованы по имеющимся в языке моделям: *венероход, примарситься, полуторасменка, бестер* «помесь белуги со стерлядью» или заимствованы из других языков: *бобслей, макияж, панк, рэкет, спонсор*.

3 группа. Семантические неологизмы - новые значения известных слов: *зебра* «полосы на проезжей части улицы, обозначающие переход», *продлёнка* «удлиненный киносанс; продленные занятия в школе», *ползунок* «замок молнии», *штрих* «паста для исправления ошибок в машинописном тексте».

4 группа. Авторские, индивидуально-стилистические неологизмы создаются писателями, поэтами для придания образности художественному тексту. Неологизмы этого типа «прикреплены» к контексту, имеют автора. По самим целям их создания они призваны сохранять необычность, свежесть. Авторские неологизмы, образованные по продуктивным моделям, называются потенциальными словами: *тяжелозвонкое скаканье, я огончарован (П.); клоповодство,*

Раздаточный материал
ФО2

обер-поклонник (С.-Щ.); молоткастый, двухметроворостая, руками миллионная (М.); стихокрад (М.Г.). Окказионализмы (от лат. *occasionalis* «случайный») - авторские неологизмы, созданные по необычным моделям: *хилософия (М.Г.); спортсмедный лоб (Цв.); стрекозёл, монтекаряки (М.); осенебри (Вози).* Авторские неологизмы могут быть семантическими: *рассыпчатые от старости профессора (М.); небесаразоблаченные (Ис).*

ФО Взаимоценивание между группами.

Лист группы №__	Информация понятна/ непонятна (+/-)	Обсуждалась/ не обсуждалась тема в группе (+/-)	Приводились/ не приводились примеры (+/-)
1 группа. Языковые неологизмы			
2 группа. Лексические неологизмы			
3 группа. Семантические неологизмы			
4 группа. Авторские, индивидуально-стилистические неологизмы			

Дифференциация по источникам.

Метод «Минутка»

Задание 3. Прочитайте текст. Найдите в нем неологизмы. Аргументируйте свой выбор. Определите вид неологизма.

1 группа. «SpiderFab».

2 группа. «Японский космический лифт».

3 группа. «Сообщения Hello Kitty».

4 группа. «Проект «Генезис»

ФО «Волшебная линейка».

Ученики на полях тетрадей чертят шкалу и отмечают крестиком, на каком уровне, по их мнению, выполнено задание.

Дифференцированные задания.

Дифференциация групп по уровню знаний.

Группа А.

Вам необходимо прочитать сказку «Звездочка» и создать мини-театр для представления его ученикам 5 класса, которые изучают раздел *Астрономия: звезды и созвездия.*

«Это было несчастье!» - подумала одна маленькая звездочка. «Я совсем никого не вижу вокруг себя, неужели я совсем одна? Ведь такого не может быть! Всегда должен быть кто-то рядом. Не может быть такого, чтобы я была ничья или никому не нужная.»

Вдруг нечто рядом начало издавать шорохи. Потом с другой стороны. Никто и не мог подумать, но рядом с одинокой звездочкой

<https://hi-news.ru/space/10-novejshix-proektov-osvoeniya-kosmosa.html>

<https://mydiscoveries.ru/pr-oekt-genezis-rasprostranit-zhizn-na-drugie-planety>

1 минута

3 минуты

1 минута

15 минут

появилось несколько других маленьких звездочек.

«Здравствуйте, звездочки, почему же никого не было рядом со мной? Я испугала, думала, что я совсем одна, а ведь небосвод такой большой.»
«Не переживай, ты совсем не одна, - отвечала одна звездочка, появившаяся рядом, - просто ты появляешься на небе самая первая, потому что ты самая яркая!».

Критерии оценивания	Дескрипторы
Создают мини-театр по сказке	1. Понимают основное содержание сплошного текста. 2. В соответствии с текстом создают макет мини-театра 3. Представляют макет, используя текст сказки.

Группа В.

Создайте афишу к фильму «Просторы Космоса». Фон, рисунки и несплошной текст афиши создайте при помощи графического планшета. Запишите текст-описание сюжета фильма, соблюдая орфографические и пунктуационные нормы.

 Зарядка для глаз:

Критерии оценивания	Дескрипторы
Создают афишу к фильму	1. Создают изображения, используя графический планшет 2. Создают сплошной текст-описание сюжета 3. Соблюдают орфографические и пунктуационные нормы.

Группа С.

Используя инструкцию, соберите модель VR очков. Пройдите по ссылке, используя очки, «погрузитесь» в мир космоса. После увиденного, напишите сценарий к фильму «Просторы Космоса», используя неологизмы, соблюдая орфографические и пунктуационные нормы.

 Зарядка для глаз:

Критерии оценивания	Дескрипторы
Пишут сценарий к фильму, используя просмотренный материал	1. В соответствии с инструкцией, собирают модель VR очков. 2. Пишут сценарий, используя неологизмы. 3. Соблюдают орфографические и пунктуационные нормы.

картон,
коробка,
клей,
ножницы,
краски,
карандаши,
текст сказки

<http://glazzdov.ru/bolezn/dalnozorkost/uprazhneniy-a-dlya-glaz-pri-dalnozorkosti-pomogayushhie-vosstanavlivat-zrenie.html>

Графический планшет

Ноутбук

<http://glazzdov.ru/bolezn/dalnozorkost/uprazhneniy-a-dlya-glaz-pri-dalnozorkosti-pomogayushhie-vosstanavlivat-zrenie.html>

Инструкция
Смартфон
<https://www.youtube.com/watch?v=cPkj2C-r124>

<p>Конец</p> <p>1 минута</p> <p>2 минуты</p>	<p>Домашнее задание:</p> <p>1. Напишите сочинение, используя неологизмы, соблюдая орфографические и пунктуационные нормы. Темы:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Новая галактика. • Бесконечен ли космос? • Покорение неизведанных планет. <p>2. Зафиксировать свои наблюдения по алгоритму:</p> <ul style="list-style-type: none"> • до просмотра видеосюжета «Юрий Гагарин: хроника первого полета» сформулировать по одному вопросу, опираясь на «Ромашку вопросов». • Просмотреть сюжет (ссылка https://www.youtube.com/watch?v=LNbx6fntBjw). • Зафиксировать наблюдения (получили ли вы ответы на свои вопросы?). <p>Рефлексия.</p> <p>«Звездопад»</p> <p>Учащимся раздают вырезанные из бумаги звездочки, на которых необходимо написать <i>самый запомнившийся на уроке момент, самое интересное задание, то чему учащийся научился, что его порадовало.</i> Звездочки с надписями располагаются на «Небосводе» - заготовленном листе ватмана.</p>	<p>Звездочки</p> <p>Ватман</p>
--	---	--------------------------------

Дополнительная информация

Дифференциация – как вы будете предоставлять больше поддержки? Какие задания вы будете давать более способным ученикам?	Оценивание – как вы планируете отслеживать прогресс/знания учащихся?	Межпредметные связи Здоровье и безопасность поддержка ИКТ Ценности
<ul style="list-style-type: none"> • Поддержку от учителя может получить каждый ученик. Задать интересующий вопрос ученик может лишь один раз. Таким образом, каждая группа имеет возможность несколько раз обратиться за помощью или поддержкой к учителю. • Более способные ученики будут выполнять задания посредством ИКТ (ноутбук, смартфон, графический редактор). Также учащимся необходимо иметь способности к управлению индивидуальной и групповой деятельностью. 	<ul style="list-style-type: none"> • В течение урока применяются различные виды формативного оценивания: словесное комментирование учителем, групповое взаимооценивание, и самооценивание. Дифференцированное задание будет оценено в соответствии с критериями обучения. Таким образом, перед учениками четко будут выделяться шаги, направленные на достижение поставленной цели. 	<ul style="list-style-type: none"> • Урок имеет связь с учебным предметом «Физика», что дает богатый материал для изучения темы «Бесконечные просторы космоса»: тексты; иллюстрации; современные технологии, используемые как наглядно, так и практически. • Ценностями данного урока можно определить следующее: формирование гармонической всесторонне развитой и социально зрелой личности, приобщение обучающихся к ценностям научного познания. • Здоровье и безопасность. После использования ИКТ на уроке, ученикам необходимо выполнить зарядку для глаз в целях обеспечения расслабления излишне напряженных мышц глаз.

Урок: русская литература

Класс: 8

Учитель: Чесовская Татьяна Валерьевна, учитель русского языка и литературы СШ№8 г. Костаная

Раздел: Музыка в современном обществе Тема урока: Универсальный язык музыки. Знаки препинания при обособленных предложениях.	Школа: ГУ сш № 8 отдела образования акимата города Костаная	
Дата:	ФИО учителя: Чесовская Татьяна Валерьевна	
Класс : 8	Количество присутствующих:	Количество отсутствующих:
Цели обучения, которые необходимо достичь на уроке:	СГ5 8.1.5.1 – участвовать в дискуссии по предложенной проблеме, аргументируя собственные утверждения, убеждая оппонента в правильности своей позиции, делать выводы; СРН 2.1.8.4.2.1 – использовать инверсию, градацию; СРН 2.1.8.4.2.3 – использовать обособленные предложения.	
Цели урока:	Учащиеся смогут: участвовать в дискуссии по предложенной проблеме, аргументируя собственные утверждения, убеждая оппонента в правильности своей позиции, делать выводы; использовать инверсию, градацию; использовать обособленные предложения.	
Языковая цель:	Ключевые слова: Музыка Полезные фразы для диалога/ письма: Я считаю, что... Вопросы для обсуждения: Можно ли назвать Аль-Фараби основателем и теоретиком национальной классической музыки? Письменные подсказки: Инструментальная музыка это..... Основное назначение музыка это.....	
Предыдущее обучение	Казахская литература, музыка	

План

Планируемые сроки	Планируемые действия	Ресурсы
Начало урока 1 мин	<u>1.Организационный момент.</u> Приветствие учителя на казахском, русском языках. Обсуждение критериев успеха. Учитель: За каждый правильный ответ вы будете получать нотный знак. <u>Актуализация знаний (по теме прошлого урока).</u> - «...как полагают, что геометрия и арифметика имеют цели и действующие причины, точно также, как подразумевают, в	

1 мин	<p>музыкальной теории также имеются цели и действующие причины». Эти слова принадлежат великому философу, математику, теоретику музыки Аль-Фараби. В этом году ему исполняется 1150 лет.</p> <p>- Как вы понимаете его слова? - А любите ли вы музыку? Зачитайте отрывки из домашнего эссе «Можем ли мы прожить без музыки?»</p> <p><u>ФО «Нотные знаки».</u></p> <p><u>3.Определение темы урока.</u></p> <p><i>Стратегия «Мозговой штурм»</i></p> <p>- Как вы думаете, о чем пойдет речь на сегодняшнем уроке? - Посмотрите на картинки и определите тему урока.</p>	<p>Приложение № 1 («Нотные знаки»)</p> <p>Приложение № 2 (Презентация)</p>
1 мин	 	«Нотные знаки»
2 мин		<p>«Нотные знаки»</p> <p>Приложение № 3 (Картинки)</p>
1 мин	<p>- Действительно, музыка бывает разная. У каждой мелодии свой язык, свои чувства, свое настоящее и будущее.</p> <p>- Так вот сегодня на уроке мы и поговорим с вами об универсальном языке музыки.</p> <p><u>ФО «Нотные знаки»</u></p>	«Нотные знаки»
Середина урока 1мин 3 мин	<p>Учитель: А с чего начинается музыка? Есть ли у нее свое строение?</p> <p>Учитель: Согласны ли вы с мнением Аль-Фараби, который считал, что музыка, как искусство, основано на математических законах?</p> <p>Разберем предложение: «Музыка, как «танец звуков», стремительна, неуволима и непредсказуема».</p> <p>Что же такое приложение? Почему оно обособляется?</p> <p><u>ФО «Нотные знаки»</u></p> <p>Учитель: Действительно, музыка – это песня души, в которую</p>	«Нотные знаки»

1 мин	<p>каждая национальность вносит что-то свое. Но, как говорил великий Аль-Фараби, без музыкальной теории здесь обойтись тоже невозможно.</p> <p>Учитель: Давайте обратимся к тексту о музыкальном таланте Аль-Фараби.</p> <p>Работа по группам.</p>	
10 мин	<p style="text-align: center;">Инструкция для работы каждой группе:</p> <p>1. Работа над содержанием текста. 2. Найти в тексте обособленные предложения и примеры градации, прокомментировать знаки препинания.</p> <p><i>Аль-Фараби различает музыку практическую и теоретическую. Искусство является музыкальным, когда оно заключается в построении музыкальной фразы. Аль-Фараби отграничивает способности композитора, творца музыкального произведения, от способностей исполнителя — инструменталиста или вокалиста, считая более важной способность задумать мелодию, сконструировать ее.</i></p> <p><i>В вопросе о восприятии музыкальных звуков Аль-Фараби, великий теоретик музыки, считает, что только слух имеет решающее значение в деле определения звуков. Слуховые ощущения могут быть, согласно Аль -Фараби, как и всякие человеческие ощущения, «естественными и неестественными». Естественными ощущениями являются те, которым свойственна завершенность и которые приносят удовольствие. Неестественные ощущения порождают огорчения. Музыкальные звуки могут производиться естественным путем (вокал) и искусственным (инструментальная музыка) или могут быть «продуктом природы» или «продуктом искусства».</i></p> <p><i>Теория и практика в их взаимодополнении, говорит Аль -Фараби, составляют учение о музыке. Но следует помнить, что музыкальная практика, на которую он опирался, была довольно ограниченной. Мелодическая музыка и лютня, инструмент с 4 — 5 струнами и двумя октавами, — модель, на которой он строит свои суждения.</i></p> <p><i>Теоретик музыки не должен обязательно быть композитором или исполнителем. Иногда предпочтительнее, чтобы для него играл инструменталист и чтобы он довольствовался слушанием и суждением. Но теоретик музыки должен иметь хороший слух, в противном случае он уподобляется астроному без приборов.</i></p> <p><i>Надо сказать, что сам Аль -Фараби настолько глубоко изучил теорию и практику музыки, что это позволило ему изобрести музыкальный инструмент, представляющий собой разновидность лютни.</i></p> <p><i>Согласно Аль-Фараби, музыканту и сочинителю, нужно много слушать музыку различных жанров, необходимо также уметь сравнивать различные жанры, анализировать мелодии и т. д. Эти занятия должны проводиться до тех пор, пока</i></p>	<p>Приложение № 4 Инструкции</p>

	<p>музыкант не будет в состоянии сочинять собственные мелодии, беря за образец те, которые он выучил.</p> <p>В зависимости от действия музыки на человеческую психику Аль-Фараби различает три вида музыки: первый производит удовольствие, второй выражает страсти, третий обращается к воображению. Соответственно они и применяются: музыка, которая порождает в нас приятные чувства, применяется в момент отдыха, она доставляет нам отдохновение. Музыка, которая возбуждает в нас страсти, исполняется, когда человек стремится воздействовать на определенную страсть или вызвать специальное состояние души под действием данной страсти. Музыка, которая возбуждает воображение, связана с чтением стихов и ораторским искусством. Наиболее совершенной и превосходной признается музыка, которую производит человеческий голос.</p> <p>Теоретики. Задания: 1. Составить тезисный план текста.</p> <p>Практики. Задания: 1. Найти в тексте обособленные предложения. 2. Указать способ обособления предложения.</p> <p>Лингвисты. Задания: 1. Указать примеры градации. 2. Объяснить художественную роль градаций в тексте. ФО: «Нотные знаки».</p> <p><u>Физминутка «Под звуки музыки».</u> - Какие музыкальные инструменты предпочитал Аль-Фараби? - А какие музыкальные инструменты знаете вы? Выполнение движений: игра на гитаре, на контрабасе, на ударных инструментах, на скрипке, на домбре, на ложках.</p> <p><u>4. Дифференциация.</u></p> <p>4 задание</p> <p>Группа А – составить кластер «Аль-Фараби – музыкант и теоретик»</p>	<p>Приложение № 5 (Вопросы-помощники)</p> <p>Приложение № 6 (Вопросы-помощники)</p> <p>Приложение № 7 (Вопросы-помощники)</p> <p>«Нотные знаки» Приложение № 8 Физминутка «Под звуки музыки»</p>								
1 мин										
13 минут	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="453 1693 943 1733">Критерий оценивания</th> <th data-bbox="943 1693 1254 1733">Дескрипторы</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="453 1733 943 1883">Составляет кластер, перечисляя основные таланты Аль-Фараби как музыканта.</td> <td data-bbox="943 1733 1254 1883">- изучает музыкальное творчество Аль-Фараби</td> </tr> <tr> <td data-bbox="453 1883 943 2033"></td> <td data-bbox="943 1883 1254 2033">- определяет свое отношение к наследию Аль-Фараби-музыканта</td> </tr> <tr> <td data-bbox="453 2033 943 2065"></td> <td data-bbox="943 2033 1254 2065">- решает, как будут</td> </tr> </tbody> </table>	Критерий оценивания	Дескрипторы	Составляет кластер, перечисляя основные таланты Аль-Фараби как музыканта.	- изучает музыкальное творчество Аль-Фараби		- определяет свое отношение к наследию Аль-Фараби-музыканта		- решает, как будут	<p>Приложение № 9 Работа с плакатами и маркерами</p>
Критерий оценивания	Дескрипторы									
Составляет кластер, перечисляя основные таланты Аль-Фараби как музыканта.	- изучает музыкальное творчество Аль-Фараби									
	- определяет свое отношение к наследию Аль-Фараби-музыканта									
	- решает, как будут									

2 мин	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="padding: 5px;">выглядеть образ Аль-Фараби</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">- рисует кластер</td> </tr> </table>	выглядеть образ Аль-Фараби	- рисует кластер	<p>Приложение № 10 (Стратегия «Дерево вопросов»)</p> <p>Работа с интернет-ресурсами</p> <p>«Нотные знаки»</p>				
	выглядеть образ Аль-Фараби							
	- рисует кластер							
<p>Группа В – работа по стратегии «Дерево вопросов».</p> <p>Крона: что? Где? Когда? Ствол: почему? Как? Не могли бы вы?</p> <p>Корни: как текст соотносить с жизнью? С текущими событиями?</p> <p>Что автор пытался показать?</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left; padding: 5px;">Критерий оценивания</th> <th style="text-align: left; padding: 5px;">Дескрипторы</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="3" style="padding: 5px; vertical-align: top;">Выполняет работу по стратегии «Дерево вопросов»</td> <td style="padding: 5px;">- анализирует все услышанное на сегодняшнем уроке</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">- формулирует все необходимое в форме вопросов</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">- выстраивает вопросы в логическую цепочку</td> </tr> </tbody> </table>	Критерий оценивания	Дескрипторы	Выполняет работу по стратегии «Дерево вопросов»	- анализирует все услышанное на сегодняшнем уроке	- формулирует все необходимое в форме вопросов	- выстраивает вопросы в логическую цепочку		
Критерий оценивания	Дескрипторы							
Выполняет работу по стратегии «Дерево вопросов»	- анализирует все услышанное на сегодняшнем уроке							
	- формулирует все необходимое в форме вопросов							
	- выстраивает вопросы в логическую цепочку							
<p>Группа С – примите участие в дискуссии по теме «Что важнее в музыке: быть теоретиком или практиком?»</p> <p>В выступлении используйте инверсию, градацию.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left; padding: 5px;">Критерий</th> <th style="text-align: left; padding: 5px;">Дескрипторы</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="3" style="padding: 5px; vertical-align: top;">Выполняют исследовательскую работу, построенную на том, как понимают значения слов «теория», «практика», «музыка».</td> <td style="padding: 5px;">- используя дополнительный материал, извлекают информацию о всех значениях теории и практики в музыке</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">- обрабатывают информацию</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">- определяют различия между понимаем значения слов «теория музыка» и «практика музыки»</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;"></td> <td style="padding: 5px;">- находят истину в понимании этих слов</td> </tr> </tbody> </table> <p><i>ФО «Нотные знаки».</i></p> <p>Учитель: Более десяти веков отделяет от нас эпоху Аль-Фараби. За это время человечество добилось огромных успехов во всех областях знания, но всегда следует помнить о тех, кто прокладывал путь к истине. Пусть высказанное ими не отвечает запросам сегодняшнего дня, но они положили кирпичи в фундамент, на котором построена современная культура.</p>	Критерий	Дескрипторы	Выполняют исследовательскую работу, построенную на том, как понимают значения слов «теория», «практика», «музыка».	- используя дополнительный материал, извлекают информацию о всех значениях теории и практики в музыке	- обрабатывают информацию	- определяют различия между понимаем значения слов «теория музыка» и «практика музыки»		- находят истину в понимании этих слов
Критерий	Дескрипторы							
Выполняют исследовательскую работу, построенную на том, как понимают значения слов «теория», «практика», «музыка».	- используя дополнительный материал, извлекают информацию о всех значениях теории и практики в музыке							
	- обрабатывают информацию							
	- определяют различия между понимаем значения слов «теория музыка» и «практика музыки»							
	- находят истину в понимании этих слов							

<p>Конец урока</p> <p>Рефлексия 2 мин</p> <p>1 мин</p>	<p><u>5. Обратная связь</u></p> <p><i>Стратегия «Закончи предложение»</i></p> <p>Задание: Учитель предлагает обучающимся закончить предложение: Сегодня я узнал новое о</p> <p><u>6. Домашнее задание.</u></p> <p>Сочинение-эссе «Мое отношение к наследию Аль-Фараби»</p>	
<p>Дифференциация Как вы планируете поддерживать учащихся? Как вы планируете поддерживать способных учащихся?</p>	<p>Оценивание. Как вы планируете увидеть приобретенные знания учащихся?</p>	<p>Межпредметные связи, соблюдение СанПиН. ИКТ компетентность. Связи с ценностями.</p>
<p>Поддержка учителя менее способным учащимся при работе с текстом (дать ключевые слова для ответов на вопрос)</p>	<p>ФО при групповой работе («Нотные знаки») Обратная связь учителя. СО дифференцированное задание по дескрипторам. – индивидуальная работа.</p>	<p>Нормы СанПиНа соблюдены, ИКТ в начале и середине урока, использовались активные методы обучения. Тема урока связана с предметом литература, история, музыка</p>
<p>Рефлексия. Были ли цели урока реалистичными? Что учащиеся сегодня изучали? На что было направлено обучение? Хорошо ли сработала запланированная дифференциация? Выдерживалось ли время обучения?</p>	<p>Цели урока были доступны пониманию учащихся и достижимы. Дети изучали творческое наследие Аль-Фараби-музыканта и просветителя и работали над обособленными предложениями, попутно повторяя градацию.</p> <p>Цели обучения были направлены на обсуждении творческого наследия Аль-Фараби и изучение способов обособления предложения.</p> <p>Дифференцированное задание, позволило всесторонне проработать текст, проанализировать его. Этапы урока верно дозированы по времени. Перед выполнением заданий по группам была разработана инструкцию для обучаемых.</p>	

Урок: английский язык

Класс: 5

Учитель: Абилова Фаина Александровна, учитель английского языка СШ№8 г. Костаная, педагог-модератор

Living things		School: №8	
Date:		Teacher name: Abilova F.A	
CLASS: 5		Number present:	absent:
Lesson title	Animals 1		
Learning objectives(s) that this lesson is contributing to (link to the Subject programme)	5.L5 understand most specific information and detail of short, supported talk on a wide range of familiar topics; 5.S6 communicate meaning clearly at sentence level during, pair, group and whole class exchanges; 5.R2 understand with little support specific information and detail in short, simple texts on a limited range of general and curricular topics.		
Lesson objectives	<ul style="list-style-type: none">• Identify some specific information and details.• Interact with each other correctly and clearly.• Divide topical vocabulary into three groups.		
Assessment criteria	<ul style="list-style-type: none">✓ -recognize most specific information and detail of short talk;✓ -cooperate with each other correctly and clearly;✓ -identify with little support specific information and detail in short, simple text.		
Values links	to bring up being responsible for care of the animals and to protect them		
Cross-curricular link	Biology		
Previous learning	Animals		
Plan			
Planned timings	Planned activities (replace the notes below with your planned activities)		Resources
Start 3 min.	Greeting: Teacher greets students. Divide them into subgroups using pieces of animals' puzzles. Revising the previous lesson: (W)What are the differences between domestic animals and wild animals? (W) <i>Brainstorming</i>		Puzzle https://youtu.be/HWr4NE87qSg
2 min	Teacher shows the video "Whose ears?". Learners watching the video repeat the new words from previous lesson.		

Middle

Listening

(W)L. 5 Teacher shows presentation and introduces the new words: Mammals Reptiles Amphibian.

Differentiation by Learning Style

(W)Teacher shows video. Stop in the middle of the video, and ask gist questions to open the theme of the lesson.

5min

1. What is this video about?
2. How do you think what is the theme of our lesson?

Teacher answers the questions and shows full video.

1. What animals are mammals? Why?
2. What animals are reptiles? Where do these animals live?
3. What animals are amphibians? Where do these animals live?

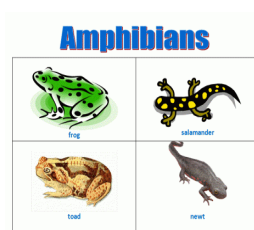
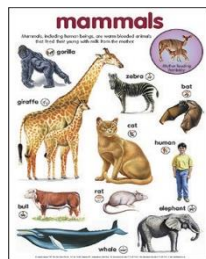
Differentiation by Support

Speaking

(P) Learners should make a dialogue in pairs according to the topic. Student assess each other.

A level task

Student should make dialogue with picture support

<https://youtu.be/ttmLUsAFrls>

Pictures

8min

Level task

Learners should make dialogue using next questions:

1. What do you know about mammal, amphibian, and reptile animals?
2. What are they?
3. Where do these animals live?
4. Which of them are domestic and which are wild?

C Level task

Student should make dialogue without any support

Spells common vocabulary items correctly.	1
Intonation is appropriate.	1
Produces error-free simple sentences.	1
Uses a range of appropriate vocabulary	1
Sentences are constructed grammatically correctly	1

Points	
--------	--

Success criteria

5-4– Well done

3-Good

2-1–Try again

7min

Descriptor

Descriptor	A learner
	<u>A level task</u> Student should make dialogue with picture support
	<u>B Level task</u> Learners should make dialogue using next questions:
	<u>C Level task</u> Student should make dialogue without any support

Reading

(W) R2. Read the text.

Mammals - Mammals are warm-blooded animals that nurse their young with milk and have fur or hair. They all feed their babies milk. Other types of animals, like fish or reptiles, can't make milk.

Amphibians - Amphibians are cold-blooded animals. They often come from eggs. Some, like frogs, can change a lot after they are born.

Reptiles - Reptiles are cold-blooded animals which lay eggs. Their skin is covered with hard and dry scales. They like the sun because it keeps them warm. If they get too cold, they could die. Some reptiles go to sleep when it is cold.

(G) Differentiation by task.

A level task

Learners should fill the gaps into the sentences according to the text. Student assess each other.

1. Mammals are _____ animals.
2. They feed their young with ____.
3. Fish or reptiles ___ make milk.
4. Amphibians come from_____.
5. _____ like the sun because it keeps them warm

milk can't reptiles warm-blooded eggs

Criteria. Assessment.

1. Warm-blooded	1
2. Milk	1
3. Can't	1
4. Eggs	1
5. Reptiles	1

Points	
--------	--

Success criteria

5-4- Well done

3-Good

2-1-Try again

B level task.

Learners should match sentences according to the text.

1.Mammals are a. because it keeps them warm

3min

8min

2. Mammals feed b. is covered with hard and dry scales
 3. Reptiles like sun c. warm blooded animals
 4. Amphibians are cold d. their young with milk
 5. Reptiles skin is e. blooded animals

Criteria Assessment.

1. Mammals are warm-blooded animals	1
2. Mammals feed their young with milk.	1
3. They like the sun because it keeps them warm	1
4. Amphibians are cold-blooded animals.	1
5. Reptile's skin is covered with hard and dry scales.	1

Points	
--------	--

Success criteria

5- Well done

4-3-Good

2-1-Try again

C level task.

Learners should say True or False.

1. Mammals are warm-blooded animals.
2. Mammals don't feed their young with milk.
3. They don't like the sun because it keeps them warm.
4. Amphibians are cold-blooded animals.
5. Reptile's skin isn't covered with hard and dry scales

1. True	1
2. False	1
3. False	1
4. True	1
5. False	1
Points	

Success criteria

5- Well done

4-3-Good

2-1-Try again

Descriptor

<i>Descriptor</i>	<i>A learner</i>
	<u>A level task</u> Learners should fill the gaps into the sentences according to the text.
	<u>B level task.</u> Learners should match sentences according to the text.:
	<u>C level task.</u> Learners should say True or False.

(W)S.6 Teacher shows presentation with pictures of animals. Learners should divide them into three groups: 1) Mammals 2) Amphibians 3) Reptiles

Criteria.assessment.

Mammals	Amphibians	Reptiles	Marks
1	5	2	
4	6	3	
8	7		
9			

Success criteria

9-7 Well done

6-4 Good

3-1 Try again

Descriptor	A learner
	Learners should divide them into three groups.

(I)Formative Assessment.

Unit: Living things	
Learning objective	5.R2 Understand with little support specific information and detail in short, simple texts on a limited range of general and curricular topic.
Assessment criteria	Identify details in a reading passage with little support
Level of thinking skills	Knowledge and comprehension

Pictures

Appendix
1

Task
Read the text

The mice and the cat.

A Big Cat and a lot of mice live in an old house. The Cat eats some mice every day. The mice are afraid of the Cat.

One day they go to the old clever mouse and talk about the Cat.

“What can we do?” they say. “The Cat will eat us all.”

“I know what to do,” says one little mouse. “The Cat eats us, because we don’t hear his steps. Let’s put a bell round his neck. Then we’ll hear his steps before he comes into the room.”

“That’s a very good idea,” say all the mice. They are all very glad, and they laugh and dance.

Suddenly the clever old mouse says: “I would like to know... . Who will put the bell round the Cat’s neck?”

- 1) A Big Cat and a lot of mice live in an old house.
- 2) The mice are not afraid of the Cat.
- 3) Let’s put a bell round his head.
- 4) They are all very glad, and they laugh and dance.
- 5) Clever young mouse says: “Who will put the bell round the Cat’s neck?”

Descriptor	A learner
	Learners should read the text and say True or False

End (of the lesson.)

4min.

Reflection:

The learners will be assessed by the active work at the lesson with stickers.

Home task.

Ex. 6 p. 9 Work book

6 ★ **Fill in:** *tidy, creepy, hiding, alone, view.*

- 1 My little brother has a(n) place where nobody can find him.
- 2 John doesn’t like crawlies like spiders and cockroaches.
- 3 There isn’t anyone else in the house. He’s
- 4 There’s a great of the park from my bedroom window.
- 5 There aren’t any bugs in clean and places.

Stickers

Additional information		
Differentiation – how do you plan to give more support? How do you plan to challenge the more able?	Assessment – how are you planning to check learners' learning?	Health and safety check
<u>Differentiation by task.</u> <u>Low level learners..</u> Learners should fill the gaps into the sentences according to the text. <u>Middle level learners.</u> Learners should match sentences according to the text. <u>High level learners.</u> Learners should say True or False.	Learners assess each other by assessment criteria.	Health promoting techniques.
Reflection Were the lesson objectives/learning objectives realistic? Did all learners achieve the LO? If not, why? Did my planned differentiation work well? Did I stick to timings? What changes did I make from my plan and why?	Use the space below to reflect on your lesson. Answer the most relevant questions from the box on the left about your lesson.	
Summary evaluation What two things went really well (consider both teaching and learning)? 1: 2: What two things would have improved the lesson (consider both teaching and learning)? 1: 2: What have I learned from this lesson about the class or individuals that will inform my next lesson?		
Unit: Living things		
Learning objective	5.R2 Understand with little support specific information and detail in short, simple texts on a limited	

	range of general and curricular topic.
Assessment criteria	Identify details in a reading passage with little support
Level of thinking skills	Knowledge and comprehension

Task

Read the text

The mice and the cat.

A Big Cat and a lot of mice live in an old house. The Cat eats some mice every day. The mice are afraid of the Cat.

One day they go to the old clever mouse and talk about the Cat.

“What can we do?” they say. “The Cat will eat us all.”

“I know what to do,” says one little mouse. “The Cat eats us, because we don’t hear his steps. Let's put a bell round his neck. Then we'll hear his steps before he comes into the room. ”

“That’s a very good idea,” say all the mice. They are all very glad, and they laugh and dance.

Suddenly the clever old mouse says: “I would like to know... . Who will put the bell round the Cat's neck?”

- 1) A Big Cat and a lot of mice live in an old house.
- 2) The mice are not afraid of the Cat.
- 3) Let's put a bell round his head.
- 4) They are all very glad, and they laugh and dance.
- 5) Clever young mouse says: “Who will put the bell round the Cat's neck?”

Criteria assessment.

1. True	1
2. False	1
3. True	1
4. True	1
5. False	1

Points	
--------	--

5-4– Well done

3-Good

2-1–Try again

Сабақ: ағылшын тілі

Сынып: 4

Мұғалім: Құдайберген Шолпан Сырлыбайқызы, ағылшын тілі мұғалімі, №15 ОМ, Қостанай қ.

Long-term plan unit: Traditions and customs		School:15	
Date: 07.02.2020		Teacher name: Kudaiberghen Sh.S.	
Grade: 2		Number present:	absent:
Theme of the lesson: I like/ I don't like			
Learning objectives(s) that this lesson is contributing to		1.L3 recognise with support common names and names of places; recognise the spoken form of a limited range of everyday and classroom words S3 pronounce familiar words and expressions intelligibly 1.S4 respond to basic supported questions about people, objects and classroom routines.	
Lesson objectives		All learners will be able to: <ul style="list-style-type: none"> listen and repeat the words, follow the instruction according to the task Make up correct positive and negative sentence about the things they like and dislike Most learners will be able to: <ul style="list-style-type: none"> listen and repeat the words, follow the instruction according to the task Make up correct positive and negative sentence about the things they like and dislike Some learners will be able to: <ul style="list-style-type: none"> give some information about themselves and others using covered grammatical structures correctly and describe objects to make sentences using new words 	
Assessment criteria		To name 10 objects correctly	
Value links		Respect, Cooperation	
Cross curricular links		<i>Biology</i>	
ICT skills		PPT, video	
Previous learning		Numbers 1-50	
Plan			
Time	Planned activities		Resources
Beginning 5 min	Organizational moment I.Greeting, Warm Up 1 T: Good afternoon, children Cl: Good afternoon, good afternoon Good afternoon to you! Good afternoon . good afternoon We are glad to see you!		

<p>Middle</p>	<p>Pre-learning/Warm-up /Revision of the words.</p> <p>Pre-learning</p> <p>II. Introducing with new words. Chorus drilling</p> <p>Milk – сүт Ice cream – балмұздақ Egg- жұмыртқа Pizza – пицца Bread – нан Fish – балық Onion-сарымсақ, пияз Sandwiches-сэндвич Humbergers-гамбургер Meat – ет Soup – сорпа</p> <p>Explain the new lesson and show learners pictures. Ask learners to work in groups .</p> <p>III.Introduce “Do you like?-Yes I do/No I don’t”</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Learners watch a video practicing the structure. ➤ Teacher gives speaking cards. Set time to prepare. ➤ Ask pupils to make sentences with cards on the blackboard. <p>IV. Task: Match the pictures with the words</p> <p>Discription: Learners can match the pictures with words.</p> <p>V. Warm up. Let`s watch video and relax If you are a boy, a boy Move and freeze 2x Stop!</p> <p>Revision of the words.</p> <p>VI. Put these words in correct order. Teacher gives pupils sheet of paper with words and ask pupils to put these words in the correct order and make sentences; <i>I like apples, she doesn’t like cake.....</i></p> <p>VII. Flashcard riddles. There are some pictures on the board. The teacher describes any fruit and pupils should guess the word. It is delicious. It`s color may be red, green and yellow.(Apple) It is circle and white. (Egg) It lives in the water. Most of you like to eat it.(Fish) It is white. We usually get it from a cow.(Milk)</p> <p>Differentiation: Less able learners get cards with few food items.</p>	<p>https://www.youtube.com/watch?v=frN3nvhIHUk</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=frN3nvhIHUk</p> <p>https://youtu.be/26kT0CojIGQ</p>
---------------	---	--

<p>End 5 min</p>	<p>VIII. Conclusion Students should answer the questions: What is this? What is it? Do you like banana? Do you like coke? etc. What is the English for алма? Now students I want to give you one more task . Here you should find the names of the food and drinks.</p> <p>Teacher gives the comments about pupils’ work and awards pupils. Reflection with smiles.</p> <p>“Excellent” ` “Very well” “Good”</p>	
<p>Additional information</p>		
<p>Differentiation – how do you plan to give more support? How do you plan to challenge the more able learners?</p>	<p>Assessment – how are you planning to check learners’ learning?</p>	<p>Health and safety check ICT links</p>
<p>More support:</p> <ul style="list-style-type: none"> • These students may work with a stronger student to support them during the vocab activities. <p>More-able learners: Encourage very strong students to model answers</p>	<p>Students will be assessed through the listening activity</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Make sure power cords/outlets are not a tripping hazard • Everyday classroom precautions
<p>Reflection Were the lesson objectives/learning objectives realistic? Did all learners achieve the LO? If not, why? Did my planned differentiation work well? Did I stick to timings? What changes did I make from my plan and why?</p>		
<p>Summary evaluation What two things went really well (consider both teaching and learning)? 1: 2: What two things would have improved the lesson (consider both teaching and learning)? 1: 2: What have I learned from this lesson about the class or achievements/difficulties of individuals that will inform my next lesson?</p>		

Сабақ: ағылшын тілі

Сынып: 4

Мұғалім: Нысанбаева Айгуль Болатовна, ағылшын тілі мұғалімі, педагог-сарапшы, №15 ОМ., Қостанай қ.

Date: 16.01.2020	Teacher: Nyssanbayeva Aigul	
Grade: 4«Ә»	Number present:	absent:
Theme of the lesson:	Weather 2	
Learning objectives(s) that this lesson is contributing to	4.L4 understand a limited range of short supported questions on general and some curricular topics; 4.S2 ask questions to find out about present and possibly past experiences on an increasing range of general and some curricular topics; 4.S7 contribute a growing range of suitable words, phrases, and sentences including giving opinions during short pair, group and whole class exchanges.	
Lesson objectives	All learners will be able to: recognise and use some target language correctly and show comprehension of some written and spoken familiar words in simple sentences To talk about weather and natural disasters. Most learners will be able to: recognise and use most target language correctly and show comprehension of most written and spoken familiar words in simple sentences To talk about weather and natural disasters. Some learners will be able to: recognise and use target language correctly with clear pronunciation and good comprehension of written and spoken familiar words in simple sentences To talk about weather and natural disasters.	
Target vocabulary	Avalanche, flood, tornado, storm, hail, thunder and lightning.	
Language focus	Language in use: Can you open the window, please? Can I use your phone? Yes, I can\ No, I can't.	
Previous learning	Kinds of weathers. Winter and summer activities.	
ICT skills:	Projector or Smart board.	

Plan		
Time	Planned activities	Resources
Beginning	Teacher greets learners and sets environmentally – friendly atmosphere with in the classroom. Greeting -Good morning, children. I'm glad to see you. Today we have unusual lesson, because we have guests. And I hope, you' ll be active and attentive on the lesson. The teacher using the educational resource «Bilimland.kz» is trying to lead students to the topic of the lesson. After completing the task, the children call the topic. Then the students determine the aim of the lesson. Review kinds of weathers: Work chorally and in pairs. It's snowing. It's hot. It's cold. It's raining. It's windy. It's foggy. It's cloudy. It's sunny. Let's play. One pupil shows her/his drawing and ask: What am I doing? The other pupil answers: You are swimming. It's summer.	https://bilimland.kz/ru/courses/english-language/grammar-vocabulary-ru/4-7-let/lesson/pogoda Students' drawings
Middle	Pupils' books open. Play the CD. The pupils listen, point to the words and repeat. If you wish, play the CD again pausing after each word. The pupils	CD

repeat, chorally and/or individually.

Weather 2

Now, listen and check.

Match the short dialogues to some new words:

1. A: What was that light and noise?
B: Don't worry. Dear! Go back to sleep. (thunder and lightning)
2. A: We couldn't get out of the house.
B: Why not?
A: There was water everywhere! (flood)
3. A: What did you see?
B: I saw a big ball of snow rolling down the mounting.
4. A: And then? What happened?
B: Small balls of ice fell from the sky.

STUDY SPOT

(Activities to present and practice the modal 'can'.)

Make sentences.

Pupils' books closed. Briefly revise the modal can. Explain that it is the same for all persons. Then, say and write on the board: *Can you close the door, please? Yes, I can.* The pupils repeat chorally and/or individually. Underline the word in bold and explain that we use can for requests. Then, say and write on the board: *Can I go out, dad? No, you can't.* The pupils repeat chorally and/or individually. Underline the word in bold and explain that we also use can to ask for permission. Pupils' books open. Go through the *Study spot* section briefly. Read the example and explain the activity.

Go through the prompts and elicit/explain any unknown words. Allow the pupils some time to complete the activity. Check their answers.

5 Hot and Cold

19 Complete.

- 1 A: Can I go skiing at the weekend, Dad?
B: 😞 **No, you can't.** There was an avalanche in that area this morning.
- 2 A: Miss, can I leave early?
B: 😊 _____ But only if the rain stops.
- 3 A: Mum, can I go out tonight?
B: 😞 _____ . It's snowing. The roads are dangerous.
- 4 A: Can I stay in the tree house?
B: 😞 _____ . There's thunder and lightning outside.

Ex 19, p 75

End	<p>(An activity to consolidate the language of the lesson.)</p> <p>Write the following prompts on the board. If you wish, you can use your own prompts.</p> <p>wear your hat (/)</p> <p>use your robot (X)</p> <p>eat in class (X)</p> <p>play with your ball (X)</p> <p>take your parrot (/)</p> <p>Ask two pupils to come to the front of the classroom. One pupil asks a question using <i>can</i> and one of the prompts. The other pupil replies according to the prompts. Repeat with other pupils.</p> <p>Reflection</p> <p>Count pupil's snowflakes.</p> <p>Give h\task.</p>	“ The stairs of luck”
-----	---	-----------------------

Сабақ: Әдебиеттік оқу

Сынып: 4

Мұғалім: Иралинова Ляззат Мирамбековна, бастауыш сынып мұғалімі, педагог-сарапшы,
№15 ОМ, Қостанай қ.

Тақырыбы: Сатылған көлеңке.	Пәні: Әдебиеттік оқу Мұғалім: Иралинова Л.М.	
Сынып: 4 «Б»	Қатысқандар саны	Қатыспағандар саны
Сабаққа негізделген оқу мақсаты	4.1.4.2 Сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, Фотосуреттер қолдану, таныстырылым, бейнежазба жасау. 4.2.4.1 Аңыз, шешендік сөздер, батырлар жыры, Фантастикалық әңгімелердің жанрлық ерекшеліктерін анықтау.	
Сабақ мақсаттары:	Барлық оқушылар: Тақырыпқа сәйкес бейнежазба тамашалап, ерекшелігіне назар аударады. Суреттер мен фотосуреттерді қолдану арқылы ертегі құрастырып, тақырыппен байланыстырады. Тақырыпқа қатысты шығарманың композициясын анықтайды. Ертегінің жанрлық ерекшелігіне тоқталады. Оқушылардың басым бөлігі: Тақырыпқа қатысты бейнежазба түсіреді. Кейбір оқушылар: Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	
Бағалау критерийлері:	Сөйлеу барысында иллюстрациялар қолданады. Мәтіннің жанрлық ерекшелігін анықтайды.	
Құндылықтарды дарыту	Көпшіл және жылы шырайлы болу.	
Пәнаралық байланыстар	Көркем еңбек	
АКТ қолдану дағдылары	Ғаламтордан бейнежазба көрсету. Бейнежазба түсіру.	
Алдыңғы оқу/ Бастапқы білім	Мәтіннің түйінді ойын өмірмен байланыстыра алады.	
	Жоспар	
Жоспарланған уақыт	Жоспарланған әрекет	Ресурстар
Басталуы	Қызығушылықты ояту	Ғаламтор
Ұйымдастыру кезеңі	«Көрші»	Бір-біріне жылы қарау тренингі

<p>Үй жұмысын тексеру</p>	<p>«6-неліктен» әдісі арқылы тексеру Үш топ өздеріне берліген уақытта қорғап шығуы керек. (Т) «Ойыңмен бөліс» айдары бойынша оқулықтағы суреттер тізбесі бойынша әр топ өз мультфильмін құрастырады. Дескрипторы: 1. Суреттер тізбесін пайдаланады. 2. Сурет сюжетіне сәйкес мультфильм құрастырады. ҚБ: <i>«Ду қол шапалақ» әдісі</i></p>																				
<p>Сабақтың ортасы</p>	<p>Мағынаны тану. «ДЖИКСО» әдісі арқылы жаңа тақырыпты ашу. Оқушылар бір-біріне түсіндіреді. Топта талқылайды. Топтық жұмыс арқылы жаңа тақырыпты қолдана білуге үйрету. 1 топ: Тұжырым кестесін толтырады</p> <table border="1" data-bbox="416 801 1283 1032"> <thead> <tr> <th data-bbox="416 801 711 904">Кейіпкердің аты</th> <th data-bbox="711 801 1007 904">Мінездеме</th> <th data-bbox="1007 801 1283 904">Кейіпкердің әрекеті</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="416 904 711 965"></td> <td data-bbox="711 904 1007 965"></td> <td data-bbox="1007 904 1283 965"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="416 965 711 1025"></td> <td data-bbox="711 965 1007 1025"></td> <td data-bbox="1007 965 1283 1025"></td> </tr> </tbody> </table> <p>2 топ: «Артық сөйлемді тап». Мәтінге сай емес сөйлемді тап.</p> <p>Баяғыда бай болыпты. Оның үйі қара жолдың бойында, үлкен тұт ағашының қасында екен. Ағаш менікі, оның көлеңкесі де менікі! Олай болса, сол көлеңкені маған сат. Көлеңке күннің көзі түскенде болады. Көлеңкені үйден де кездестіресің. Шаруа көлеңкені сатып алады. Көлеңкенің құны 2850 теңге екен.</p> <p>3 топ: Шығарманың құрылымын жазу.</p> <table border="1" data-bbox="480 1585 1283 1964"> <tbody> <tr> <td data-bbox="480 1585 839 1646">1. Оқиғаның басталуы</td> <td data-bbox="839 1585 1283 1646">Тұт ағашының көлеңкесі</td> </tr> <tr> <td data-bbox="480 1646 839 1776">2. Дамуы</td> <td data-bbox="839 1646 1283 1776">Көлеңке саудасы</td> </tr> <tr> <td data-bbox="480 1776 839 1836">3. Шиеленісуі</td> <td data-bbox="839 1776 1283 1836">Көлеңке үшін дауласу</td> </tr> <tr> <td data-bbox="480 1836 839 1897">4. Шарықтау шегі</td> <td data-bbox="839 1836 1283 1897">Қонақтардың келуі</td> </tr> <tr> <td data-bbox="480 1897 839 1964">5. Шешімі</td> <td data-bbox="839 1897 1283 1964">Сараң байдың көшіп кетуі</td> </tr> </tbody> </table>	Кейіпкердің аты	Мінездеме	Кейіпкердің әрекеті							1. Оқиғаның басталуы	Тұт ағашының көлеңкесі	2. Дамуы	Көлеңке саудасы	3. Шиеленісуі	Көлеңке үшін дауласу	4. Шарықтау шегі	Қонақтардың келуі	5. Шешімі	Сараң байдың көшіп кетуі	<p>Кестелер ұсыну, топтық жұмыс</p>
Кейіпкердің аты	Мінездеме	Кейіпкердің әрекеті																			
1. Оқиғаның басталуы	Тұт ағашының көлеңкесі																				
2. Дамуы	Көлеңке саудасы																				
3. Шиеленісуі	Көлеңке үшін дауласу																				
4. Шарықтау шегі	Қонақтардың келуі																				
5. Шешімі	Сараң байдың көшіп кетуі																				

Сергіту сәті	<p>«Үш тілділік» тақырыпқа сай сөздерді үш тілде айту.</p> <p>Сараң... Бай адам.... Дос... Ақша...</p>	
Ой қозғау	<p>Қазіргі кезде нені сатуға болады деп ойлайсыңдар? Оқушылардың ойын тыңдау.</p>	
<i>Рефлексия</i>	<p>«СМС» әдісі арқылы мұғалімге хабарлама жазу. Түсіндім: Білгім келеді: Сұрағым бар: Сараң бай көлеңке оқиғасы арқылы өзі үшін қандай қорытынды шығарды деп ойлайсыңдар? Сараң байдың әрекетін сипаттайтын қандай мақал-мәтел білесіңдер? Осындай тапсырмаларды топта талдап, ортақ қорытындыны ұжымға жариялайды. Бағалау . Дәптерлерінде бағалау кестесі берілген.</p>	<p>Телефонның суреті бейнеленген парақтар тарату.</p>
<i>Үй тапсырмасы</i>	<p>«Сатылған көлеңке»ертегісін оқу. 53-56 беттер. «Венн диаграммасы»арқылы шаруа мен байды салыстыру.</p> <div data-bbox="432 1182 1190 1514" style="text-align: center;"> </div>	
Қосымша ақпарат	<p>Саралау. Сіз қосымша көмек көрсетуді қалай жоспарлайсыз? Қабілеті жоғары оқушыларға қандай міндет қоюды жоспарлайсыз? Бағалау. Оқушылардың үйренгенін, материалды меңгергенін тексеруді қалай жоспарлайсыз?</p>	

Сабақ бойынша рефлексия	Сабақтың оқу мақсаты шынайы ма? Бүгін оқушылар не білді? Сыныптағы ахуал қандай болды? Мен орындаған саралау шаралары тиімді болды ма? Мен сабақ жоспарымды орындап үлгердім бе? Мен өз жоспарыма қандай түзетулер енгіздім және неліктен?	
--------------------------------	---	--

Сабақ: дүниетану

Сынып: 1

Мұғалім: Досанова Гульмира Нугумановна, бастауыш сынып мұғалімі, педагог-зерттеуші,
Ғ. Қайырбеков атындағы № 9 ОМ, Қостанай қ.

Сабақ: дүниетану	Мектеп: № 9 ОМ	
Күні: 2	Мұғалім: Досанова Г. Н.	
Сынып: 1	Қатысқандар:	Қатыспағандар:
Тақырыбы: Ортақ тақырып: Бөлімше:	<i>Көне жазбалар</i> <i>Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті</i> <i>Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар</i>	
Осы сабақ арқылы жүзеге асатын оқу мақсаттары	1.3.3.1. Қазақстан аумағындағы көне жазбалар туралы білу. 1.3.3.2 Түрлі материалдарды, әдістер мен құралдарды пайдалана отырып көне жазуларды бейнелеу .	
Бағалау критерийлері	<ul style="list-style-type: none"> • Қазақстан аумағындағы көне жазумен танысады. • Көне жазуларды таңбалар арқылы бейнелейді. • Бейнелеуде түрлі материалдар мен әдістерді қолданады. 	
Сабақтың мақсаттары	Барлық оқушылар: Түрлі материалдарды, әдістер мен құралдарды пайдалана отырып көне жазуларды бейнелейді. Оқушылардың басым бөлігі: Қазақстанның ежелгі салт- дәстүрін, ауыз әдебиетін біледі. Кейбір оқушылар:	
Тілдік мақсат	Оқушылар ежелгі адамдардың тасқа таңба жазуы арқылы өздерінің тарихын қалдырып отырғанын әңгімелейді.	
	Түйінді сөздер мен сөз тіркестері: ақпарат – информация – information; жазу – письменность – writing.	
	Талқылауға арналған сұрақтар:	
Алдыңғы оқу:	Қазақстан Республикасының рәміздерін ажырата алады, мемлекеттік тудың қай кезде көтерілетінін біледі және Абылайханның әскерлері Жоңғарларды жеңіп, жерімізді қорғап қалғанын айтады.	

Сабақ жоспары

Жоспарланған уақыт есебі	Жоспарланған жаттығу түрлері	Ресурстар
Басы	Оқушылар көңіл күйіміз қалай? Күліп шықты күн бүгін, Бәріміз күн болып жанайық! Бәріміз тату болайық! Бәріміз дос болайық! Балалар бүгінгі күндеріңе және сабаққа сәттілік тілеймін.	

Ортасы
«Түймедақ»
әдісі арқылы өтілген
тақырыпты пысықтау
Ұ.Ж

АКТ (ҰЖ)

**ЖЖ (Оқушы деңгейіне
қарай саралау)**

Ж Ж

Сұрақ –жауап әдісі.

Сақ ханшайымының есімі? Кіммен шайқасты?
Қазақ жерін мекендеген тайпалар?
Қазақстанның бас қаласын ата.
Қазақ елін билеген хандарды ата.
Қазақстан Республикасының рәміздерін ата.
Түймедақ күлтешелерінің астынан қандай жазу шықты?
- Осы суреттегі жазуларға қараймыз?
- Неліктен бізге жазу қажет?
(«Ақпарат» сөзіне түсінік беру)
- Неліктен қазіргі заманда жазуды қаламмен жазамыз?
- Неліктен бұрынғы заман жазуы сондай болған ?
(«Көне» сөзіне түсінік беру)

«Сен білесің бе?» бейнефильм

Осы бейнефильм туралы оқушылардан не түсінгенін сұрау.

Жұппен жұмыс. Әр түрлі жазу үлгілерін қолданып, «Қазақ салт-дәстүрі» деген сөзді жазу.

1 топтың жұптары: **Қазақ** деген сөзді **латын** әліпбиімен жазады.

1	A a	[a]	17	ŋ n	[ŋ]
2	Ә ә	[ä]	18	О о	[o]
3	Б б	[b]	19	Ө ө	[ö]
4	Д д	[d]	20	П п	[p]
5	Е е	[e]	21	Қ қ	[q]
6	Ғ ғ	[ɣ]	22	К к	[k]
7	Г г	[g]	23	С с	[s]
8	Ү ү	[y]	24	Т т	[t]
9	Н н	[n]	25	І і	[i]
10	Ү ү	[u]	26	У у	[u]
11	І і	[i]	27	Ү ү	[y]
12	Ү ү	[y]	28	Ү ү	[y]
13	Қ қ	[q]	29	Ү ү	[y]
14	Т т	[t]	30	З з	[z]
15	Қ қ	[q]	31	Ж ж	[ʃ]
16	Қ қ	[q]	32	Ж ж	[ʃ]

2 топтың жұптары: **салт** деген сөзді **көне** жазумен жазады.

3 топтың жұптары: **қазіргі жазумен (қазақ әліпбиі) «дәстүр»** деген сөзді жазу.

Аа	Әә	Бб	Вв	Гг	Ғғ	Дд
Ее	Ёё	Жж	Зз	Ии	Йй	Кк
Ққ	Лл	Мм	Нн	Ңң	Оо	Өө
Пп	Рр	Сс	Тт	Уу	Үү	Ұұ
Фф	Хх	Һһ	Цц	Чч	Шш	Щщ
Ъъ	Ыы	Іі	Ьь	Ээ	Юю	Яя

Жетістік баспалдағы арқылы өзін-өзі бағалайды.

Сергіту сәті. Сиқырлы қобдиша.

«Әлди бөпем» әнін электронды қалам арқылы тындату.

(біздің бүгінгі ортақ тақырыбымыз «Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті» тақырыбына байланысты түсінік беремін.)

Жеке жұмыс. «Суреттер сөйлейді» әдісі

Суретке мұқият қараңыз. Тасқа қашалып

Интербелсенді тақта.

Білім ленд
Бейнефильм

Латын, қазақ әліпбиі, көне жазу, ермексаз тақтайшасы.

Әр жұпқа тиісті парақтар таратылады.

	<p>салынған суреттер нелерге ұқсайды? Атауын жазыңыз.</p> <p>1. Табан, 2. Дөңгелек, 3. 4. 5. 6.</p> <p>Дескриптор: тастағы суреттердің атауын жазады. Бірін-бірі «Бағдаршам» әдісі арқылы бағалайды.</p>	
Қызықты үштік (оқушы, мұғалім, қонақ) Келген қонақтар ата- ана рөлін атқарады.	«Қонақ кәде» әдісі арқылы ата- аналарынан келген хатты қонақтарға оқыту. Балаларға ата-аналарынан хат келеді. Оны мұғалім қобдишадан алып шығып, оқушыларға таратады.	Қобдиша, хаттар
ҰЖ	«Екі шындық, бір жалған» Бүгінгі сабақтың мақсатына бағыттап сұрақ қою.	
ЖЖ	Жеке жұмыс «Бос микрофон» әдісі арқылы сұрақ қою.	микрофон
Соңы	Кері байланыс Биылғы қазақтың ұлы ақыны Абай Құнанбаевтың 175 жыл толатынын айта кетіп, «Көзімнің қарасы» әнімен сабақты аяқтау.	 АКТ (караоке)

Сабақ : тарих

Сынып: 6

Мұғалім: Ильясова Жазира Айтуаровна, тарих пәні мұғалімі, бірінші санатты, Ғ. Қайырбеков атындағы №9ОМ, Қостанай қ.

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі: 9-бөлім: Қайта өрлеу дәуірі		Мектеп: Қостанай қаласы, Ғ.Қайырбеков атындағы № 9 орта мектебі.	
Күні:		Мұғалімнің аты-жөні: Ильясова Жазира Айтуаровна	
Сынып: 6В		Қатысқандар саны:	
		Қатыспағандар саны:	
Сабақ тақырыбы	Шығыстағы Ренессанс (Ұлықбек, Әлішер Науаи, Бабыр)		
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	6.2.3.2 - гуманистік идеялардың орта ғасырлық мәдениеттің дамуына ықпалын анықтау. 6.2.2.4 - Шығыстың орта ғасырлық мәдениетінің ерекшеліктерін сипаттау.		

Сабақ мақсаттары	Барлығы: Гуманистік идея ұғымына анықтама береді. Көпшілігі: Гуманистік идеялардың орта ғасырлық мәдениеттің дамуына ықпал жасағанын дәлелдейді. Кейбірі: Шығыстың орта ғасырлық мәдениеттердің ерекшеліктерін анықтап сипаттайды.
Бағалау критерийлері	<ul style="list-style-type: none"> • Оқушылар орта ғасырлық ғалымдар туралы сұрақтар төңірегінде топта талдау жасайды. • Шығыс ойшылдарының еңбектерін анықтайды. • Орта Азия елдерінде орта ғасырлардан бері келе жатқан сәулет өнерінің ескерткіштері жайлы мәлімет жинап, сипаттайды.
Тілдік мақсаттар	Оқушылар: Гуманист, идея, мәдениет сөздеріне анықтама бере алады. Мәтіндегі негізгі ойды бірлесе оқиды, айтады және бір-бірімен пікір алмасады, диалогке қатысады. Лексика және терминология: Мәдениет, өрлеу, өркениет, гуманистік идея. Диалогқа, жазылымға қатысты тіркестер. Орта ғасырларда Орта Азияда ғылым мен әдебиет жоғары дәрежеде дамыды, өйткені Бұл суретте басқа суретпен байланысы бар, себебі.....
Құндылықтарды дарыту	- тұлғааралық қарым-қатынасты дамытуға және бағалауға мүмкіндік беретін жұптық және топтық жұмыстарды қолдану; - жеке тұлғаның пікірін ескеру және әрбір ойдың құндылығын құрметтеу; - басқа мемлекеттердің тарихына қызығушылық қалыптастыру.
Пәнаралық байланыстар	Қазақ әдебиеті, Қазақстан тарихы (Ұлықбек, Әлішер Науаи, Бабыр)
АКТ қолдану дағдылары	Осы сабақта интербелсенді тақта және сабақ тақырыбы бойынша презентация пайдаланылады.
Бастапқы білім	Оқушылар бұған дейін оқытылған белгілі бір географиялық факторлардың жиынтығы орасан зор мәдени және зияткерлік өзгерістерге әкелген кезеңдерді еске түсіру қажет болады (мысалы, ислам дінінің пайда болуы). Оқушылар себеп және өзгерістер тұжырымдамалары туралы өз түсініктерін дамыта түсуді жалғастырады.

Сабақ барысы		
Сабақтың жоспарланған кезеңдері	Сабақтағы жоспарланған іс-әрекет	Ресурстар
Сабақтың басы Ұйымдастыру кезеңі 4 мин.	Миға шабуыл: Оқушыларға орта ғасырларда Шығыс елдерінде мәдениеттің қауырт дамуының алғышарттары қандай болды?,-деген сұрақ төңірегінде ой бөлісуге шақыру. Осы ой-бөлісудің негізінде сабақ тақырыбына болжам жасату. Суреттерді көрсету арқылы сабақтың тақырыбын анықтатып, мақсатын және бағалау критерийлерін оқушыларға таныстыру.	Презентация

<p>Сабақтың ортасы</p> <p>Топтық жұмыс түрі 20 мин.</p>	<p>С. Сынып оқушыларын «Молекула» әдісі бойынша үш топқа бөлемін. Оқушыларға тапсырма берілмес бұрын «Bilimland» сайтынан бейнематериалмен таныстырамын. Т.Оқушылар орта ғасырлық Шығыстық ренессанс туралы мәтінді жеке оқып, топта сұрақтар төңірегінде талдау жасайды. <i>1-топ.</i> Орта ғасырлық Шығыс халықтарының мәдениетіне діндердің ықпалы қандай? (Оқушылар постер толтырады). <i>2-топ.</i> Буддизм Қытай жеріне қалай келді? («Ашық микрофон») әдісі бойынша жауап береді. <i>3-топ.</i> Орта ғасырлық түрік мәдениетінің ерекшеліктері қандай? («Жарнама» әдісі бойынша жауап береді). Дескрипторлар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Орта ғасырлық Шығыс халықтарының мәдениетіне діндердің ықпалын анықтайды. Буддизм Қытай жеріне қалай келгендігі жөнінде мәліметті игереді. «Орта ғасырлық түрік мәдениетінің ерекшеліктерін біледі. <p>Қ.Б: Оқушылар түсінігін еркін жеткізу мақсатында «Екі жұлдыз, бір тілек» әдісі арқылы бағалаймын.</p>	<p>Презентация</p> <p>https://bilimland.kz/kk/course/s/dunie-zhuzi-tarixy/xi-xv-hasyrdahy-orta-aziya/lesson/at-aqty-ojshyldar</p> <p>плакат, түсі маркер, микрофон</p>
<p>Ерекше білімді талап ететін оқушыларға арналған тапсырмалар</p>	<p>"Тізбектен не түсіп қалған?" әдісі</p> <p>А)</p> <ol style="list-style-type: none"> Қажетті әріптерді дұрыс қойып, алынған сөздерге анықтама береді. <p>1. Г У _ А _ _ З М - _____</p> <p>_____</p> <p>—</p> <p>_____</p> <p>—</p> <p>2. _ Д _ Я - _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>3. _ _ Ә _ _ Н И _ _ Т _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Ә) Әлемнің кереметтерінің бірі –Тәж –Махал кесенесі жайлы «кластер»толтыру. Оқушы материалмен танысу барысында нақты фактілермен толтырады.</p> <p>Дискриптор:</p> <ol style="list-style-type: none"> Термин сөздердің мәнін ашады. 	<p>Кеспе қағаздар</p> <p>Стикер</p> <p>Плакат, маркер</p>

<p>Жеке жұмыс түрі 3 мин.</p> <p>Жұптық жұмыс түрі 10 мин.</p>	<p>2) Тәж-Махал кесенесімен танысады.</p> <p>Қ.Б. «Сықырлы сызғыш» әдісі бойынша шкала арқылы бағалаймын.</p> <p>Б.2-тапсырма. Кескін картамен жұмыс. Мәтінді оқиды, кескін картаға белгілейді. Дескриптор; 1) Қиыр шығыс елдерін белгілейді. 2) Орта Шығыс елдерін белгілейді. 3) Таяу шығыс елдерін белгілейді.</p> <p>Қ.Б. Формативтік бағалау арқылы смайликтер арқылы бағалаймын.</p> <p>Б.Т. 3 -тапсырма "Айырмашылығы неде?" әдісі</p> <p>I топ: "Ұлықбек Бабыр еңбектерінің ерекшеліктері". Дескриптор: 1. Ұлықбек Бабыр еңбектерімен танысады. 2. Ұлықбек Бабыр еңбектерінің ерекшелігін сипаттайды.</p> <p>II топ: "Әлішер Науаи еңбектерінің ерекшеліктері." Дескриптор: 1. Әлішер Науаи еңбектерімен танысады. 2. Әлішер Науаи еңбектерінің ерекшелігін сипаттайды.</p> <p>III топ: "Орта Азия елдерінде орта ғасырлардан бері келе жатқан сәулет өнерінің ескерткіштері". Дескриптор: 1. Орта ғасырлық ғылым салаларының өкілдерін айтады. 2. Орта ғасырлық сәулет өнерінің ерекшеліктерін сипаттайды.</p> <p>Қ.Б. Өзара бағалау.</p>	<p>Кескін карта</p> <p>Оқулық, қосымша интернет желісінен алынған ресурстар</p> <p>Плакат, маркер.</p>
<p>Сабақтың соңы 3 мин.</p>	<p>Сабақты қорытындылау: Шығыстағы Ренессанс әлемдік мәдениетті қалай байытты? сұрағы төңірегінде 2 сөйлеммен ой тұжырымдату. Рефлексия: ПОПС формуласы. 1. Менің ойымша.... 2. Себебі..... 3. Мысалы..... 4. Қорыта айтқанда.....</p>	

Саралау – оқушыларға қалай көбірек қолдау көрсетуді жоспарлайсыз? Қабілеті жоғары оқушыларға қандай міндет қоюды жоспарлап отырсыз?	Бағалау – оқушылардың материалды меңгеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлайсыз?	Денсаулық және қауіпсіздік техникасының сақталуы
Саралау іріктелген тапсырмалар, Саралау уақытты ұтымды пайдалануды есепке ала отырып, сабақтың кез-келген кезеңінде қолданыла алады.	Бұл бөлімде оқушылардың сабақ барысында үйренгенін бағалау үшін қолданатын әдіс-тәсілдеріңізді жазасыз. Сабақта бағалаудың түрлері қолданады: өзін –өзі, бірін –бірі, топтық және мұғалімнің бағалауы.	Денсаулық сақтау технологиялары. Осы сабақта қолданылатын қауіпсіздік техникасы ережелерінің тармақтары
Сабақ бойынша рефлексия Сабақ мақсаттары/оқу мақсаттары дұрыс қойылған ба? Оқушылардың барлығы ОМ қол жеткізді ме? Жеткізбесе, неліктен? Сабақта саралау дұрыс жүргізілді ме? Сабақтың уақыт кезеңдері сақталды ма? Сабақ жоспарынан қандай ауытқулар болды, неліктен?	Бұл бөлімді сабақ туралы өз пікіріңізді білдіру үшін пайдаланыңыз. Өз сабағыңыз туралы сол жақ бағанда берілген сұрақтарға жауап беріңіз. Мұғалім сабақ барысында кері байланыс беріп тұрады.	

Урок: математика

Класс: 5

Учитель: Муканова Алия Шигибаевна, учитель математики ШЛ№1 г. Костаная, педагог-исследователь

Раздел долгосрочного планирования: 5.4С Диаграммы		Школа: ГУ «Школа-лицей №1 отдела образования акимата города Костаная»	
Дата:		ФИО учителя: Муканова Алия Шигибаевна, учитель математики, педагог-исследователь	
класс: 5		Участвовали:	Не участвовали:
Тема урока	Диаграммы	1 урок	
Цели обучения, достигаемые на этом уроке	5.4.3.1 знать определения круговой, линейной и столбчатой диаграмм; 5.4.3.2 строить круговые, линейные и столбчатые диаграммы.		

Цель урока	<p><i>Все учащиеся:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – знают определения круговой, линейной и столбчатой диаграмм; – строят круговые, линейные и столбчатые диаграммы; <p><i>Большинство учащихся:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – извлекают статистическую информацию, представленную в виде таблиц или диаграмм. <p><i>- Некоторые учащиеся:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - планируют и применяют стратегию поиска решения проблемы. 	
Критерии оценивания	<ul style="list-style-type: none"> - знают определения круговой, линейной и столбчатой диаграмм; - строят круговые, линейные и столбчатые диаграммы; - могут переформулировать исходные условия задачи и поставить проблему; - планируют стратегию поиска решения проблемы. 	
Языковые задачи	<p>Обучающиеся будут:</p> <ul style="list-style-type: none"> – описывать своё понимание круговой, линейной и столбчатой диаграмм; – объяснять алгоритм построения диаграмм; – читать данные, представленные в таблицах и диаграммах. <p>Предметная лексика и терминология:</p> <ul style="list-style-type: none"> – диаграмма; линейная диаграмма; круговая диаграмма; столбчатая диаграмма; статистические данные; информация; анализ данных. <p>Сочетания, используемые для диалога и письма:</p> <ul style="list-style-type: none"> – диаграмма – это ...; – эта диаграмма показывает ... ; – для построения круговой (столбчатой) диаграммы надо ... ; – основываясь на данных диаграммы, можно сказать ... ; – сравнивая данные диаграммы ... ; – по данным диаграммы (таблицы) можно сделать следующий вывод: 	
Воспитание ценностей	<p>Ответственность, уважение, сотрудничество, открытость, толерантность, умение слушать и слышать другого человека при групповой, парной и индивидуальной работе.</p>	
Уровень мыслительных ценностей	<p>Знание, понимание, применение, анализ, синтез.</p>	
Межпредметная связь	<p>География, биология, статистика.</p>	
Предыдущие знания	<p>Угол, окружность, круг и их элементы (центр, радиус и диаметр). Построение угла с данной градусной мерой.</p>	
Ход урока		
Запланированные этапы урока	Виды упражнений, запланированных на урок:	Ресурсы

Начало урока

Организационный момент:

2 мин

Тема урока и целеполагание

1 мин

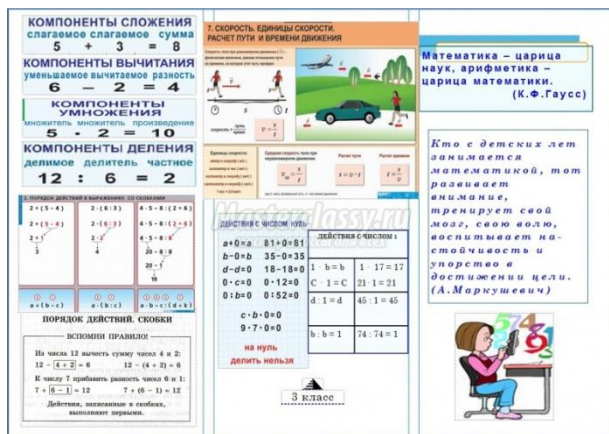
Деление на группы

3 мин

Психологический настрой: тренинг «Паутинка» - учащиеся встают в круг, берут нить у учителя и, держа в руках один конец нитки, другой передают однокласснику и говорят ему пожелание на урок, таким образом, происходит переплетение нитей, образуется паутинка.

Сегодня, ребята, мы попробуем поработать дизайнерами буклета о нашем родном крае – Казахстане. Каждая страничка этого буклета будет рассказывать о нашей республике, а **тема урока «Диаграммы».**

В конце урока каждый научится строить круговые, линейные и столбчатые диаграммы. Для этого мы разобьемся на три рабочие группы, каждая группа будет составлять свою страничку буклета.

Прием «Я иду в поход». Учитель выбирает трех учащихся с повышенной мотивацией и предлагает им пойти с ним в поход. Затем он предлагает им по очереди выбрать одного из учеников, того кто поможет ему нести палатку, следующему предлагается выбрать того кто разбирается в картах, следующего... и так до тех пор, пока все учащиеся в классе не будут определены по группам (смешанная группа). В каждой группе должны быть выбраны редактор (представляет буклет), инженер (выполняет основную вычислительную работу), консультант инженера, строитель диаграмм (строит диаграмму), а также тайм-менеджер, который следит за временем. Распределите роли между собой. В ходе урока каждый заполняет лист самооценивания, после каждого этапа урока.

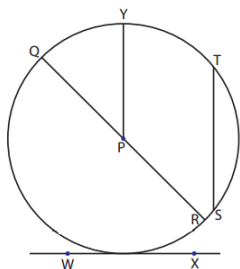
«400 игр для развития коммуникативных навыков» (NIS).

**Проверка
домашнего задания
5 мин**

Маршрутный лист.

Фамилия имя _____ Роль в группе _____	Балл возмож	Балл максим
Проверка домашнего задания		4
Вопросы по теории «вопрос-ответ»		2
Изучение нового материала		4
Индивидуальное решение задачи		4
Составление буклета		3
Итого:		17

Работа в парах.
Взаимопроверка письменного д/з в тетрадях по образцу на экране.

Уровень А

- 1) Отрезок YP – это...
- 2) Отрезок QR – это...
- 3) Точка P – это...

№ 896. В круге провели два радиуса и получили два сектора. Могут ли углы этих секторов быть:

- 4) оба острые;
- 5) оба прямые;
- 6) оба тупые;
- 7) оба развернутые?

Уровень В

Составить 3 вопроса по рисунку.

Уровень С

Составить 3 вопроса высокого порядка по рисунку.

Ученики возвращают тетрадь и проводят формативное оценивание своей работы по приему

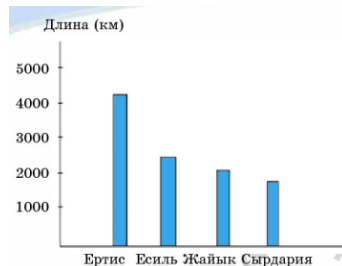
<p>Актуализация теоретических знаний.</p> <p>5 мин</p>	<p>Волшебная линейка.</p> <p>Ученики на полях тетрадей чертят шкалу из 4 баллов и отмечают крестиком, на каком уровне, по их мнению, выполнено задание. При проверке тетрадей учитель, если согласен с оценкой ученика, обводит крестик, если нет, то чертит свой крестик, ниже или выше. Тетради сдают учителю на проверку.</p> <p>Обратная связь: Какие вопросы вызвали затруднения?</p> <p>Какой вопрос был интересным?</p> <p>Метод «Вопрос-ответ»</p> <p>И так, прежде чем мы начнем работу над буклетом, повторим определения и правила. В группе в течение двух минут все ученики формулируют и записывают на отдельных листах бумаги вопросы по основным понятиям, усвоенным на прошлом уроке (окружность, круг, центр окружности, диаметр, радиус, круговой сектор, полный угол, формула диаметра, прямой угол). После этого все листочки скручиваются и кладут в коробку и передаются другой группе. Ученики достают по очереди вопросы и отвечают. Каждый должен, либо ответить либо дополнить. Если команда с ответом затрудняется, то отвечает на вопрос та команда, которая задала вопрос (взаимооценивание по маршрутному листу).</p> <p>Уровень А Составить вопросы на «знание»: повторить, отметить, перечислить, вспомнить, назвать, соотнести, подчеркнуть...</p> <p>Уровень В Составить вопросы на «понимание, применение»: описать, распознать, объяснить, выразить, отличить, расставить, докладывать, рассказать, прочесть график, объяснить рисунок, пояснить своими словами, сравнить, указать разницу, сопоставить, привести пример...</p> <p>Уровень С Составить вопросы на «анализ, синтез»: сравнить, пересмотреть, расставить, отобрать, выбрать, измерить...</p> <p>Обратная связь: Какие вопросы вызвали затруднения? Какой вопрос был интересным? Кто допустил ошибки, что вам нужно повторить?</p>	<p>Активные методы обучения</p> <p>Алматы Қазақ университеті 2005 г.</p>
--	--	--

Середина урока

5 мин

Предлагаю учащимся проблемную ситуацию.

Очень часто в различных книгах, справочниках, журналах и газетах можно увидеть много числовых данных. На экране представлена информация о длине рек Казахстана. Скажите, какая река стоит на третьем месте по длине? Назовите реки в порядке убывания их длин. Как же строить такие диаграммы, и какие виды диаграмм существуют? Вот на эти вопросы мы сегодня ответим на уроке.

<https://bilimland.kz/ru/subject/matematika/5-klass/diagramma-vidy-diagramm-krugovaya-linejnaya-i-stolbchataya?mid=0431c9a0-9d5a-11e9-be78-49d30a05e051>

Работа в группах

7 мин

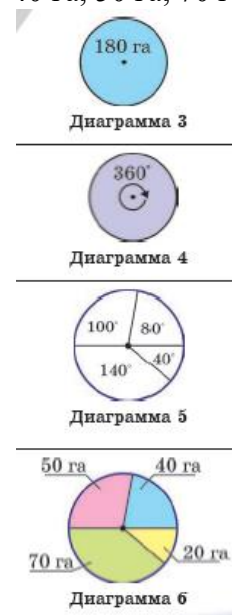
Каждая группа получает одинаковые задания. Но построить на разных видах диаграмм. В учебнике дается пояснение, как выполняется задание. Нужно написать алгоритм построения и диаграмму на листе А4, так чтобы было понятно, коротко и наглядно. Изобразите на диаграмме площади: 40 га, 50 га, 70 га и 20 га.

1 группа

Научитесь строить диаграмму.

Уровень А

Задание. Изобразите на круговой диаграмме площади: 40 га, 50 га, 70 га и 20 га.

1. Для этого нужно знать общую площадь круга: 40 га+50 га+70 га +20 га-180 га (диаграмма 3).

2. Известно, что круг содержит полный угол, который равен 360°. Тогда $1^\circ=2$ га, так как $360:180$ (диаграмма 4).

Уровень В

3. Круг разбиваем на сектора, углы которых содержат 80°, 100°, 140° и 40° (диаграмма 5).

4. Раскрасим сектора разными цветами. Получим круговую диаграмму (диаграмма 6).

Учебник
«Математика 5»

Абылкасымова А. Е.

Уровень С

<https://bilimland.kz/ru/subject/matematika/5-klass/diagramma-vidy-diagramm-krugovaya-linejnaya-i-stolbchataya?mid=0431c9a5-9d5a-11e9-be78-49d30a05e051>

Заполни пропуски, используя данные на диаграмме.

2 группа

Научитесь строить диаграмму.

Задание. Изобразите на столбчатой диаграмме площади:

40 га, 50 га, 70 га и 20 га.

Для построения столбчатой диаграммы начертим четыре прямоугольника, расположенных друг от друга на одинаковом расстоянии и одинаковой ширины, длины которых соответствуют площадям 40 га, 50 га, 70 га, 20 га.

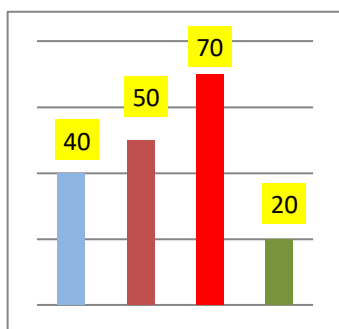
Для этого нужно:

Уровень А

1. Нарисовать прямой угол и отметить на горизонтальной его стороне единицы измерения, а на вертикальной стороне - значения площадей.
2. Выбрать единичный отрезок 1 см- 10 га.

Уровень В

3. Построить прямоугольники одинаковой ширины, но длины, которых соответствует площадям.
4. Раскрасим прямоугольники разными цветами. Получим столбчатую диаграмму.

Уровень С

<https://bilimland.kz/ru/subject/matematika/5-klass/diagramma-vidy-diagramm-krugovaya-linejnaya-i-stolbchataya?mid=0431c9a5-9d5a-11e9-be78-49d30a05e051>

Заполни пропуски, используя данные на диаграмме.

Работа в группах
Взаимообучение.
5 мин

3 группа

Научитесь строить линейную диаграмму.

Задание. Изобразите на столбчатой диаграмме площади:

40 га, 50 га, 70 га и 20 га.

Для построения линейной диаграммы начертим четыре отрезка, отстоящих друг от друга на одинаковом расстоянии, длины которых соответствуют площадям 40 га, 50 га, 70 га, 20 га.

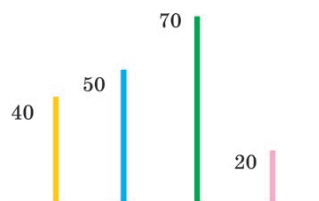
Для этого нужно:

Уровень А

1. Нарисовать прямой угол и отметить на горизонтальной его стороне единицы измерения, а на вертикальной стороне - значения площадей.
2. Выбрать единичный отрезок 1 см- 10 га.

Уровень В

3. Построить отрезки, длины которых соответствует площадям.
4. Раскрасим отрезки разными цветами. Получим линейную диаграмму.

Уровень С

<https://bilimland.kz/ru/subject/matematika/5-klass/diagramma-vidy-diagramm-krugovaya-linejnaya-i-stolbchataya?mid=0431c9a5-9d5a-11e9-be78-49d30a05e051>

Заполни пропуски, используя данные на диаграмме.

Учащиеся каждой группы в течение 15 минут изучают материал по учебнику и, следуя инструкции, строят диаграмму на листе А4.

ФО: Каждый выставляет балл в **Маршрутном листе** по своей деятельности во время работы группы, максимум 4 балла.

Обратная связь:

Какие виды диаграмм существуют?

Какие основные этапы в построении диаграмм?

Чем удобно применение диаграмм?

Где применяются диаграммы?

Затем по методу «**Посланники**» один представитель группы избирается в качестве «посла» и идет в новую

Физминутка.

1 мин

Закрепление.

5 мин

<p>группу, чтобы объяснить им материал, пока по кругу не вернётся в свою группу. Участники группы, в свою очередь, объясняют ему свой алгоритм.</p> <p>ФО: Большой палец Для этого учитель предварительно договаривается с учащимися об этих сигналах: f Я понимаю и могу объяснить (большой палец руки направлен вверх) Я не совсем уверен (большой палец руки направлен в сторону) Я все еще не понимаю (большой палец руки направлен вниз)</p> <p>Обратная связь: посмотрев на сигналы, учитель предлагает некоторым учащимся высказаться: тем, кто не понял, задает вопрос: «Что именно вам непонятно?»; слово предоставляется тем, кто не очень уверен в правильности ответа; слово предоставляется тем, кто все понял. Учитель задает уточняющие вопросы: «Что именно вы поняли»? Обратите внимание на правильный выбор вида диаграммы для отображения тех или иных статистических данных. Например, круговая диаграмма используется для отображения частей одного целого; линейная – для отражения динамики роста каких-либо показателей; столбчатая – для сравнения данных по отдельным категориям.</p> <p>Игра «Пианино» Поставить все пальцы на парту и под счет учителя «раз и два» имитируется игра на пианино, пальцы перебираются по порядку, начиная от большого до мизинца.</p> <p>Индивидуальная работа. Для закрепления каждой группе дается задание, построить на тетрадном листе диаграмму по условию задачи, но по алгоритму другой группы:</p> <p>1 группа – столбчатую; 2 группа – линейную; 3 группа – круговую.</p> <p>Каждый ученик выполняет работу индивидуально. Критерии раздаются по группам.</p> <p>Способ дифференциации: диалог и поддержка. Учитель подходит к ученикам, поднявшим руку, и инструктирует по возникшим вопросам.</p> <p>1 группа. № 906. На территории юга нашей республики в разное время были прорыты каналы: Чу – протяженностью 39 км, Лепсы – 70 км и Шыршык – 86 км. Постройте столбчатую диаграмму, используя эти данные.</p>	<p>Учебник «Математика 5»</p> <p>Абылкасымова А. Е.</p>
---	--

2 группа.

№ 909 Постройте **линейную** диаграмму по следующим данным: высота пика Абая приблизительно равна 4000 м, пика Талгар – 5000 м, пика Хан-Танири – 7000 м, пика Жамбыла – 4400 м.

3 группа.

№904 Постройте **круговую** диаграмму, если известно, что лес занимает 70га, луг- 80 га, пашня 210 га.

Учащиеся выполняют взаимопроверку по часовой стрелке, каждый заполняет маршрутный лист соседа и выставляет ему балл по критериям. Правильное решение выведено на экран.

1 группа

Дескриптор	Балл
определяет единичный отрезок и длину столбцов	1
строит столбчатую диаграмму	1
обозначает информацию на диаграмме	1

2 группа

Дескриптор	Балл
определяет единичный отрезок и длину отрезков	1
строит линейную диаграмму	1
обозначает информацию на диаграмме	1

3 группа

Дескриптор	Балл
определяет градусную меру секторов	1
строит круговую диаграмму	1
обозначает информацию на диаграмме	1

ФО: Большой палец
 Обратная связь:
 Какая задача вызвала наибольшее затруднение?
 Что интересного о Казахстане вы узнали из условия задач?
 Что бы вы хотели ещё узнать?

Теперь приступим к выпуску буклета.
 Для составления буклета рассмотрим пример буклета

Он состоит из трех блоков. Первый блок, круговая диаграмма – 1 группа. Второй блок, столбчатая диаграмма -2 группа. Третий блок, линейная диаграмма – 3 группа.

Буклет должен быть полезным при повторении. Кратким, красочным и содержать примеры из жизни рисунки. Уже готовые части – это алгоритм, составленный группами, задачи с диаграммами решенные на уроке картинки гор, рек Казахстана. Всё наклеивается на формат А3 и добавляются заголовки, примеры из жизни, схемы. В конце работы все три части соединяются на доске в общий буклет «Диаграммы».

Конец урока
 1 мин

Подведем итог по маршрутному листу. Каждый ученик считает баллы.

15-17 баллов на дом задание уровня С.
 9-14 баллов уровня В.
 <9 баллов уровня А.

Способ дифференциации: по уровню задания.

Домашнее задание.

Уровень А.

№910. На территории республики есть озера: Маркаколь площадью 455 км², Тенгиз – 1500 км², алаколь 2076 км², Зайсан – 5000 км². Округлите площади этих озер до сотен и постройте столбчатую диаграмму.

Уровень В.

№ 913. Масса чибиса 200г, она составляет 25% от

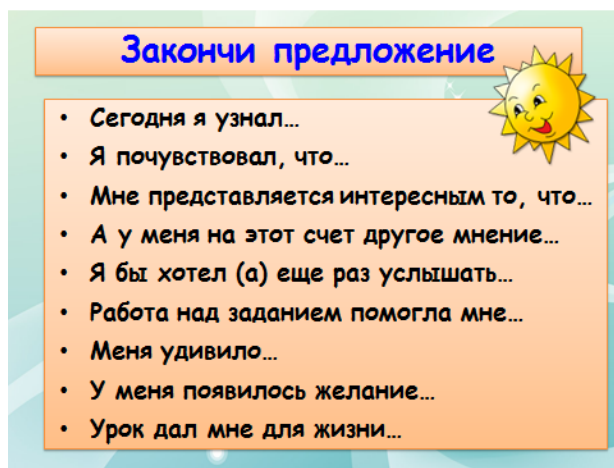
Учебник
 «Математика 5»
 АбылкасымоваА. Е.

массы красноглазой утки. Масса дикой утки составляет 50% от массы красноглазой утки. Какова масса красноглазой и дикой уток? Выразите массу птиц в килограммах и постройте столбчатую диаграмму.

Уровень С. Учитель устно проговаривает задание.

Провести опрос в классе, по данным опроса составить задачу и построить круговую диаграмму. (любимый учебный предмет в классе, хобби учеников нашего класса, успеваемость класса по предмету ..., и т.д.)

Рефлексия.

На доске незаконченные предложения. Ученики по желанию, выбирают себе 2 фразы и заканчивают их самостоятельно на стикерах.

<p>Дифференциация – каким способом вы хотите больше оказывать поддержку? Какие задания вы даете ученикам более способным по сравнению с другими?</p>	<p>Оценивание – как Вы планируете проверять уровень усвоения материала учащимися?</p>	<p>Охрана здоровья и соблюдение техники безопасности</p>
<p>Использование или применение информации для решения какой-либо проблемы. Ученик должен без помощи учителя самостоятельно решить незнакомую проблему. Учитель должен обратить внимание не только на правильность</p>	<p>ФО: Большой палец Для этого учитель предварительно договаривается с учащимися об этих сигналах. <i>f</i> Я понимаю и могу объяснить (большой</p>	<p>Проводилась физминутка, как элемент здоровьесберегающей технологии.</p>

<p>решения, но и на сам процесс решения. Потому что пути решения могут быть важнее самого решения.</p>	<p>палец руки направлен вверх). Я не совсем уверен (большой палец руки направлен в сторону). Я все еще не понимаю (большой палец руки направлен вниз). Подведение итога по маршрутному листу. Каждый ученик считает баллы.</p> <p>15-17 баллов на дом задание уровня С.</p> <p>9-14 баллов уровня В.</p> <p><9 баллов уровня А.</p>	
--	--	--

Итоговая оценка

Какие две вещи прошли действительно хорошо (принимайте в расчет, как преподавание, так и учение)?

1:Защита буклета группами учащихся.

2:Рефлекси «Закончи предложение».

Какие две вещи могли бы улучшить Ваш урок (принимайте в расчет, как преподавание, так и учение)?

1: Составление вопросов вызвало затруднение.

2:Распределение ролей в группах заняло много времени.

Что нового я узнал из этого урока о своем классе или об отдельных учениках, что я мог бы использовать при планировании следующего урока?

При планировании и следующего урока можно использовать памятку для составления вопросов высокого порядка.

Урок: математика

Класс: 1

Учитель: Зимовец Татьяна Николаевна, учитель начальных классов ШЛ№1г. Костаная, педагог-исследователь

*В контексте тем: «Путешествие», «Традиции и фольклор»	
ГУ «Школа-лицей №1отдела образования акимата города Коостаная»	
Дата: 22.02	ФИО учителя: Зимовец Татьяна Николаевна, учитель начальных классов, педагог-исследователь
Класс: 1 класс.	Количество присутствующих: отсутствующих:
Тема урока:	Решение уравнений
Цели обучения, которые достигаются на данном уроке (ссылка на учебную программу):	

<ul style="list-style-type: none"> 1.2.2.1 распознавать равенство, неравенство, уравнение: различать верные и неверные равенства; 1.2.2.2 решать уравнения способом подбора и на основе связи сложения и вычитания. 		
Цели урока:	Закрепить у учащихся навыки выбирать необходимый способ решения уравнения в зависимости от его вида.	
Критерии успеха	<p>Все учащиеся будут</p> <ul style="list-style-type: none"> знать сходства и различия действий при решении разных видов уравнений; понимать, как выполнять проверку решения уравнения; распознавать равенство, неравенство, уравнение: различать верные и неверные равенства; большинство - будут уметь комментировать свои действия при решении простых уравнений; некоторые – составлять уравнения по моделям и схемам и объяснять способы нахождения неизвестного уменьшаемого, вычитаемого, слагаемого. 	
Межпредметные связи	Разнообразные виды заданий выполняются на уроке с целью осуществления интеграции с другими предметами, например «Познание мира».	
Навыки использования ИКТ	ИКТ – Bilimland https://bilimland.kz/ru/courses/nachalnaya-matematika/1-klasse/5-chisla-ot-17-do-20-slozhenie-i-vychitanie/lesson/5-04-1-dejstviya-v-predelax-20-vvedenie , https://bilimland.kz/ru/subject/matematika/1-klasse/uravnenie-reshenie-uravnenij , презентация к уроку.	
Предварительные знания	Алгоритм решения уравнений с неизвестным уменьшаемым на основе связи целой величины и ее части. Уменьшаемое является целой величиной, поэтому для его нахождения нужно сложить известные части, т. е. вычитаемое и разность.	
Ход урока		
Этапы урока	Запланированная деятельность на уроке	Ресурсы
Начало урока 1-3 мин	<p>1. Организационный момент Прозвенел звонок. Начинается урок. Тихо девочки за парты сели. Тихо девочки за парты сели. На меня все посмотрели.</p> <p>2. Сообщение темы и цели урока - Начинаем урок математики. - Над какой темой мы работаем на уроках математики? - Да, раздел наш называется «Уравнение и неравенства». - Какие цели обучения мы ставили на наших уроках? - Сегодня мы проводим последний урок по данному разделу.</p> <p>- А какая сквозная тема сейчас проходит по всем предметам? (Традиции и фольклор)</p> <p>- Давайте повторим, как слово ТРАДИЦИЯ звучит на</p>	<p>Слайды презентации</p> <p><i>плакат</i> <i>дәстүр</i></p>

	<p>казахском и английском языках.</p> <p>- А что такое традиция? (Культурное наследие, которое передают из поколения в поколение)</p> <p>- О каком празднике идёт речь? Его празднуют весной, Этот праздник заводной, Ярмарку все посещают, И блинами угощают. (Масленица)</p> <p>- Вы уже знаете, что эта неделя несёт название Масленичная неделя.</p> <p>- А в неделе сколько дней?</p> <p>- Какова же традиция проведения Масленицы вы сегодня тоже узнаете</p>	<p>традиция tradition</p>
<p>Середина урок 4-7 мин</p>	<p><i>***Масленица – старинный славянский праздник проводов зимы. Весёлый, сытный праздник. Каждый день под своим названием. Название говорит о том, чем именно необходимо заниматься.</i></p> <p>- Как называется первый день недели? - А хотите знать, как он называется в масленичной недели?</p> <p>1. «Распутай клубок». (Задание выполняется со всем классом. При ответе дети объясняют свой выбор: почему надо начать выполнять задание именно с этого выражения) $10 - P = Ч$ $C + 2 = P$ $8 - T = E$ $3 - B = C$ $6 - 5 = B$ $5 - C = T$ $Ч + B = A$</p> <p>- Поставьте буквы в порядке возрастания чисел. - Как называется первый день Масленицы? («ВСТРЕЧА»)</p> <p><i>*** К этому дню готовили чучело из соломы и разноцветного тряпья, которое потом с песнями носили по улицам, а потом ставили на самое высокое место.</i></p> <p>2. Знаки. Компоненты. -В каких математических записях используются знаки $> < = \neq$ - Как называются компоненты при сложении, вычитании? - Как найти слагаемое? Уменьшаемое? Вычитаемое?</p> <p><i>***Второй день недели - вторник. Он называется «ЗАИГРЫШ». Люди зазывали гостей есть блины и кататься с ледяных горок.</i></p>	<p>Рассказ ученика</p> <p>Плакат</p> <p>Рассказ ученика</p> <p>Карточки со знаками, проверка знаний нахождения компонентов: https://bilimland.kz/ru/subject/matematika/1-klass/uravnenie-</p>

<p>8-13 мин</p>	<p>3. Работа в группе. - Вы познакомились с равенствами верными и неверными, неравенствами, буквенными выражениями, уравнениями. - Я даю в группы одинаковый набор названных математических записей и вам необходимо выбрать то, что написано у вас на листах и выбранное приклеить.</p> <p><u>ЗАДАНИЯ ДЛЯ ГРУПП (всего 7 групп по 4-5 человек)</u> Уравнения с неизвестным слагаемым Уравнения с неизвестным вычитаемым Уравнения с неизвестным уменьшаемым Верные равенства Верные неравенства Неверные равенства Буквенные выражения</p> <p>60+x=70 x+1=10 a+15=18 40-y=20 80-a=60 16-x=5 8-4≠16-10 19-11>17-10 11+0<0+14 x-10=0 a-4=12 x-20=6 9-4=5 7-5=2 5+2+2=9 9-4=3 7-5=3 5+2+2=10 x+18 25-y 8-3+c</p>	<p>reshenie-uravnenij</p> <p>Рассказ ученика</p> <p>Лист А4 с названием для группы, набор карточек с математическими записями, клей</p>
<p>Критерии успеха</p>	<p>Учащиеся работают в группе. Выбирают нужные записи и приклеивают их на лист.</p>	<p>У каждой группы одинаковый набор карточек</p>
<p>14-16 мин</p>	<p>4. Физминутка. - Масленица – это всегда гуляния, веселье. Вот и мы давайте повеселимся.</p> <p>5. Составление уравнений 1) - У Армана 10 конфет. Он взял несколько и в вазе осталось... - Составим уравнение: 10-x=... Решение уравнения</p>	<p>Музыкальное сопровождение</p> <p>Работа в рабочих тетрадях.</p> <p>Ваза, конфеты. Ссылка: https://bilimland.kz</p>

2) Составление уравнений:
<https://bilimland.kz/ru/courses/nachalnaya-matematika/1-klass/5-chisla-ot-17-do-20-slozhenie-i-vychitanie/lesson/5-04-1-dejstviya-v-predelax-20-vvedenie>

[/ru/courses/nachalnaya-matematika/1-klass/5-chisla-ot-17-do-20-slozhenie-i-vychitanie/lesson/5-04-1-dejstviya-v-predelax-20-vvedenie](https://bilimland.kz/ru/courses/nachalnaya-matematika/1-klass/5-chisla-ot-17-do-20-slozhenie-i-vychitanie/lesson/5-04-1-dejstviya-v-predelax-20-vvedenie)

Игральные кубики

17-20 мин

6. Работа в парах с игральным кубиком

$x - \square = 3$ $\square - y = 1$

Учащиеся составляют уравнения в зависимости от того, какое число выпадет.

****Третий день недели – «ЛАКОМКА». В этот день старались приготовить самые вкусные и аппетитные блины. У каждой хозяйки свой рецепт.*

Рассказ ученика

21-25 мин

7. Самостоятельная работа. Дифференцированная работа (учащиеся начинают выполнять данное задание с любого на его выбор уравнения. За отведённое время, учащиеся, которые усвоили тему, справятся со всеми уравнениями. Учащиеся, испытывающие затруднения, выберут уравнения на + и не справятся с выполнением всех заданий. Учителю следует обратить на это внимание).

Задания на листах для каждого ребёнка

- А вот с чем можно испечь блины, узнаете, если выполните следующее задание.

**РАБОЧИЙ ЛИСТ
РЕШЕНИЕ УРАВНЕНИЙ**

5

6

7

8

19-x=12

БЛИНЫ С ВАРЕНЬЕМ

x+14=19

БЛИНЫ С МЯСОМ

x-3=5

БЛИНЫ С ГРИБАМИ

13+x=19

БЛИНЫ С МЁДОМ

Проверка.

****Четвёртый день – «РАЗГУЛЯЙ». Проводились шумные катания и соревнования.*

8. Работа с консультантами

- Вот и мы проведём соревнование между рядами.

<p>26-29 мин</p>	<p>- выберете консультанта на своём ряду. Вы должны доверять консультанту проверку всех выражений, он должен хорошо считать, уметь предвидеть ошибку, вовремя её исправить.</p> <table border="1" data-bbox="316 286 767 629"> <tr><td>1.</td><td>14-3=</td><td><input type="text"/></td></tr> <tr><td>2.</td><td><input type="text"/> +6=</td><td><input type="text"/></td></tr> <tr><td>3.</td><td><input type="text"/> +3=</td><td><input type="text"/></td></tr> <tr><td>4.</td><td><input type="text"/> -10=</td><td><input type="text"/></td></tr> <tr><td>5.</td><td><input type="text"/> - 4=</td><td><input type="text"/></td></tr> <tr><td>6.</td><td><input type="text"/> +10=</td><td><input type="text"/></td></tr> <tr><td>7.</td><td><input type="text"/> +20=</td><td><input type="text"/></td></tr> <tr><td>8.</td><td><input type="text"/> -5=</td><td><input type="text"/></td></tr> <tr><td>9.</td><td><input type="text"/> -30=</td><td><input type="text"/></td></tr> </table> <p>Помните, успех группы зависит от каждого из вас. Пропущенное число в выражении – это ответ предыдущего выражения.</p> <p>Ответ 1</p> <p>*** Пятый день – «ТЁЩИНЫ ВЕЧЁРКИ» и шестой день – «ЗОЛОВКИНЫ ПОСИДЕЛКИ» также приглашали к столу с вкусными блинами.</p> <p>9. Логическая задача. Мама, папа и сын всего съели 5 блинов. Сколько съел каждый, если известно, что мама съела меньше папы, папа и сын съели одинаковое количество блинов. (мама – 1, папа-2, сын – 2)</p>	1.	14-3=	<input type="text"/>	2.	<input type="text"/> +6=	<input type="text"/>	3.	<input type="text"/> +3=	<input type="text"/>	4.	<input type="text"/> -10=	<input type="text"/>	5.	<input type="text"/> - 4=	<input type="text"/>	6.	<input type="text"/> +10=	<input type="text"/>	7.	<input type="text"/> +20=	<input type="text"/>	8.	<input type="text"/> -5=	<input type="text"/>	9.	<input type="text"/> -30=	<input type="text"/>	<p>Рассказ ученика</p> <p>Выбор консультантов. Задания для каждого ряда. Роль консультантов – следить за недопущением ошибки.</p>
1.	14-3=	<input type="text"/>																											
2.	<input type="text"/> +6=	<input type="text"/>																											
3.	<input type="text"/> +3=	<input type="text"/>																											
4.	<input type="text"/> -10=	<input type="text"/>																											
5.	<input type="text"/> - 4=	<input type="text"/>																											
6.	<input type="text"/> +10=	<input type="text"/>																											
7.	<input type="text"/> +20=	<input type="text"/>																											
8.	<input type="text"/> -5=	<input type="text"/>																											
9.	<input type="text"/> -30=	<input type="text"/>																											
<p>Конец урока</p> <p>34-38 мин</p>	<p>*** Седьмой день «ПРОВОДЫ» - заключительный день. В этот день сжигалось чучело. Люди прощались с зимой и встречали весну.</p> <p>1. Задания формативного оценивания ИМЯ _____</p> <p>Подраздел 2.2. «Равенства и неравенства. Уравнения» Цель обучения: 1.2.2.2. Решать уравнения способом подбора и на основе связи сложения и вычитания Уровень МН – применение Критерии – Определяет действие для нахождения неизвестного компонента; - Решает уравнение на основе связи сложения и вычитания</p> <p>Задание 1 Каким действием найти неизвестный компонент. Выберите знак действия для решения уравнений. $y-3=5$ $x+0=7$ $20-y=10$</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; background-color: yellow; padding: 5px; text-align: center; width: 40px; height: 40px;">+</div> <div style="border: 1px solid black; background-color: yellow; padding: 5px; text-align: center; width: 40px; height: 40px;">-</div> </div> <p>Задание 2 Помогите Солнышку решить уравнение. $4+x=9$</p> <p>Дескриптор: - определяет знак действия для нахождения неизвестного уменьшаемого; - определяет знак действия для нахождения неизвестного слагаемого; - определяет знак действия для нахождения неизвестного вычитаемого. - соблюдает алгоритм записи решения уравнений;</p>	<p>Рассказ ученика</p> <p>Карточка у каждого ребёнка</p>																											

- находит неизвестное слагаемое, выполняет соответствующее действие;
- находит значение корня уравнения;
- выполняет проверку уравнения.

2. Рефлексия

Мне всё понятно. Я справился со всеми заданиями.

Мне не всё понятно. Я бы справился с заданием, если бы мне ещё раз объяснили.

Мне ничего непонятно. Я не справился. Я не умею выполнять такие задания.

Смайлики у каждого ребёнка.

39-40 мин

РАБОЧИЙ ЛИСТ РЕШЕНИЕ УРАВНЕНИЙ

5

$$19 - x = 12$$

БЛИНЫ С ВАРЕНЬЕМ

6

7

$$x + 14 = 19$$

БЛИНЫ С МЯСОМ

8

8

$$x - 3 = 5$$

БЛИНЫ С ГРИБАМИ

$$13 + x = 19$$

БЛИНЫ С МЁДОМ

РАБОЧИЙ ЛИСТ РЕШЕНИЕ УРАВНЕНИЙ

8

5

6

7

8

$19 - x = 12$
БЛИНЫ С ВАРЕНЬЕМ

$x + 14 = 19$
БЛИНЫ С МЯСОМ

$x - 3 = 5$
БЛИНЫ С ГРИБАМИ

$13 + x = 19$
БЛИНЫ С МЁДОМ

ИМЯ _____

Подраздел 2.2. «Равенства и неравенства. Уравнения»

Цель обучения: 1.2.2.2. Решать уравнения способом подбора и на основе связи сложения и вычитания

Уровень МН – применение

Критерии – Определяет действие для нахождения неизвестного компонента;

-Решает уравнение на основе связи сложения и вычитания

Задание 1

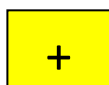
Каким действием найти неизвестный компонент.

Выберите знак действия для решения уравнений.

$$y - 3 = 5$$

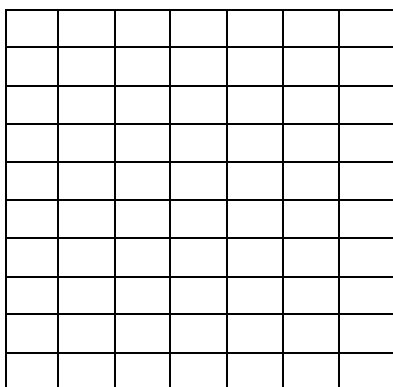
$$x + 0 = 7$$

$$20 - y = 10$$

Задание 2

Помогите Солнышку решить уравнение. $4+x=9$

Дескриптор:

- определяет знак действия для нахождения неизвестного уменьшаемого;
- определяет знак действия для нахождения неизвестного слагаемого;
- определяет знак действия для нахождения неизвестного вычитаемого.
- соблюдает алгоритм записи решения уравнений;
- находит неизвестное слагаемое, выполняет соответствующее действие;
- находит значение корня уравнения;
- выполняет проверку уравнения.

Урок: математика

Класс: 5

Учитель: Довгодько Виктория Андреевна, учитель математики СШ№8 г. Костаная, первая категория

Раздел долгосрочного плана: Раздел 5.3В: Десятичные дроби и действия над ними	Школа: ГУ «Средняя школа № 8 отдела образования акимата города Костаная»	
Дата:	Ф.И.О. учителя: Довгодько В.А	
Класс: 5	Количество присутствующих:	отсутствующих:
Тема урока	Умножение десятичных дробей	
Цели обучения, которые достигаются на данном уроке (ссылка на учебную программу)	5.1.2.28 выполнять умножение десятичной дроби на натуральное число и на десятичную дробь	
Цели урока	Дальнейшая отработка умений учащихся умножать десятичную дробь на десятичную дробь.	
Коррекционная цель урока	Развитие логического мышления	

Критерии оценивания	<p>Знание: Учащиеся:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знают правило умножения десятичной дроби на натуральное число; • знают правило умножения десятичной дроби на десятичную дробь. <p>Применение: Учащиеся:</p> <ul style="list-style-type: none"> • умеют записывать обыкновенные дроби в виде десятичных дробей и наоборот; • умеют умножать десятичную дробь на натуральное число; • умеют умножать десятичную дробь на десятичную дробь; • умеют применять правило умножения десятичных дробей при вычислении арифметических примеров, уравнений и текстовых задач. 	
Языковые цели	<p>Специфический словарь предмета и терминология: Учащиеся будут:</p> <ul style="list-style-type: none"> - объяснять алгоритмы выполнения арифметических действий над десятичными дробями; - используют и понимают математические термины для описания действий над десятичными дробями. <p><u>Серия полезных фраз:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - чтобы умножить десятичную дробь на натуральное число, надо...; - в полученном произведении отделить запятой столько цифр справа, сколько ...; - чтобы умножить две десятичные дроби, надо ...; <p><u>Предметная лексика и терминология:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - целая часть, дробная часть; - десятичная дробь; - количество знаков, отделяемых запятой; - количество знаков после запятой; - десятая, сотая, тысячная части и т.д. 	
Привитие ценностей	Прививать учащимся лидерские качества, чувство ответственности и уважения друг к другу, а также развивать сотрудничество и ответственность через умения работать в группе и в паре.	
Межпредметные связи	История	
Предварительные знания и умения	Учащиеся умеют умножать десятичную дробь на натуральное число.	
Ход урока		
Запланированные этапы урока	Запланированная деятельность на уроке	Ресурсы
5 мин	<p style="text-align: center;">1. Организационный момент</p> Проверить готовность учащихся к уроку. (Наличие учебных принадлежностей к уроку). Постановка целей и задач урока.	

Деление на группы с помощью считалки на английском языке:

ONE, TWO, THREE, FOUR, FIVE,

I caught a fish alive.

SIX, SEVEN, EIGHT, NINE, TEN,

I let him go again.

O-U-T spells out goes you!

1, 2, 3, 4, 5

Поймал рыбку я опять.

6, 7, 8, 9, 10

Отпустил ее, не смейся.

Я скажу тебе: Эх ты!

Снова вышло — водишь ТЫ!

Образуются 6 групп по 4 – 5 человек.

2. Мотивация к уроку

Выполнить задания с образовательного ресурса I - Test

Презентация

<https://itest.kz/ru/test/536832063#>

2.Актуализация знаний

Цель: Познакомить учащихся с биографией знаменитого ученого энциклопедиста, уроженца Казахстана Аль - Фараби.

Найдите соответствие и найдите зашифрованное слово.

Приложение 1

10 минут

1 группа

62,043	575	109	—	4,1	62,043	25,97	62,043	65,779	10,56
--------	-----	-----	---	-----	--------	-------	--------	--------	-------

A – $0,043 + 62$

Ф – $54,1 - 50$

Л – $0,92 * 625$

Ь – $95,76 + 13,24$

Р – $9,8 * 2,65$

В – $69 - 3,221$

И – $12 * 0,88$

Правильность на отвлеченном уровне человек познает только тогда, когда человек, критикуя сам себя, больше критикует, добрыя поступки, которые у него замечает. Критик человек, критикующий себя чаще других, но не так, как эту критику, как это происходит в мире.

2 группа

54	148	73	19,944	73
----	-----	----	--------	----

O – $0,045 * 0,0672$

P – $75,673 - 2,673$

A – $0,99737 + 0,00263$

T – $59,2 * 2,5$

О человеке говорят, что он разумы и что он разумит, люди и нем считаются для людей.

1) так, что он отлично различает действия, которые следует предпочесть или избежать, и

2) так, что он использует своим преосудным на ислом, что помысл. Благодаря отличной (способности) различия.

3 группа

11,0436	12,74	74	2,573	11,0436	12,74	74	43,797	74,28	12,74
---------	-------	----	-------	---------	-------	----	--------	-------	-------

M – $3,3596 + 7,684$

K – $74 + 0,28$

T – $0,8 * 92,5$

E – $62 * 41,5$

H – $52 - 8,203$

A – $59,74 - 47$

Жизнь есть, ведь критерий – достижения прогрессивной, называемой философией или, в абсолютном смысле, мудростью.

5 минут

4 группа

35,0056	21,07	1972	1128,2	12,9451	242,5	12,9451	3,87
---------	-------	------	--------	---------	-------	---------	------

- A – 0,0056 + 35
- P – 110,9 + 1017,3
- O – 13 – 0,0549
- C – 53,07 – 32
- T – 232 * 8,5
- H – 23 * 9,7
- M – 2,15 * 1,8

«Всякая вещь является благом, только тогда она полезна для достижения счастья.»

5 группа

163	8	81,802	27,72	120,052	27,72	163
-----	---	--------	-------	---------	-------	-----

- Ф – 407,5 * 0,4
- O – 3,5 * 7,92
- H – 5,876 + 2,124
- L – 82,874 – 1,072
- C – 60,052 + 60

«Человек не достигает счастья при обстоятельствах, которые имеют место повелем за собой (либо) познанию, либо порицанию. Он достигает счастья при совокупности обстоятельств, которые влекут за собой и познанию и порицанию.»

6 группа

7	5,811	18,305	-----	5,814	12,25	91,71
---	-------	--------	-------	-------	-------	-------

- 8 – 5,313 + 1,687
- 9 – 563,334 – 557,52
- 7 – 894 * 6,5
- 5 – 8,75 * 1,4
- 2 – 0,305 + 18
- 0 – 95 – 3,29

«Мудрость есть знание отдаленных причин, от которых зависит бытие остальных существующих вещей и ближайших причин вещей, имеющих причины.»

Биография

Абу Наср Мухаммад ибн Тархан ибн Узлаг Аль-Фараби (872-950) – знаменитый восточный учёный и философ, теоретик музыковедения, математик. Он комментировал труды Аристотеля, откуда получил звание «Второй Учитель».

В районе Фараба, в месте соединения реки Арысь с Сырдарьей, в 1-ом веке нашей эры располагался городок Васидж (сейчас эта территория принадлежит современному Казахстану).

Наука	Сочинения Аль-Фараби
Математика	«Руководство по геометрическим построениям»
Астрономия	«Трактат о достоверном и недостоверном в приговорах звёзд»
Естественные науки	«Об органах человека» «Книга высоких рассуждений об элементах науки физики» «Об органах животных» «Слово о пустоте» (эта работа считается первой в истории о вакууме) «О необходимости искусства химии»
Филология	«О словарях» «Книга о стихах и риторике» «Книга об искусстве письма» «Книга о каллиграфии» «О буквах и произношении»

<https://stories-of-success.ru/al-farabi>

Математика:
Учебник для 5 класса

3. Решение задач.

Цель: Дальнейшая отработка умений применять правило умножения десятичных дробей при решении более сложных

7 минут

задач.

Учащиеся работая в парах, выполняют задания из учебника:

Уровень А

1. Скорость движения Земли по ее орбите вокруг Солнца равна 29,8 км\с. Скорость движения Марса по его орбите вокруг Солнца на 5,7 меньше, чем у Земли. Какой путь пройдет каждая планета за 4,5 сек?

Умножаем так же, как и в первом действии

241	
_45	т, забыв о запятой, а затем отделить
1205	
_964	
10845	

Ответ: Земля пройдет 134,1 км, а Марс 108,45 км.

Раздел 5.3В «Десятичные дроби и действия над ними»

Цель обучения 5.1.2.28 выполнять умножение десятичной дроби на натуральное число и на десятичную дробь

Критерий оценивания *Обучающийся*
• Выполняет умножение десятичных дробей

Уровень мыслительных навыков Применение

Задание 1

Найдите значение выражения:

- a) $0,25 \cdot 38$;
- b) $54,12 \cdot 4$;
- c) $0,125 \cdot 310$.
- d) $48,5 \cdot 5$;
- e) $36,11 \cdot 0,5$
- f) $0,14 \cdot 0,25$

Дескриптор: *Обучающийся*
- умножает десятичную дробь на натуральное число;
- умножает десятичную дробь на десятичную дробь.

Задание 2

Заполните таблицу:

Скорость	Время	Расстояние
8,2 км\ч	0,75 ч	
4,19 км\ч	2,5 ч	
6,6 км\ч	3 ч	

Дескриптор: *Обучающийся*
- выполняет умножение десятичных дробей.

Уровень В

2. Юля в среднем съедает 1,4 кг шоколадных конфет в неделю. При этом за 2013 год средняя цена 1 кг этих конфет составляла 172,3 рубля. Сколько в среднем тратит Юля в неделю на конфеты?

Решение

Умножаем цену на вес конфет.

$$172,3 \cdot 1,4 = 241,22$$

Уровень С

3. Катер, скорость которого равна 14,8 км\ч двигался против течения. При этом время составило 1 час 6 минут. Скорость течения 1,2 км\ч . Найти путь катера.

При возникновении вопросов у учащихся учитель поясняет решение.

4. Формативное оценивание. Самостоятельная работа.

Цель: Проверить уровень усвоения материала учащимися.

После выполнения задания, тетради сдают учителю.

7 минут

/Т.Алдамуратова/,
Издание второе,
переработанное.

Алматы:
Атамур, 2005г.

Приложение 2

Приложение 3

<p>4 минуты</p>	<p>Оценивание производит учитель.</p> <p>4. Показ видеоролика об Аль – Фараби на казахском языке</p> <p>5. Подведение итогов. Рефлексия. « Я – сам! » Цель проведения рефлексии: учесть результаты рефлексии при планировании следующего урока. Учащиеся проводят самооценивание в группе с помощью стикеров.</p>	<p>https://www.youtube.com/watch?v=r7iGPU5VbxQ</p>
<p>2 минуты</p> <p>Дифференциация – каким образом Вы планируете оказать больше поддержки? Какие задачи Вы планируете поставить перед более способными учащимися?</p>	<p>Оценивание – как Вы планируете проверить уровень усвоения материала учащимися?</p>	<p>Здоровье и соблюдение техники безопасности</p>
<p>На самостоятельной работе более способным учащимся предлагается выполнить задания уровня С.</p>	<p>Уровень усвоения материала учащимися проверяется с помощью самостоятельной работы в конце второго урока.</p>	<p>Упражнения для глаз. При работе с интерактивной доской соблюдать технику безопасности.</p>
<p>Дифференциация может быть использована на любом этапе урока с учетом рационального использования времени. Рефлексия по уроку</p>	<p>Формативное оценивание производится на каждом этапе урока. (взаимооценивание, оценивание в парах, оценивание учителем, оценивание работы групп)</p>	
<p>Общая оценка Какие два аспекта урока прошли хорошо (подумайте как о преподавании, так и об обучении)? Что могло бы способствовать улучшению урока (подумайте как о преподавании, так и об обучении)? Что я выявил(а) за время урока о классе или достижениях/трудностях отдельных учеников, на что необходимо обратить внимание на последующих уроках?</p>		

Сабақ: математика

Сынып: 8

Мұғалім: Кенжетаева Татьяна Талгатовна, математика мұғалімі, екінші санатты, Ғ. Қайырбеков атындағы №9 ОМ, Қостанай қ.

Бөлім: 8.2А бөлім: Квадрат теңдеулер	Мектеп: «Қостанай қаласы әкімдігінің білім бөлімінің Ғ. Қайырбеков атындағы № 9 орта мектебі» ММ																		
Сабақ тақырыбы:	Квадрат теңдеу																		
Күні: 07.10.19	Мұғалімнің аты-жөні: Кенжетаева Т.Т.																		
Сынып: 8	Қатысқандардың саны: Қатыспағандар саны:																		
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	8.2.2.1 Квадрат теңдеудің анықтамасын білу. 8.2.2.2 Квадрат теңдеулердің түрлерін ажырата білу.																		
Сабақтың мақсаты	Квадрат теңдеудің түрі $ax^2 + bx + c = 0$ мұндағы $a \neq 0$ болатынын біледі. Егер b немесе c 0-ге тең болса, онда $ax^2 + bx + c = 0$ квадрат теңдеуі толымсыз болатынын біледі. Толымсыз квадрат теңдеулерді шеше алады.																		
Бағалау критерийлері Білу Қолдану	<i>Квадрат теңдеудің жалпы түрін біледі.</i> <i>Квадрат теңдеудің түрлерін ажырата алады.</i> <i>Толымсыз квадрат теңдеуді шеше алады.</i>																		
Тілдік мақсаттар	Оқушылар: Квадрат теңдеу анықтамасын түсінеді және ауызша/жазбаша оның өмірдегі кейбір қолданыстарын біледі. Пәнге қатысты лексика мен терминология Квадрат теңдеу. Айнымалының ең үлкен дәрежесі (бірінші/екінші/орта/соңғы мүшесі) (дәреже) Бүтін сан, коэффициент, дәреже көрсеткіші, жақшаларды ашу / жақшаға алу, ең үлкен ортақ бөлгіш, ықшамдау, шешу <table border="1"><tr><td>квадрат теңдеу</td><td>квадратное уравнение</td><td>quadratic equation</td></tr><tr><td>толық квадрат теңдеу</td><td>полное квадратное уравнение</td><td>full quadratic equation</td></tr><tr><td>дискриминант</td><td>дискриминант</td><td>discriminant</td></tr><tr><td>Бірінші коэффициент</td><td>первый коэффициент</td><td>The first coefficient</td></tr><tr><td>екінші коэффициент</td><td>Второй коэффициент</td><td>second coefficient</td></tr><tr><td>бос мүше</td><td>свободный член</td><td>free member</td></tr></table>	квадрат теңдеу	квадратное уравнение	quadratic equation	толық квадрат теңдеу	полное квадратное уравнение	full quadratic equation	дискриминант	дискриминант	discriminant	Бірінші коэффициент	первый коэффициент	The first coefficient	екінші коэффициент	Второй коэффициент	second coefficient	бос мүше	свободный член	free member
квадрат теңдеу	квадратное уравнение	quadratic equation																	
толық квадрат теңдеу	полное квадратное уравнение	full quadratic equation																	
дискриминант	дискриминант	discriminant																	
Бірінші коэффициент	первый коэффициент	The first coefficient																	
екінші коэффициент	Второй коэффициент	second coefficient																	
бос мүше	свободный член	free member																	
Бастапқы білімдер	Квадрат теңдеудің жалпы түрін біледі; коэффициенттерін анықтай алады.																		
Құндылықтары дарыту	<i>Белсенді қарым- қатынас, өзіндік шешім қабылдауды үйрену және оны дамыту.бір – бірінің пікірлері мен ерекишеліктерін құрметтеу, қабылдау.</i>																		
Пәнаралық байланыстар	Алгебра, графиктерді салу, квадраттық функцияларды графиктік бейнелеуде және шешімдерін табуда алынған анализдеу дағдысы, математика мен физиканың көптеген аспектілерінде пайдалы болады. Оларды тікелей қолдану ауданға байланысты есептерді шешуде көрінеді.																		
АКТ қолдану дағдылары	Презентация																		
Сабақ түрі	Жаңа ұғымды меңгерту																		

Сабақтың барысы																																		
Сабақтың жоспарланған кезеңдері	Оқушының іс - әрекеті	Мұғалімнің іс - әрекеті	Ресурстар																															
Сабақтың басы 4 минут	Ұйымдастыру кезеңі. Оқушылар бір –бірімен, мұғаліммен амандасады	Амандасады. Психологиялық ахуал туғызады. Жағымды психологиялық ахуал қалыптастырады: Сен қайдасың? Сәлем, достым (қол беріп амандасады) Сен қалайсың? (иықтарын қағады) Қайда болдың? (құлақтарын тартады) Жақсы болды (қол шапалақтау) Оқушылар топқа бөлінеді, толымсыз квадрат теңдеулердің түрлері бойынша үш топқа бөлінеді.	Презентация, көңілді музыка																															
4 минут	Негізгі білімді пысықтау. «Миға шабуыл»	8.2.2.1 квадрат теңдеудің анықтамасын біледі: Тапсырма – 1: Квадрат теңдеулерді анықтаңдар: 1) $3x^2 - 8x = 0$ 2) $x^2 = 64$ 3) $2x + 5 = 0$ 4) $-x^2 - x + 3 = 0$ 5) $3u^2 + 7 = 6u + 7$ 6) $2x - 52 = 10$ 7) $5x - 7x^3 + 2 = 0$ 8) $x^2 + 2x + 1 = x^2$ Тапсырма – 2: Квадрат теңдеудің коэффициенттерін анықтаңдар: <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Теңдеулер</th> <th colspan="3">Коэффициенттері</th> </tr> <tr> <th>a</th> <th>b</th> <th>c</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>$3x^2 + x + 1 = 0$</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>$x^2 - 5 = 0$</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>$-7x^2 + 3x = 0$</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>$12x^2 = 0$</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>$-x^2 + 6x - 7 = 0$</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> Жұпта өзара бағалау <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Дағды</th> <th>Дескриптор</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Білу және түсіну</td> <td>Квадрат теңдеудің анықтамасын біледі</td> </tr> </tbody> </table>	Теңдеулер	Коэффициенттері			a	b	c	$3x^2 + x + 1 = 0$				$x^2 - 5 = 0$				$-7x^2 + 3x = 0$				$12x^2 = 0$				$-x^2 + 6x - 7 = 0$				Дағды	Дескриптор	Білу және түсіну	Квадрат теңдеудің анықтамасын біледі	
Теңдеулер	Коэффициенттері																																	
	a	b	c																															
$3x^2 + x + 1 = 0$																																		
$x^2 - 5 = 0$																																		
$-7x^2 + 3x = 0$																																		
$12x^2 = 0$																																		
$-x^2 + 6x - 7 = 0$																																		
Дағды	Дескриптор																																	
Білу және түсіну	Квадрат теңдеудің анықтамасын біледі																																	
Сабак	<i>Мюнстерн</i>	Алдекеуеуқвадратиалдвжынтітеңдеулердіңрполвекғәіқп	Интербелсенді																															

<p>тақырыбы және мақсатты анықтау 2 минут</p>	<p>берг әдісі <i>Мақсаты:</i> оқушы-дың зейінін сабаққа қаратып, жұмысқа толық кірісуге ойды шоғырландыру. <i>Нұсқау:</i> көптеген әріптердің арасында тұтас сөздер бар. Сіздердің міндеттеріңіз: тез оқып отырып, сол сөздердің астын сызуыңыз керек.</p>	<p>бтүрлерінің ірджіңігі хшжо ажыратурлоықюдыөфшнкәрм нопрсз.</p>	<p>тақта</p>
<p>Топтық жұмыс 5 минут</p> <p>Жеке жұмыс 5 минут</p>	<p>Үш топ бір-біріне сұрақтарды жауаптарымен дайындайды. Стикерлерге жазылған анықтаманың түсіндірмесін айтады. Бір-бірін бағалайды.</p> <p>Оқушылар шешетін мәселені, берілген тапсырмаларды топ мүшелерімен ақылдасу арқылы шығарады</p>	<p>Тапсырма 1. «Ат қосшы және ат арба» әдісі Критерий: квадрат теңдеулердің түрлерін ажыратып, шешімдерін табу алгоритмін айтады. Саралау әдісі: Диалог және қолдау көрсету, бағалау Дескрипторлар: - Сұрақтарға жауап береді, - жауаптарын топ мүшелерімен талқылайды. Қ. бағалау әдісі: топ мүшелері бір – бірін басбармақ әдісімен бағалайды. Неге? Неліктен? Сұрақтарға жауап береді.</p> <p>2 тапсырма Критерий: Квадрат теңдеулердің түрлерін ажыратып, шешімін тауып жазады. Саралау әдісі: <i>Бағалау</i> (Әр оқушыға жеке тапсырмалар беріп, толымсыз квадрат теңдеулерді шешу жолдарын меңгеруін бақылау) Квадрат теңдеулерді шешіндер: 1). $2x^2-18=0$; 2). $3x^2-12x=0$; 3). $2,7x^2=0$; 4). $x^2+16=0$ $\frac{1}{6}x^2 - \frac{5}{6}=0$; 5). $\frac{1}{6}x^2 - \frac{5}{6}=0$; 6). $x^2=7x$; 7). $x^2-3x-5=11-3x$;</p>	<p>Презентация, стикер</p> <p>Презентация, үлестірмелі тапсырмалар</p>

<p>Топтық жұмыс 5 минут</p>	<p>Үш топқа үш бағытта есептер беріледі, оқушылар орындарынан теңдеуді шешеді және оны тақтада қорғайды, қорытынды жасайды.</p>	<p>8). $x^2=2,5$. Дескриптор: 1. $ax^2 + bx = 0$ түріндегі толымсыз квадрат теңдеуді шығара алады. 2. $ax^2 + c = 0$ түріндегі толымсыз квадрат теңдеуді шығара алады. 3. $ax^2 = 0$ түріндегі толымсыз квадрат теңдеуді шығара алады. Бағалау әдісі: Сағат тілімен дәптер ауыстырылып, «келісемін- келіспеймін» әдісімен оқушылар бір –бірін бағалайды.</p> <p>3 тапсырма: Критерий: Квадрат теңдеулердің түрлерін ажыратып, шешімін тауып жазады. Саралау әдісі: Бағалау</p> <p style="text-align: center;">Топпен жұмыс</p> <p>I топ 1) $5x^2 + 2x = 0$; $3x^2 - 6x = 0$. 2) $2x^2 - 4 = 0$; $5x^2 + 3 = 0$. 3) $12x^2 = 0$; $-5x^2 = 0$.</p> <p>II топ 1) $x^2 + 2x = 0$; $3x^2 - 5x = 0$. 2) $3x^2 - 27 = 0$; $2x^2 + 5 = 0$. 3) $-2x^2 = 0$; $8x^2 = 0$.</p> <p>III топ 1) $3x^2 + 9x = 0$; $x^2 - 7x = 0$. 2) $2x^2 - 8 = 0$; $x^2 + 15 = 0$. 3) $6x^2 = 0$; $3x^2 = 0$.</p> <p>Оқушылар өздері квадрат теңдеудің дербес жағдайларын айтып, толымсыз квадрат теңдеуді шығару жолдарын қорытынды жасап шығарады.</p> <p style="text-align: center;">Дескриптор: Квадрат теңдеулердің түрлерін ажыратады. Квадрат теңдеулерді шешу алгоритмі қолданылды. Дұрыс жауап алынды. Бағалау әдісі: Әр топ бір-бірінің жұмыстарын «Екі тілек, бір ұсыныс» әдісі арқылы бағалайды.</p>	<p>Презентация, үлестірмелі тапсырмалар</p>
<p>Жұптық жұмыс: 10 минут</p>	<p>Сараланған тапсырмалар</p>	<p>4 тапсырма: Критерий: Квадрат теңдеулердің түрлерін ажыратып, шешімін тауып жазады. Саралау әдісі: тапсырма</p> <p>I жұп №1. Теңдеудің түбірлерін табыңдар: $\frac{5y - y^2}{2} = \frac{y^2 + 3y}{5};$ №2. m – ның қандай мәнінде берілген теңдеу толымсыз квадрат теңдеуге айналады? $3x^2 + (m - 1)x + m - 4 = 0$. №3. Теңдеуді шешіңдер: $\sqrt{x^2 - 16} = 3$</p> <p>II жұп</p>	<p>Презентация, үлестірмелі тапсырмалар</p>

<p>Сабақтың соңы: 5 минут</p> <p>Рефлексия</p>	<p>Кері байланыс «3-2-1» әдісімен</p> <p>Мына сұрақтарға жауап береді.</p> <p>Үйге тапсырма:</p>	<p>№1. Теңдеудің түбірлерін табыңдар: $\frac{x^2 - 2x}{4} = \frac{3x^2 + 2x}{3};$</p> <p>№2. m – ның қандай мәнінде берілген теңдеу толымсыз квадрат теңдеуге айналады? $2x^2 - (9 - m)x + m - 9 = 0.$</p> <p>№3. Теңдеуді шешіндер: $\sqrt{2x^2 + 1} = \sqrt{3}$</p> <p>III жұп</p> <p>№1. Теңдеудің түбірлерін табыңдар: $(4y - 3)^2 + (y + 2)^2 = 13;$</p> <p>№2. m – ның қандай мәнінде берілген теңдеу толымсыз квадрат теңдеуге айналады? $(m - 1)x^2 + (m^2 - 1)x + m - 4 = 0.$</p> <p>№3. Теңдеуді шешіндер: $\sqrt{3x^2 + 1} = \sqrt{13}.$</p> <p>Дескриптор:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Квадрат теңдеу түріне келтіреді және ажыратады. 2. Толымсыз квадрат теңдеудің түбірін таба алады. 3. m – нің мәнін анықтап, толымсыз квадрат теңдеуге келтіреді және түбірін табады. 4. Арифметикалық квадрат түбірдің қасиетін пайдаланып, түбірден құтылады. 5. Шыққан теңдеуді ықшамдап, түбірін табады. <p>Бағалау әдісі әрбір жұп дәптерлерін алмастыру арқылы бір-бірін «Дұрыс/бұрыс» әдісі арқылы бағалайды.</p> <p>Сабақтың мақсатын еске түсіру. -бүгінгі оқу мақсаты қандай еді? -біз оқу мақсатына жете алдық па?</p> <p style="text-align: center;">3-2-1</p> <table border="1" data-bbox="523 1473 1311 1774"> <tr> <td><i>Бүгінгі сабақтан алған 3 маңызды ақпарат</i></td> <td style="text-align: center;">1 2 3</td> </tr> <tr> <td><i>Бүгінгі сабақта қиындық тудырған 2 аспекті</i></td> <td style="text-align: center;">1 2</td> </tr> <tr> <td><i>Бүгінгі сабақта ұнаған 1 іс-әрекет</i></td> <td style="text-align: center;">1</td> </tr> </table> <p>№№№</p> <p>Оқушылар бір-бірінің сабаққа қосқан үлестері үшін бір-біріне және өткен сабақ үшін мұғалімге алғыс айтады.</p>	<i>Бүгінгі сабақтан алған 3 маңызды ақпарат</i>	1 2 3	<i>Бүгінгі сабақта қиындық тудырған 2 аспекті</i>	1 2	<i>Бүгінгі сабақта ұнаған 1 іс-әрекет</i>	1	
<i>Бүгінгі сабақтан алған 3 маңызды ақпарат</i>	1 2 3								
<i>Бүгінгі сабақта қиындық тудырған 2 аспекті</i>	1 2								
<i>Бүгінгі сабақта ұнаған 1 іс-әрекет</i>	1								
<p>Саралау – Сіз қандай тәсілмен көбірек қолдау көрсетпексіз? Сіз</p>	<p>Бағалау – Сіз оқушылардың материалды игеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлап отырсыз?</p>	<p>Денсаулық және қауіпсіздік техникасын сақтау</p>							

басқаларға қарағанда қабілетті оқушыларға қандай тапсырмалар бересіз?		
Мен мұғалім ретінде топтағы оқушылардың тапсырмаларды орындауын бақылаймын, бағыттаймын, көмегім қажет оқушыларға саралаудың диалог және қолдау көрсету қағидатымен көмек көрсетемін.	Сабақтың өтілу кезеңінде күтілген нәтижеге қол жеткізеді, тиімді түрде алға ілгерілеуге қолайлы жағдай жасайды, оқуға және нәтижеге жетуге ынталанады.	<i>Денсаулық сақтау технологиялары. Сабақта сергіту жаттығулары мен белсенді жұмыс түрлерін қолдану. Осы сабақта қолданылатын Қауіпсіздік техникасы ережелерінің тармақтары.</i>

Сабақ: химия

Сынып : 9

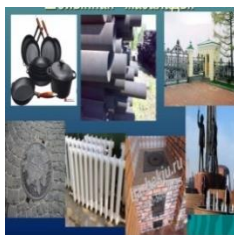
Мұғалім: Альмагамбетова Тулесин Шакиржановна, химия мұғалімі, жоғары санатты, №15 ОМ, Қостанай қ.

Бөлім атауы: 9.2В		Мектеп: №15 орта мектебі	
Металдар мен құймалар			
Күні:		Мұғалімнің аты-жөні: АльмагамбетоваТ.Ш	
Сынып: 9 «А»		Қатысқан	Қатыспағандар:
Сабақтың тақырыбы	Металдар құймалары		
Осы сабақ арқылы жүзеге асатын оқу мақсаттары (Оқу бағдарламасына сілтеме)	9.1.4.3 –құйма ұғымын және оның артықшылықтарын білу; 9.1.4.4 –шойын мен болаттың құрамы мен қасиеттерін салыстыру; 9.4.2.5 –Қазақстандағы металдардың кен орындарын атау және оларды өндіру; үдерістерін, қоршаған ортаға әсерін түсіндіру.		
Сабақтың мақсаттары	<ul style="list-style-type: none"> • Барлығы <ul style="list-style-type: none"> ○ Құйма ұғымын түсініп, артықшылықтарын біледі. • Басым бөлігі <ul style="list-style-type: none"> Шойын мен болаттың құрамы мен қасиеттерін салыстыра алады. • Кейбіреулері <ul style="list-style-type: none"> ○ Қазақстандағы металдардың кен орындарын атай алады және өндіру ○ барысын, айналаға қандай әсер тигізетін түсіндіреді. 		
Бағалау критерийлері	<ul style="list-style-type: none"> • Құйма мен таза металды салыстырады, құйmanın құрамын сипаттайды. • Шойын мен болаттың құрамын мен қасиеттерінің ерекшеліктерін түсіндіре алады және олардың өндірісінде жүретін химиялық реакцияларды ажырата алады. • Қазақстандағы металдардың кен орындарының қоршаған ортаға әсерін түсіндіріп, талдайды. 		
Ойлау деңгейі	<ul style="list-style-type: none"> • Түсінік айту, сипаттау және ізденіс жұмыстары тірек-сызба жүргізіледі. 		

Тілдік мақсаттар	Оқушылар шойын мен болат туралы бейнефильм көру, сұрақтарға жауап беру, талдау, тұжырымды ойларын айту, өзін-өзі, бір-бірін, топпен бағалау. Құйма, шойын, болат.
Құндылықтарға баулу	Индустрияландыру мен иновацияларға негізделген экономикалық өсу, сын тұрғысынан ойлау, топтық жұмыс барысында сыйластық, құрметпен қарау, ынтымақтастық, өздігінен іздене отырып білім алу, өзара бірін-бірі оқыта отырып, өздері оқуға үйрену.
Пәнаралық байланыс	Жаратылыстану, география, экология.

Сабақтың барысы

Жоспарланған сабақ кезеңдері	Жоспар бойынша орындалуы тиіс іс-әрекеттер	Ресурстар
Сабақтың басы 2 минут	<p>Оқушылармен сәлемдесу, оқушылардың сабаққа қатысуына және дайындығына назар аудару, түгендеу.</p> <p>1. «Шаттық шеңбері» Оқушылар қол ұстасып, әр халықтың тілінде амандасады.</p> <p>Топқа бөлу. «Суреттер» әдісі бойынша сурет арқылы сыныпты топқа бөліп психологиялық ахуал қалыптастыру. Оқушылар шеңберге тұрып бір-бірімен амандасады. Әрбір оқушы суреттер арқылы өз жартысын тауып, шыққан сурет тиісті орнына отырады. Сынып үш топқа бөлінеді. Топ басшыларын сайлайды. Тапсырма орындаған сайын топ басшыларына жетон беріліп отырады.</p>	 <p>«Шаттық шеңбер» әдісі</p>
3 минут	 <p>№1 Үй тапсырмасын пысықтау «Өткенді ұмытпа – ол болашақтың ұстазы» Химиялық диктант (Интербелсенді тақтада орындау)</p> <p>1. _____ процесі ең кеңінен тараған және теория мен практикада маңызды рөл атқаратын реакция болып табылады.</p> <p>2. Барлық күрделі қосылыстағы металдар тек қана ___ тотығу дәрежесін көрсетеді.</p> <p>3. Бейметалдар ___ және _____ тотығу дәрежесін көрсете алады.</p> <p>4. Бейметалдар _____ және _____ қосылыстарында үнемі теріс мәнге ие.</p> <p>5. Металдардың ең кіші тотығу дәрежесі _____ тең болады.)</p>	 <p>«Мозайка» әдісі</p>
2 минут	<p>№2 Суреттер сөйлейді. Әр топқа суреттер беріледі. Суретте металлдарға сипаттама беріп, өз ойларын айтады.</p>	<p>1 Слайд</p> <p>2 Слайд</p>

I топқа

II топқа

III топ

Қалыптастырушы бағалау:
Смайликтермен бағаланады.

Суреттер

Сабақтың ортасы

№3 «Миға шабуыл» әдісі «Білгенің –бір тоғыз, білмейтінің – тоқсан тоғыз»

Ағылшынша бейне жазба көрсетіледі. Сол бейне жазбада не туралы айтылғанын оқушылар түсіндіріп, жаңа тақырыпты ашады. (білімленд).

Мақсаты: Оқушыларға бүгінгі сабақтың тақырыбын табу.

Нұсқау: Берілген бейнебаян бойынша өз ойларын айту.

Әр топтың алдына тапсырмалар беріледі.

№4 «Талаптыға нұр жауар» Тапсырма №1. Топтық жұмыс.

Оқушылар құймалар туралы білімді алдына берілген материалдармен танысып, кеңесіп, өз ойларын постерге толықтырады.

Оқушыларды топтаса жұмыс жасауға баулу.

1-топ: болат

2-топ: шойын

3-топ: Кейбір құймалардың құрамы мен қолданылуы (Al мен Au, Ag).

Постер қорғайды.

Дескриптор:

1. Білім алушылар құймалар ұғымына анықтама береді.

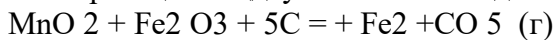
2. Шойын, болаттың ерекшелігін түсіндіреді.

3. Көп қолданылатын 2 құймалардың атауын біледі.

№ 5 «Ерінбей, талмай төгіп тер, білгеннің үстіне біле бер»

Жеке жұмыс. Деңгейлік тапсырма.

1. Марганец пен темірден тұратын ферромарганец құймасын мына реакция теңдеуі бойынша алады:

[view-source:https://bilimland.uz/en/courses/chemistry-en/inorganic-chemistry/elements-and-their-compounds/lesson/alloys](https://bilimland.uz/en/courses/chemistry-en/inorganic-chemistry/elements-and-their-compounds/lesson/alloys)

1-ші бейнебаян

Оқулық, 9 сынып химия 90-91 бет.

Кеспе қағаздар

Білімленд жұмыс парағы деңгейлік тапсырма

<https://bilimland.kz/kk/subject/ximiya/9-synyp/temir-qujmalary-zhane-olardyng->

1,6 кг темір (III) оксидінен қанша ферромарганец алуға болады?

2. Домна пештерінде кокс, балқытқыш флюс қандай рөл атқарады?

3.

Шойын мен болаттың қасиеттерін салыстырып, мәліметтерді кестеге жаз.

Шойын	Ортақ қасиеті	Болат

Қалыптастырушы баға « Екі жұлдыз, бір тілек».

№6 «Токсан ауыз сөздің тобықтай түйіні» Тапсырма:

«Кестені толтыр» әдісі. Жұптық жұмыс.

«Металдар өндірісінің қоршаған ортаға әсері» кестесін толтырып, табиғи ресурстарды өндіретін өндірістік кешендердің қоршаған ортаға тигізетін салдары туралы сипаттап, өз ойларын жұптаса отырып жұмыс жүргізеді.

Бағалау критерийлері:

Қазақстандағы металдардың кен орындарының қоршаған ортаға әсерін талдайды.

Дескриптор:

- 1.Қазақстандағы металдардың кен орындарын атайды.
- 2.Кен орындарының қоршаған ортаға әсерін сипаттайды.
3. Әсерін азайтатын шаралар ұсынады.

[goldanyluy-shojyn-zhane-bolat-ondirisi](#)

кестелер, суреттер

Сабақтың соңы

5 минут

№7 «Әңгімелесуші серіктестер» әдісі

Оқушылардың жинаған жетондары бойынша бағалайды.

Кері байланыс. «СМС» әдісі

Оқушылар жаңа тақырыптан алған әсерлерін жазады.

Мен өзімді металына теңеймін.

Себебі, мен бүгінгі сабақта

Үйге тапсырма: § 23, №4-5 тапсырма

3 Слайд

«Әңгімелесуші серіктестер»

Урок: биология

Класс: 9

Учитель: Кириченко Ирина Георгиевна, учитель биологии ШЛ№1 г. Костаная, педагог-мастер

Раздел долгосрочного плана: 9 Раздел: 9.2.Эволюционное развитие	ГУ «Школа-лицей №1 отдела образования акимата города Костаная»																
Дата: _____	ФИО учителя: Кириченко Ирина Георгиевна, учитель биологии, педагог-мастер																
Класс: 9	Количество присутствующих-	Отсутствующих -															
Тема урока	Приспособленность в результате естественного отбора. Моделирование «Изучение адаптаций как результат естественного отбора (бабочка)».																
Учебные цели для достижения на этом уроке	9.2.5.4 объяснить роль естественного отбора в адаптации организмов																
Цель урока	<ul style="list-style-type: none">• объяснять роль приспособленности организмов, как результат естественного отбора и их относительный характер;• называть причины возникновения адаптаций, приводить примеры приспособленности животных и растений Костанайской области;• анализировать механизмы возникновения адаптаций в процессе моделирования, классифицировать виды приспособленности.																
Критерии оценивания	<ul style="list-style-type: none">• называют разные направления и виды приспособленности, определяют их относительный характер;• называют и доказывают причины возникновения адаптаций, приводят конкретные примеры животных и растений Костанайской области;• анализируют, классифицируют и моделируют механизмы возникновения адаптаций, защищают модель.																
Языковые цели	<p>Предметная лексика и терминология: внедрение трехязычия, приветствие, эпиграф к уроку, терминология. Во время занятий для формирования умения применять полученные знания на практике развивать специфические языковые навыки (например, работа в группе, умение задавать вопросы, слушать, объяснять, проводить дискуссии, работать со словарем).</p> <p style="text-align: center;">Словарь:</p> <table border="1"><tr><td>русский</td><td>английский</td><td>казахский</td></tr><tr><td>Адаптация</td><td>adaptation</td><td>бейімделу</td></tr><tr><td>Мимикрия</td><td>mimicry</td><td>ұқсату</td></tr><tr><td>Маскировка</td><td>disguise</td><td>бүркемелеу</td></tr><tr><td>Демонстрация</td><td>demonstration</td><td>көрсетілім</td></tr></table> <p>Полезные выражения для диалога и письма: Приспособленность, является одним из результатов эволюции живых организмов к условиям среды, поэтому каждый организм стремится максимально</p> <p>Все приспособления относительны, т.е. полезны только в тех условиях.....</p> <p>Рекомендации к письму: Заполнять таблицу по направлениям приспособленности, используя терминологию по теме.</p>		русский	английский	казахский	Адаптация	adaptation	бейімделу	Мимикрия	mimicry	ұқсату	Маскировка	disguise	бүркемелеу	Демонстрация	demonstration	көрсетілім
русский	английский	казахский															
Адаптация	adaptation	бейімделу															
Мимикрия	mimicry	ұқсату															
Маскировка	disguise	бүркемелеу															
Демонстрация	demonstration	көрсетілім															

	<p>2. Адаптации возникают очень быстро (неверно).</p> <p>3. В пустыне, ограничивающим фактором для живых организмов является давление (неверно).</p> <p>4. Уменьшают испарение влаги листья колючки (верно).</p> <p>5. Адаптации делятся на: благоприятные и неблагоприятные для организма (верно).</p> <p>6. Зона оптимума – это самая благоприятная для организма зона существования (верно).</p> <p>7. По отношению к температуре животные делятся на пойкилотермные и гомойотермные (верно).</p> <p>8. При избытке воды происходит опустынивание местности (неверно).</p> <p>9. Температура и влажность - это факторы живой природы (неверно).</p> <p>10. Ограничивающие факторы называются лимитирующие (верно).</p> <p>Самооценивание: на листе самооценки обучающиеся отмечают количество правильных ответов«+» в колонке «Интеллектуальная разминка»:</p> <table border="1" data-bbox="304 813 1177 1037"> <thead> <tr> <th>Самооценивание «Интеллектуальная разминка»</th> <th>Количество плюсов</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>«Превосходно»</td> <td>9-10</td> </tr> <tr> <td>«Хорошо»</td> <td>7-8</td> </tr> <tr> <td>«Ты можешь лучше»</td> <td>5-6</td> </tr> <tr> <td>«Надо повторить»</td> <td>0-4</td> </tr> </tbody> </table> <p>Дескрипторы: -правильность ответа; -уровень предыдущих знаний</p> <p>Формативное оценивание: самопроверка предварительных знаний за курс 7-8 класса</p> <p>Обратная связь: учитель оценивает обучающихся учащихся и просит поднять руки: - набравших 10-9 плюсы «Вы большие молодцы»; - набравших 8-7 плюсы «Вы справились хорошо»; - набравших 6-5 плюсы«Вы справились, но необходимо еще поработать»; - набравших 4-0 плюсы «Вам нужно еще повторять».</p> <p>Деление на 3 группы: обучающиеся случайным выбором вытягивают карточки из Корзинки, с различными видами животных, разных адаптивных зон: антарктиды, пустыни и океана. И таким образом находят друг друга, объединяясь в 3 группы.</p>	Самооценивание «Интеллектуальная разминка»	Количество плюсов	«Превосходно»	9-10	«Хорошо»	7-8	«Ты можешь лучше»	5-6	«Надо повторить»	0-4	<p>красные (НЕВЕРНО)- у каждого обучающегося</p>
Самооценивание «Интеллектуальная разминка»	Количество плюсов											
«Превосходно»	9-10											
«Хорошо»	7-8											
«Ты можешь лучше»	5-6											
«Надо повторить»	0-4											
<p>Середина урока</p>	<p>1 задание: Определение цели урока, через активный метод «Пазл» Цель обучения: описывать роль приспособленности организмов, как результат естественного отбора и их относительный характер, используя ресурсы. Уровень навыков мышления: понимание Критерии оценивания: описывают разные направления и виды приспособленности, определяют их относительный характер Метод «Пазл»: совместная групповая работа, активизирующая интерес и мотивирующая обучающихся в решении задач.</p>	<p>Приложение №1</p> <p>Файл с пазлами (2 картинки на одном листе) для каждой группы, учебник- § 59,</p>										

9 минут	<p>Дифференциация: внутригрупповая дифференциация по выполнению задания (сами определяют, кто что выполняет, учитываются склонности).</p> <p>Каждой группе необходимо:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. собрать на скорость пазлы (в каждой группе разные рисунки и организмы в разной среде обитания) (приложение 1); 2. описать направление приспособленности, используя текст учебника § 59, стр. 256-271; 3. объяснить относительный характер данных адаптаций – отвечает 1 член группы. <p>Дескрипторы:</p> <ul style="list-style-type: none"> - скорость сборки пазлов; - уровень понимания характера адаптаций и их относительность; - аргументированность ответа. <p>Формативное оценивание: взаимооценка групп – в листе оценивания, устное поощрение учителя (ставят плюсы).</p> <p>Обратная связь: учитель убеждается в правильности выполнения заданий и словесно поощряет группы за успешно выполненные задания.</p>	стр. 256-271 https://ru.wikipedia.org
7- мин	<p>2 задание</p> <p>Цель обучения: называть причины возникновения адаптаций, в процессе естественного отбора, приводить примеры приспособленности животных и растений Костанайской области используя ресурсы – рисунки термины и таблицу.</p> <p>Уровень навыков мышления: применение</p> <p>Критерии оценивания: называют и доказывают причины возникновения адаптаций, используя конкретные примеры животных и растений Костанайской области.</p> <p>Метод «Ассоциативная карта»</p> <p>Позволяет обучающимся, используя ресурсы, активно размышлять о приспособленности разных организмов, определять направление адаптаций и их характеристику, используя различные способы познания (визуальный, кинестетический) и побуждает их к размышлениям.</p> <p>Дифференциация: внутригрупповая дифференциация (каждый ученик вовлекается в процесс, используя ассоциативную карту, все вместе заполняют пропущенные ячейки, учитываются индивидуальные способности каждого). Обучающиеся находят информацию, обсуждают ее и заполняют карту.</p> <p>Каждой группе необходимо: (приложение 2)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. заполнить все пропущенные ячейки, используя описание, название организма, и фото растений и животных Костанайской области – распределив их по пропущенным ячейкам 2. правильно определить направление адаптации <p>Дескрипторы:</p> <ul style="list-style-type: none"> - скорость заполнения Ассоциативной карты; - правильность заполнения пропущенных ячеек; - уровень мыслительных навыков; - активность во время выполнения задания. <p>Формативное оценивание: самопроверка групп и проставление плюсов в листе оценивания, личный вклад в выполнение задания.</p>	<p>Приложение к заданию 2</p> <p>Раздаточный материал для работы в группе</p> <p>Файл для каждой группы</p> <p>Интернет-ресурсы</p> <p>https://yandex.kz/images/search?pos=9&img_url=https%3A%2F%2Fnaurzum.kz</p> <p>http://yandex.kz/clck/jsr edir?bu=hrjv&from=yandex.kz</p> <p>https://yandex.kz/images/search?pos=20&img_url=https%3A%2F%2Fvartars.mds.yandex.net/naurzum.kz/priroda-zapovednika/flora</p> <p>https://yandex.kz/images/search?text=бepeза</p> <p>Интерактивная доска</p> <p>демонстрация на доске правильно заполненной таблицы для самопроверки приложения (2)</p>
12 мин.		

Взаимооценивание групп, согласно критериям, в таблице взаимооценивания 3 задания.

Обратная связь: учитель демонстрирует на доске правильно заполненную таблицу, корректирует допущенные ошибки и словесно поощряет группы за успешно выполненные задания (приложение 2).

3 задание:

Цель обучения: анализировать механизмы возникновения адаптаций в процессе моделирования, классифицировать виды приспособленности.

Уровень навыков мышления: анализ

Критерии оценивания: анализируют, классифицируют и моделируют механизмы возникновения адаптаций.

Метод «Моделирование»

«Изучение адаптаций как результат естественного отбора (бабочка)».

Формируемые навыки: совместная работа; креативный подход, образное мышление, оперативность в принятии решений.

Дифференциация:

группам даются разные по содержанию виды заданий, внутри группы каждый может проявить креативность и творчество, выявляются лидерские качества учащихся, талант и одаренность, что дает возможность взаимообучения в группе.

Каждой группе необходимо:

Используя ресурсы, создать модель адаптивной среды бабочек, имеющих различные приспособления к условиям среды и проанализировать их взаимоотношения с другими организмами.

Модель необходимо защитить, с точки зрения адаптации, как результат естественного отбора.

1 группа - моделируют и готовят защиту по теме «Бабочки, как пример мимикрии».

2 группа - моделируют и готовят защиту по теме «Бабочки, приспособленные к опылению цветковых растений».

3 группа - моделируют и готовят защиту по теме «Бабочки, как пример демонстрации (ядовитые)».

Дескрипторы:

- моделирование согласно заданию;
- анализ способов приспособленности;
- защита модели.

Критерии взаимооценивания	1 гр	2 гр	3 гр
Информативность и аргументированность защиты			
Оригинальность и креативность выполненной модели			
Эстетичность			
Совместная работа			
Регламент			

Формативное оценивание:

Во время защиты учитель поощряет обучающихся дополнительными стикерами, советуясь с участниками из другой группы. Взаимооценивание групп, согласно критериям в таблице оценивания.

Ресурсы

bilimland.kz

<https://bilimland.kz/ru/courses/biologiya-ru/ehvolyucziya/organizmy-v-okruzhayushej-srede/lesson/ehkologiya>

Ресурсы:

для каждой группы:

1. бумага с различной текстурой и цветом
2. ножницы
3. клейкий карандаш
4. пластилин

3 мин

<p>Конец урока</p>	<p>Обратная связь: <i>Учитель:</i> 1. Понравилась ли работа в группе? 2. Какие трудности испытывали при моделировании?</p> <p>Итог урока: 4 задание Уровень навыков мышления: синтез, оценка Вопрос учителя («толстый вопрос»): <u>Выскажите свое мнение</u>- Почему возникают различные адаптации у растений и животных и как они способствуют естественному отбору.</p>	<p>Ресурсы bilimland.kz https://bilimland.kz/ru/courses/biologiya-ru/ehvolycziya/organizmy-v-okruzhavushej-srede/lesson/xishnichestvo-mezhvidovaya-konkurencziya-i-parazitizm</p>								
<p>2 мин</p>	<p>Дескриптор: –синтезируют; - обобщают; - подводят итог урока.</p>									
<p>2 мин</p>	<p>Формативное оценивание: При озвучивании ответов учитель поощряет отвечающих обучающихся дополнительными стикерами, в листе оценивания. Творчество, лидерские качества учащихся, талант и одаренность – медаль в этих номинациях.</p>	<p>Д/з учебник, интернет ресурсы, энциклопедии</p>								
<p>2 мин</p>	<p>Видеоролик - «Взаимоотношения между организмами» - bilimland.kz</p> <p>Домашнее задание (дифференциация): 1. Прочитать параграф. Ответить на вопросы. 2. Индивидуальное задание – найти дополнительный материал «Интересные факты по теме «Адаптация организмов и их относительный характер».</p> <p><i>«Глубочайшим свойством человеческой природы является страстное стремление людей быть оцененным по достоинству» У. Джеймс</i></p>	<p>Таблица у каждого ученика Рефлексия «Моя успешность на уроке»</p>								
	<p align="center">Рефлексия «Моя успешность на уроке»</p> <table border="1"> <tr> <td data-bbox="304 1525 815 1608"> Какое значение для тебя имеет информация полученная на уроке? </td> <td data-bbox="815 1525 1222 1608"> +++ - очень важное ++ - важное + - не очень важное </td> </tr> <tr> <td data-bbox="304 1608 815 1691"> Как ты оцениваешь полученные сегодня знания? </td> <td data-bbox="815 1608 1222 1691"> +++ - глубокие ++ - осознанные + - неосознанные </td> </tr> <tr> <td data-bbox="304 1691 815 1774"> С каким настроением ты изучал материал? </td> <td data-bbox="815 1691 1222 1774"> +++ - было интересно ++ - не очень интересно + - не интересно вообще </td> </tr> <tr> <td data-bbox="304 1774 815 1850"> Как оцениваешь свою деятельность на уроке? </td> <td data-bbox="815 1774 1222 1850"> +++ - я достиг цели ++ - я стремлюсь к достижению цели + - нужно еще работать </td> </tr> </table>	Какое значение для тебя имеет информация полученная на уроке?	+++ - очень важное ++ - важное + - не очень важное	Как ты оцениваешь полученные сегодня знания?	+++ - глубокие ++ - осознанные + - неосознанные	С каким настроением ты изучал материал?	+++ - было интересно ++ - не очень интересно + - не интересно вообще	Как оцениваешь свою деятельность на уроке?	+++ - я достиг цели ++ - я стремлюсь к достижению цели + - нужно еще работать	
Какое значение для тебя имеет информация полученная на уроке?	+++ - очень важное ++ - важное + - не очень важное									
Как ты оцениваешь полученные сегодня знания?	+++ - глубокие ++ - осознанные + - неосознанные									
С каким настроением ты изучал материал?	+++ - было интересно ++ - не очень интересно + - не интересно вообще									
Как оцениваешь свою деятельность на уроке?	+++ - я достиг цели ++ - я стремлюсь к достижению цели + - нужно еще работать									

<p>Дифференциация – каким способом вы хотите больше оказывать поддержку? Какие задания вы даете ученикам более способным по сравнению с другими?</p>	<p>Оценивание – как Вы планируете проверять уровень освоения материала учащимися?</p>	<p>Охрана здоровья и соблюдение техники безопасности</p>
<p><u>Активные методы обучения:</u> «Интеллектуальная разминка»: Открытые вопросы активизирующие обучающихся к дальнейшему активному усвоению информации. 1 задание: Метод «Пазл»: совместная групповая работа, активизирующая интерес и мотивирующая обучающихся в решении задач. Дифференциация: внутригрупповая дифференциация по выполнению задания (сами определяют, кто что выполняет, учитываются индивидуальные способности в группе). Некоторые ученики работают быстрее остальных, что дает возможность эффективно использовать время и способствует взаимообучению группе. 2 задание Метод «Ассоциативная карта» Данное задание позволяет визуализировать информацию, проанализировать ее и установить соответствие, позволяет обучающимся, используя ресурсы активно размышлять о приспособленности разных организмов, определять направление адаптаций и их характеристику, используя различные способы познания (визуальный, кинестетический) и побуждает их к размышлениям. Дифференциация: внутригрупповая дифференциация (каждый ученик вовлекается в процесс, используя ассоциативную карту, все вместе заполняют пропущенные ячейки, учитываются индивидуальные способности каждого). Обучающиеся находят информацию, обсуждают ее и заполняют карту. 3 задание: Метод «Моделирование» «Изучение адаптаций как результат естественного отбора</p>	<p>Формативное оценивание: Оценивание (взаимооценивание, самооценивание) на каждом этапе урока: Обучающимся индивидуально выдается лист самооценивания и взаимооценивания. Каждый этап работы оценивается согласно критериям и дескрипторам к заданию. При озвучивании ответов учитель поощряет отвечающих учащихся дополнительными плюсами и стикерами, советуясь с участниками из другой группы. ФО: Оценивается качество выполненных заданий в группе, глубина ответов при подведении итогов работы в группе. Результаты самооценочной деятельности учащихся учитель оценивает формативно. В конце урока обучающиеся посчитывают общее количество плюсов и поощрений учителя (стикеры, медали по номинациям). Рефлексия урока «Моя успешность на уроке» - каждый ученик, оценивает свою деятельность на уроке и достижение цели, используя таблицу рефлексии, отвечая на вопросы: 1. Какое значение для тебя имеет информация полученная на уроке? 2. Как ты оцениваешь собственный уровень достижения целей полученных на уроке? 3. С каким настроением ты изучал материал? 4. Как оцениваешь свою деятельность на уроке?</p>	<p>1. Активные формы работы в группе позволяют работать динамично.</p> <p>2. Правила техники безопасности при работе с ножницами, клеем, пластилином в процессе моделирования.</p> <p>3. ТБ при подготовке к уроку, на перемене, профилактика травматизма</p>

<p>(бабочка)». Дифференциация: группам даются разные по содержанию виды заданий, внутри группы каждый может проявить креативность и творчество. Каждой группе необходимо: используя ресурсы, создать модель адаптивной среды бабочек имеющих различные приспособления к условиям среды и проанализировать их взаимоотношения с другими организмами. Модель необходимо защитить, с точки зрения адаптации, как результат естественного отбора.</p> <p>Домашнее задание Дифференциация: 1. Прочитать параграф. Ответить на вопросы 2. Индивидуальное задание – найти дополнительный материал «Интересные факты по теме: «Адаптация организмов и их относительный характер»</p>	<p>К каждому вопросу даны дескрипторы оценивания.</p>
---	--

Раздаточный материал для обучающихся
(критериальное оценивание)

Лист самооценки и взаимооценки (для оценки используйте знак «+»)

ФИО	«Интеллектуальная разминка»		1 задание: Метод «Пазл»	2 задание Метод «Ассоциативная карта»	3 задание: Метод «Моделирование»	Поощрение учителя (стикеры, медали)
	Самооценивание	Количество плюсов				
	«Превосходно»	9-10				
	«Хорошо»	7-8				
	«Ты можешь лучше»	5-6				
	«Надо повторить»	0-4				

Взаимооценивание групп для задания № 3 «Моделирование»

Рефлексия «Моя успешность на уроке» - у каждого ученика

Какое значение для тебя имеет информация полученная на уроке?	+++ - очень важное ++ - важное + - не очень важное
Как ты оцениваешь собственный уровень достижения целей полученных на уроке?	+++ - глубокие ++ - осознанные + - неосознанные
С каким настроением ты изучал материал?	+++ - было интересно ++ - не очень интересно + - не интересно вообще

Как оцениваешь свою деятельность на уроке?	+++ - я достиг цели ++ - я стремлюсь к достижению цели + - нужно еще работать
--	---

Критерии взаимооценивания групп - задания № 3	1гр	2гр	3гр
Информативность и аргументированность защиты			
Оригинальность и креативность выполненной модели			
Эстетичность			
Совместная работа			
Регламент			

Приложение к заданию № 1

1 группа (разрезается как пазлы)

2 группа
(разрезается как пазлы)

3 группа
(разрезается как пазлы)

Приложение к заданию 2

Таблица для проверки (выводится на экран доски)
(самооценивание)

Названиеорганизма Средаобитания	Рисунокилифото	Направлениеадаптации	Описаниеприспособлений
Кудрявый пеликан (<i>Pelecanus crispus</i>) Буйрабріқазан Воднаясреда Красная книга Казахстана	https://yandex.kz/images/search?pos=9&img_url=https%3A%2F%2Fnaurzum. 	Морфологическая адаптация	Редкая гнездящаяся перелетная птица. Первостепенные маховые чернобурые, с темными стержнями. Перья затылка и задней стороны шеи удлиненные и кудрявые. Клюв серый, с красноватыми или желтоватыми краями, ноготок оранжевый, горловой мешок светло-желтый, в брачное время - красновато-оранжевый; ноги серые. Населяет озера Наурзумского заповедника, с обилием рыбы и подходящими для гнездования островами http://birds.kz/v2taxon.php?l=ru&s=14 .
Скопа – (Pandion haliaetus) Балықшы түйғын Воздушная среда Красная книга Казахстана	https://yandex.kz/images/search?pos=20&img_url=https%3A%2F%2Favatars.mds.yandex.net 	Морфологическая адаптация	Крупная хищная птица длиной 55—58 см, с размахом крыльев 145—170 см. Длинные крылья характерно изогнуты в районе запястного сустава. Перья верхней стороны тела бурого цвета; темя, затылок и нижняя сторона тела — белые; в районе запястного сустава имеются темно-коричневые пятна. http://yandex.kz/clck/jsredir?bu=hrjv&from=yandex.kz

<p>Байбак, обыкновенный (степной) сурок Marmotabak, Vobakmarmot Суыр Наземно – почвенная среда</p>	<p>http://qazaqstan3d.kz/en/place/photos?id=263</p> 	<p>Морфологическая и физиологическая адаптация</p>	<p>Является одним из самых крупных беличьих: длина его тела 50—70 см, Туловище вальковатое, лапы короткие, но с длинными пальцами, вооруженными крепкими когтями приспособлением для рытья нор. мех очень плотный, густой, особенно подпушь. Окраска обычно однотонная буровато-серая, без пятен и полос, свойственных сусликам, но у многих видов на голове темная "шапочка". Характерна зимняя спячка. Является и очень ценным промысловым зверьком, https://tursar.ru/page-joy.php?j=2225</p>
<p>Боливария короткокрылая или боливария полынная (Bolivaria brachyptera) Қысқа қанатты боливария Боливария короткокрылая</p>		<p>Мимикрия</p>	<p>Насекомое является типичным хищником - засадником. Основной добычей являются прямокрылые, чешуекрылые, двукрылые и др. насекомые, закончив поглощение пищи, тщательно вытирает челюсти, чистится, складывает лапы, подтягивая к груди, и вновь замирает в позе молящегося злодея.</p>
<p>Тюльпан Шренка (Tulipaschrenkii) Шренкқызғалдағы https://naurzum.kz/priroda-zapovednika/flora Изображен на гербе Костаная. Красная книга.</p>	<p>https://agronomu.com/bok/6534-dikiy-tyulpan-shrenka.html</p> 	<p>Физиологическая адаптация</p>	<p>Одним из родоначальников всех современных видов, считается цветок со своеобразным названием - оригинальное имя получил в честь известного биолога Александра Ивановича Шренка, Реликтовое, очень хрупкое и нежное растение. Он произрастает в степных зонах и полупустынях, рано зацветает и быстро отцветает – относится к эфемероидам. Во время цветения покрывает луга великолепным цветочным ковром красных, белых, желтых или нежно-розовых оттенков. https://agronomu.com/bok/6534-dikiy-tyulpan-shrenka.html</p>

<p>Берёза киргизская <i>Betula kirghisorum</i> <i>қыргыз қайыңы</i> Эндемик и реликт Костанайской области. Красная книга Казахстана</p>	 <p>https://yandex.kz/images/search?text=береза</p>	<p>Морфологическая и физиологическая даптация</p>	<p>Невысокое <u>дерево</u> с грязнобелой <u>корой</u> и рыхлой <u>кроной</u>. Плодушие <u>серёжки</u> длиной 1,2—2,3 см, диаметром 0,4—0,8 см, косо вверх стоячие. Прицветные чешуйки жёсткие, опушённые-ветроопыляемые. Плоды <u>орешки</u>, имеют крылышки, для распространения ветром.</p>
<p>Росёнка какруглолистная <i>Drósera rotundifólia</i>, Дөңгелек жапырақты шықша Красная книга Казахстана https://ru.wikipedia.org</p>		<p>Физиологическая даптация</p>	<p>Насекомоядное <u>травянистое</u> растение;. <u>Железистые</u> волоски <u>листья</u> росянки выделяют липкую жидкость для улавливания и переваривания <u>насекомых</u>. Они чувствительны к раздражению, и когда насекомое попадает на лист, изгибаются и захватывают его.</p>
<p>Степная гадюка <i>Viperaursini</i> і Дала сұржылан ы Красная книга Казахстана</p>	<p>https://ru.wikipedia.org</p> 	<p>Физиологическая и биохимическая даптация. Демонстрация</p>	<p>Дневная змея. Сверху змея буровато-серого цвета с такой же, как у обыкновенной гадюки, зигзагообразной полосой вдоль хребта. Иногда эта полоса бывает разбита на отдельные пятна. Рацион кардинально отличается от рациона ее ближайших сородичей. Питается она не мелкими млекопитающими и ящерицами, а как это ни странно, насекомыми - саранча, кузнечиками, кобылками!</p>

Приложение к заданию 2
Раздаточный материал для работы в группе

Название организма Среда обитания	Рисунок или фото	Направление адаптации	Описание приспособлений
	 <p>https://yandex.kz/images/search?pos=9&img_url=https%3A%2F%2Fnaurzum.</p>	Морфологическая адаптация	
<p align="center">Скопа – (Pandion haliaetus)</p> <p>Балықшытүйген н Воздушная среда Красная книга Казахстана</p>	<p>https://yandex.kz/images/search?pos=20&img_url=https%3A%2F%2Favatars.mds.yandex.net</p> 		<p>Крупная хищная птица длиной 55—58 см, с размахом крыльев 145—170 см. Длинные крылья характерно изогнуты в районе запястного сустава. Перья верхней стороны тела бурого цвета; темя, затылок и нижняя сторона тела — белые; в районе запястного сустава имеются тёмно-коричневые пятна.</p> <p>http://yandex.kz/clck/jsredir?bu=hrjv&from=yandex.kz</p>
<p>Байбак, обыкновенный (степной) сурок Marmotabak, Вобак marmot Суыр Наземно – почвенная среда</p>		Морфологическая и физиологическая адаптация	<p>Является одним из самых крупных беличьих: длина его тела 50—70 см, туловище вальковатое, лапы короткие, но с длинными пальцами, вооруженными крепкими когтями приспособлением для рытья нор. мех очень плотный, густой, особенно подпушь. Окраска обычно однотонная буровато-серая, без пятен и полос, свойственных сусликам, но у многих видов на голове темная "шапочка". Характерна зимняя спячка. Является и очень <u>ценным промысловым зверьком</u>, https://tursar.ru/page-joy.php?j=2225</p>
<p>Боливария короткокрылая или боливария полынная (Bolivaria brachyptera) Қысқа қанатты боливария Боливария короткокрылая</p>		Мимикрия	

<p>Тюльпан Шренка (Tulipaschrenkii) Шренкқызғалдағы https://naurzum.kz/priroda-zapovednika/flora Изображен на гербе Костаная. Красная книга.</p>	<p>https://agronomu.com/bok/6534-dikiy-tyulpan-shrenka.html</p> 	<p>Физиологическая даптация</p>	
<p>Наземная среда</p>	<p>https://yandex.kz/images/search?text=береза</p> 	<p>Морфологическая и физиологическая даптация</p>	<p>Невысокое <u>дерево</u> с грязнобелой <u>корой</u> и рыхлой <u>кроной</u>. Плодущие <u>серёжки</u> длиной 1,2—2,3 см, диаметром 0,4—0,8 см, косо вверх стоячие. Прицветные чешуйки жёсткие, опушённые-ветроопыляемые. Плоды <u>орешки</u>, имеют крылышки, для распространения ветром.</p>
<p>Росёнка круглолистная <i>Drósera rotundifólia</i>, Дүргелек жапырақты шықшп Красная книга Казахстана.</p>		<p>Физиологическая даптация</p>	<p>Насекомоядное <u>травянистое</u> растение;. <u>Железистые</u> волоски <u>листьев</u> росянки выделяют липкую жидкость для улавливания и переваривания <u>насекомых</u>. Они чувствительны к раздражению, и когда насекомое попадает на лист, изгибаются и захватывают его.</p>
<p>Степная гадюка <i>Viperaursinii</i> Дала сұржылары Наземная среда Красная книга Казахстана.</p>		<p>Физиологическая и биохимическая даптация. Демонстрация</p>	